

Senat  
Rzeczypospolitej Polskiej  
IX kadencja



# Odpowiedzi

na oświadczenia złożone przez senatorów  
na 74. posiedzeniu Senatu

Warszawa  
2019 r.



## SPIS TREŚCI

### ODPOWIEDZI NA OŚWIADCZENIA

złożone na 74. posiedzeniu Senatu:

senatora Przemysława Błaszczyka.....	7
senatora Jana Marii Jackowskiego .....	17
senatora Andrzeja Kamińskiego .....	23
senatora Andrzeja Kobiaka .....	25
senatora Tadeusza Kopcia .....	29
senatora Jana Filipa Libickiego.....	32
senatora Ryszarda Majera.....	36
senatora Andrzeja Misiółka.....	57
senatora Grzegorza Peczkisa .....	60
senatora Leszka Piechoty .....	64
senatora Aleksandra Pocięja .....	66
senatora Mariana Poślednika.....	68
senatora Zdzisława Pupy .....	70
senatora Sławomira Rybickiego.....	73
senatora Czesława Ryszki .....	79
senatora Waldemara Sługockiego.....	86
senatorów Antoniego Szymańskiego, Małgorzaty Kopiczko, Czesława Ryszki, Rafała Ślusarza, Artura Warzochy, Jerzego Czerwińskiego, Jana Marii Jackowskiego, Zbigniewa Cichonia, Andrzeja Kamińskiego oraz Tadeusza Kopcia .....	93
senatorów Antoniego Szymańskiego, Rafała Ślusarza, Jerzego Czerwińskiego, Andrzeja Kamińskiego, Jana Marii Jackowskiego oraz Artura Warzochy .....	96
senatora Przemysława Termińskiego.....	97



# 74. POSIEDZENIE SENATU

(26 lutego 2019 r.)



### **Oświadczenie senatora Przemysława Błaszczyka**

skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego,  
do dyrektora Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach Wiesława Oleszka,  
do dyrektora Instytutu Ekonomiki, Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej  
– Państwowego Instytutu Badawczego Andrzeja Kowalskiego,  
do dyrektora naczelnego Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej  
– Państwowego Instytutu Badawczego Przemysława Ligenzy,  
do dyrektora Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie Wojciecha Lipińskiego  
oraz do prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Marii Fajger

Szanowny Panie Ministrze! Szanowni Państwo!

Do mojego biura zgłosiła się grupa rolników z terenu gminy Świnice Warckie wraz z wójtem gminy Świnice Warckie, Sylwią Prażnowską (województwo łódzkie, powiat łęczycki). Problem, który dotyczy tych osób, jest związany z nową delimitacją obszarów ONW. Zmiany dotyczą głównie obszarów zakwalifikowanych do ONW typu nizinnego, z którego został wykluczony jeden obręb (100407\_2.0010 Kossew) w gminie Świnice Warckie. Obręb ten od samego początku funkcjonował w ramach ONW. Według dotychczasowych kryteriów do obszarów ONW była zakwalifikowana powierzchnia całej gminy Świnice Warckie.

Według nowych założeń obszary kwalifikują się do ONW, jeśli co najmniej 60% użytków rolnych w danej gminie lub obrębie ewidencyjnym spełnia co najmniej jedno z określonych kryteriów biofizycznych. Takie warunki na terenie gminy Świnice Warckie zostały spełnione, ponieważ do wsparcia kwalifikuje się cała gmina poza obrębem Kossew.

Dodatkowo można powiedzieć, że za wsparciem w ramach ONW przemawia nowy wskaźnik, tj. WCPT, czyli Wskaźnik Cienności Przyrodniczo-Turystycznej. Wymieniony wskaźnik określa obszary, które powinny zostać zakwalifikowane do płatności ze względu na ograniczenia związane z zachowaniem środowiska, potencjał turystyczny lub utrzymanie terenów wiejskich. Dlatego należy tutaj nadmienić, że na terenie obrębu Kossew znajduje się obszar NATURA 2000.

W ramach nowej delimitacji obszarów ONW obręb Kossew został zakwalifikowany do tzw. przejściowej płatności dla rolników, którzy na skutek nowej delimitacji utracą wsparcie w ramach ONW typu nizinnego (nowy element wynikający z rozporządzenia nr 1305/2013, art. 32 ust. 5). Płatności te podlegają stopniowemu zmniejszaniu. W 2019 r. rolnicy otrzymają 80% średniej płatności ONW w PROW 2007–2013, a w 2020 r. – 25 euro/ha. W ramach fine tuning, czyli w przypadku wykluczenia obszarów, na których znaczące ograniczenia naturalne zostały udokumentowane, ale przewyższono je dzięki inwestycjom lub działalności gospodarczej i normalnej produktywności gruntów, lub jeśli metody produkcji czy też systemy rolniczej produkcji rekompensują utracone dochody oraz ponoszone dodatkowe koszty (np. melioracje, nawodnienia, szklarnie, wysokie plony, standardowa wartość produkcji) – art. 32 rozporządzenia nr 1305/2013 nie ma według rolników zastosowania. Poziom produkcji i uzyskiwanych dochodów z tego tytułu jest mniej więcej taki sam jak w latach ubiegłych. Fakt wykluczenia jest tym bardziej zastanawiający, iż obręby sąsiadujące z obrębem Kossew są zakwalifikowane do ONW z ograniczeniami naturalnymi nizinnymi – strefa I oraz strefa II.

Możliwości funkcjonowania i rozwoju na terenie rolniczym gminy Świnice Warckie stają się coraz mniejsze, a samo zainteresowanie rolnictwem (w szczególności u młodego pokolenia) jest coraz słabsze. Niepokojącym i częstym zjawiskiem jest brak następcy chcącego kontynuować działalność rolniczą. Pozostawienie fine tuning, czyli wykluczenie obszarów, spowoduje kolejne dodatkowe ograniczenia w działalności rolniczej na poziomie rentowności. To płatność ONW była dotychczas formą rekompensaty za trudne warunki gospodarowania i ponoszone przez to straty. Należy zaznaczyć, że teren gminy Świnice Warckie coraz częściej, a właściwie co roku, dotyka klęska suszy. Zaliczenie gospodarstw do terenów ONW wiązało się z dodatkowymi płatnościami, które były instrumentem wsparcia finansowego. Osta-

tecznym efektem tej pomocy było utrzymanie żywotności wsi i zachowanie jej bioróżnorodności. W obecnej formie zostało to rolnikom z obrębu Kossew zabrane.

Szanowny Panie Ministrze, Szanowni Przedstawiciele Poszczególnych Instytucji, w związku z tym zwracam się z pytaniami.

1. Jakie czynniki zadecydowały o wykluczeniu obrębu 100407 2.0010 Kossew na terenie gminy Świnice Warckie ze wsparcia w ramach ONW typu nizinnego?

2. Dlaczego konsultacje społeczne w tym zakresie nie zostały przeprowadzone w sposób pozwalający zapoznać się rolnikom z proponowaną zmianą? Czy odpowiedzialne za to instytucje, np. izby rolnicze, wywiązały się ze swojego zadania?

3. Jakie są prognozy dotyczące ujęcia obrębu Kossew w ramach wsparcia ONW typu nizinnego, tak jak było dotychczas?

Z wyrazami uznania  
Przemysław Błaszczyk

**Odpowiedź  
PODSEKRETARZA STANU  
w MINISTERSTWIE ROLNICTWA  
I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 2 kwietnia 2019 r.

Pan Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

dziękuję bardzo za przekazanie oświadczenia złożonego przez senatora Przemysława Błaszczyka podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26.02.2019 r., w sprawie kwalifikacji obrębu ewidencyjnego Kossew położonego w gminie Świnice Warckie do obszarów z ograniczeniami naturalnymi. W odniesieniu do tego wystąpienia pragnę przedstawić następujące informacje i wyjaśnienia.

1. Zmiany wprowadzane w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, **dostosowują rozwiązania krajowe do prawa unijnego**. Decyzja o zmianie sposobu delimitacji ONW została podjęta już w 2005 r. przez Radę Europejską.

Przepisy<sup>1</sup> regulujące w jednolity w całej UE sposób delimitację ONW weszły w życie w perspektywie finansowej 2014–2020. **Polska wdrożenie nowego sposobu delimitacji ONW odłożyła na ostateczny termin na jaki powalają przepisy UE to jest 2019 r.** Przełożyło się to na utrzymanie przez rolników na obszarach, które utraciły status ONW pełnych płatności ONW w okresie 2014–2018 r. Brak wdrożenia tych rozwiązań w 2019 r. skutkowałby wypłatą płatności ONW w obniżonej wysokości wszystkim uprawnionym do tego wsparcia rolnikom. Natomiast od 2021 r. Polska nie mogłaby wspierać obszarów definiowanych jako ONW z ograniczeniami naturalnymi.

<sup>1</sup> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005.



2. Zgodnie z rozporządzeniem nr 1305/2013 wyznaczenie zasięgów ONW z ograniczeniami naturalnymi prowadzono w oparciu o **jednolite na terenie całej UE kryteria biofizyczne w zakresie klimatu, gleby i klimatu** oraz **ukształtowania terenu**. Wyznaczenie tego typu ONW nie było prowadzone na podstawie sytuacji społecznej, w tym brak następców, występowanie form ochrony przyrody takich jak Natura 2000, niska opłacalność produkcji, **ponieważ zagadnienia te w ww. przepisach nie są traktowane jako ograniczenia naturalne**. Kryteria biofizyczne, przy pomocy których dokonana została delimitacja ONW zostały przedstawione w załączniku nr 3 do rozporządzenia nr 1305/2013, a także w wytycznych KE<sup>2</sup>. Równocześnie, obowiązkowym elementem nowej delimitacji było wyłączenie ze wsparcia tych jednostek administracyjnych (gmin/obrębów ewidencyjnych), „... na których znaczące ograniczenia naturalne zostały udokumentowane, ale przewyżczono je dzięki inwestycjom lub działalności gospodarczej, lub dzięki normalnej produktywności gruntów, lub jeśli metody produkcji lub systemy rolnicze rekompensują utracone dochody lub dodatkowe koszty...” (rozporządzenie nr 1305/2013, art. 32, ust. 3) – tzw. procedura zawężenia obszarów (ang. *fine tuning*). Według służb KE na takich obszarach nie istnieje ryzyko zaprzestania prowadzenia produkcji. Mając to na uwadze w warunkach polskich wykorzystano wskaźniki techniczno-organizacyjne pozwalające ocenić na ile produkcja na danym obszarze jest intensywna. Chodzi o wskaźniki: **obsady zwierząt** (liczba przeliczeniowych sztuk zwierząt jest równa bądź większa od 0,9 LU na 1 ha użytków rolnych), **udziału upraw trwałych** w powierzchni użytków rolnych (udział tych upraw jest równy bądź większy od 35,7%), oraz udziału upraw ogrodniczych w powierzchni użytków rolnych (udział tych upraw jest równy bądź większy od 15,0%). Szczegółowy opis procedury delimitacji znajduje się na stronie internetowej MRiRW<sup>3</sup>.
3. Podstawową warstwą wydzielenia obszarów ONW w oparciu o **kryteria biofizyczne** w Polsce była aktualna cyfrowa mapa glebowo-rolnicza w skali 1:25 000, aktualny i jednolity dla całej Polski numeryczny model terenu (DEM), jednolita dla całego kraju informacja o powierzchni użytków rolnych w gminach/obrębach ewidencyjnych, aktualna mapa pH gleby dla całej Polski, baza obszarów intensywnego rolnictwa. Natomiast **procedura zawężenia obszarów** była prowadzona przede wszystkim na podstawie danych Polskiego FADN<sup>4</sup>, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (System Identyfikacji Działek Rolnych oraz System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt). Z uwagi na ściśle naukowy charakter proces wyznaczenia ONW był prowadzony przez Instytuty naukowe (IUNG-PIB oraz IERiGŻ-PIB). Pozwoliło to w sposób spójny dla całego kraju ocenić, które gminy i obręby ewidencyjne spełniają kryteria biofizyczne i procedurę zawężenia obszarów. Dzięki temu zapewniona została obiektywność, dokładność i aktualność nowego wyznaczenia ONW.
4. Na kwalifikację gmin lub obrębów ewidencyjnych do ONW z ograniczeniami naturalnymi miały wpływ przede wszystkim trzy elementy. **Pierwszy** to obecność na danym obszarze (obrębie ewidencyjnym lub gminie) ograniczeń naturalnych zdefiniowanych poprzez kryteria biofizyczne. **Drugi** to minimalny (co najmniej 60%) udział użytków rolniczych objętych tymi ograniczeniami w danej gminie lub obrębie ewidencyjnym oraz **trzeci** to udział gruntów rolnych będących w posiadaniu gospodarstw intensywnych (co najmniej 66%).
5. Odnosząc się do przypadku obrębu ewidencyjnego Koszew [nr 100407\_2.0010] położonego w gminie Świnice Warckie należy zwrócić uwagę na następujące kwestie.
- gmina Świnice Warckie (wszystkie obręby ewidencyjne) została wstępnie uznana jako obszar spełniający kryteria biofizyczne,

<sup>2</sup> [https://marswiki.jrc.ec.europa.eu/wikicap/index.php/Designation\\_of\\_areas\\_facing\\_natural\\_and\\_other\\_specific\\_constraints\\_\(ANCs\)](https://marswiki.jrc.ec.europa.eu/wikicap/index.php/Designation_of_areas_facing_natural_and_other_specific_constraints_(ANCs))

<sup>3</sup> <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/delimitacja-onw-wedlug-nowych-zasad-ue>

<sup>4</sup> System Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych.

- następnie procedura zawężenia obszarów wskazała, że na terenie tej gminy obręb ewidencyjny Koszew [nr 100407\_2.0010] charakteryzuje się powyżej 66% udziałem użytków rolnych należących do gospodarstw o intensywnych systemach produkcji.

Oznacza to, że zostały spełnione warunki, o których mowa w rozporządzeniu nr 1305/2013 (art. 32, ust. 3), tym samym obszar obrębu ewidencyjnego Koszew nie mógł być uznany za obszary z ograniczeniami naturalnymi. Szczegółową analizę w tym zakresie opracował Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB (materiał w załączeniu).

Jednocześnie informuję, iż z uwagi na możliwe zmiany w sektorze rolnym, w kolejnej perspektywie finansowej UE (tj. po 2020 r.) MRiRW rozważy zasadność ponownego przeprowadzenia procedury zawężenia obszarów (ang. *fine tuning*).

6. Dla obszarów, które na skutek nowej delimitacji utraciły status ONW typ nizinny **zapewniono wsparcie przejściowe**. W 2019 r. płatność ta wyniesie 80% średniej płatności ONW w PROW 2007–2013, a w 2020 r. – 25 euro/ha, przy jednoczesnym zachowaniu progów degresywności w zależności od łącznej powierzchni działek rolnych lub ich części objętych pomocą obowiązujących dla płatności ONW. Są to **maksymalne możliwe poziomy wynikające z przepisów UE**.

Ponadto **ukierunkowano części środków w ramach PROW 2014–2020 na działania wspierające jednostki administracyjne** (lub regiony), w których nastąpiła strata w powierzchni ONW (rozwiązanie to dotyczy *Zalesiania i tworzenia terenów zalesionych*).

7. Utrata statusu ONW dla części obszaru gminy **nie powoduje utraty możliwości udziału** rolników w innych formach wsparcia np. płatności bezpośrednio, płatności rolnośrodowisko-klimatyczne, płatności dla rolnictwa ekologicznego. Wiedzę o tych formach wsparcia można pozyskać z biur powiatowych i oddziału regionalnego ARiRM oraz powiatowych zespołów doradztwa rolniczego ODR.
8. Odnośnie do procesu uzgodnień projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi *w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020* uprzejmie informuję, że nowa delimitacja ONW, szczególnie ONW z ograniczeniami naturalnymi, jest następstwem wprowadzonego w przepisach wspólnotowych (art. 31 rozporządzenia nr 1305/2013) obowiązku wyznaczenia zasięgów ONW w oparciu o jednolity w całej UE zestaw **kryteriów biofizycznych i procedurę zawężenia obszarów (ang. *fine tuning*)**. Oznacza to, że **w trakcie konsultacji publicznych ww. projektu rozporządzenia** Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi **nie prowadzono konsultacji samej metody wyznaczenia ONW**, ponieważ jest ona dokładnie określona w art. 31–32 rozporządzenia nr 1305/2013 oraz w PROW 2014–2020. Natomiast w projekcie rozporządzenia przedstawiono wykaz obszarów ewidencyjnych i gmin spełniających kryteria nowej delimitacji ONW. Ponadto informuję, że istota zmian oraz skutki (wstępne szacunki jak i końcowe) zastosowania nowej unijnej metody delimitacji ONW były prezentowane na posiedzeniach Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi – w dniu 29 czerwca 2016 r. i 21 stycznia 2017 r., spotkaniach z Radą Dialogu Społecznego w Rolnictwie – w dniu 28 listopada 2016 r., 4 kwietnia 2017 r., 16 listopada 2018 r. W związku z koniecznością uzyskania formalnej akceptacji służb KE zmiany PROW 2014–2020 w zakresie nowej delimitacji ONW, ostateczne szczegóły zarówno w zakresie kryteriów jak i procedury jaka będzie zastosowana w Polsce były także przedstawione i omówione na forum Komitetu Monitorującego PROW 2014–2020 w czerwcu 2018 r., którego członkami są również przedstawiciele środowiska rolniczego (w tym Rada Dialogu Społecznego w Rolnictwie oraz Krajowa Rada Izb Rolniczych), a także eksperci. Wykaz obszarów (gmin i obszarów ewidencyjnych) spełniających kryteria tej delimitacji został z kolei przedstawiony w projekcie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi *zmieniającego roz-*

*porządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.*

Z poważaniem

PODSEKRETARZ STANU  
Ryszard Zarudzki

### **Opracowanie Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB (IERiGŻ-PIB) w Warszawie**

W odpowiedzi na pismo z 28 lutego br. (znak: BPS/043-74-2112-IERGŻ/19) w sprawie oświadczenia złożonego w dniu 26 lutego 2019 r. przez senatora Przemysława Błaszczyka Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB przedstawia następujące wyjaśnienia.

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB (IERiGŻ-PIB) na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi od 2009 r. uczestniczył w procesie przeprowadzenia nowej delimitacji ONW obowiązującej od 2019 r. Prace prowadzone przez IERiGŻ-PIB koncentrowały się na problematyce związanej z opracowaniem i przeprowadzeniem procedury zawężenia obszarów spełniających kryteria biofizyczne (ang. *fine tuning*). Obowiązek zastosowania procedury *fine tuning* dla wszystkich krajów członkowskich wyznaczających obszary z ograniczeniami naturalnymi (z wyłączeniem obszarów górskich) i innymi szczególnymi ograniczeniami, został nałożony art. 32 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005. Zgodnie z powyższym aktem prawnym cyt. „państwa członkowskie przeprowadzają procedurę zawężania wyboru, w oparciu o obiektywne kryteria, w celu wykluczenia obszarów, na których znaczące ograniczenia naturalne, o których mowa w akapicie pierwszym, zostały udokumentowane, ale przewyżczono je dzięki inwestycjom lub działalności gospodarczej, lub dzięki normalnej produktywności gruntów, lub jeśli metody produkcji lub systemy rolnicze rekompensują utracone dochody lub dodatkowe koszty”.

Komisja Europejska w tej sprawie przedstawiła również dokument pt. „Stosowanie procedury *fine tuning* na obszarach charakteryzujących się znacznymi ograniczeniami naturalnymi”, w którym znalazły się propozycje wskaźników, które mogły zostać wykorzystane w ramach procedury zawężenia obszarów oraz rekomendacje dotyczące sposobu ich ustalania. Na tej podstawie IERiGŻ-PIB dokonał analiz, które uwzględniały propozycje zawarte w tym dokumencie. Łącznie zweryfikowano kilka metod oraz wykonano kilkadziesiąt wariantów obliczeniowych. Przeprowadzone badania wskazywały jednak na niedostosowanie wskaźników zaproponowanych przez Komisję Europejską do krajowych warunków przyrodniczych i specyfiki polskiego rolnictwa. W zależności od wyboru metody i wariantu, potencjalna powierzchnia kraju objęta procedurą zawężenia obszarów kształtowałaby się od 5,5 mln ha użytków rolnych w wersji najbardziej „liberalnej” do nawet 10,9 mln ha użytków rolnych w wersji najbardziej restrykcyjnej. Skala potencjalnych wyłączeń z płatności ONW byłaby więc ogromna, co nie odpowiadałoby faktycznemu stanowi krajowego rolnictwa i jego potencjałowi do przewyżczenia ograniczeń naturalnych.

Komisja Europejska dopuściła jednak możliwość wykorzystania przez kraje członkowskie autorskiej metody wyznaczania obszaru podlegającego procedurze zawężenia obszarów. W porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi jednocześnie od

2009 r. IERiGŻ-PIB prowadził prace nad autorską metodą uwzględniającą specyfikę polskiego rolnictwa, która zachowywałaby jednak spójność z propozycjami zawartymi w wytycznych Komisji Europejskiej. W metodzie tej wykorzystano rozkład wysokości kosztów materiałowo-pieniężnych na 1 ha użytków rolnych obserwowany w próbie Polskiego FADN. Skokowy wzrost tego wskaźnika pozwolił na wyznaczenie progów-graniczy podziału gospodarstw rolnych na grupę o intensywnej i ekstensywnej organizacji produkcji. Brak informacji o kosztach materiałowo-pieniężnych w całej populacji gospodarstw rolnych w Polsce skłonił Instytut do wyznaczenia substytutu w postaci granicznych wartości wskaźników techniczno-organizacyjnych.

W opisywanej metodzie uwzględniono trzy wskaźniki:

1. udział upraw trwałych w użytkach rolnych, równy bądź większy od 35,7%,
2. udział upraw ogrodniczych w użytkach rolnych, równy bądź większy od 15,0%,
3. obsada zwierząt, równa bądź większa od 0,9 livestock unit (LU) na 1 ha użytków rolnych.

W procesie analitycznym wykorzystano jednostkowe dane empiryczne z 2017 r. zgromadzone przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a więc najbardziej aktualne i zweryfikowane informacje dotyczące: populacji gospodarstw rolnych utrzymujących zwierzęta gospodarskie (z wyjątkiem drobiu i koni), posiadających uprawy trwałe oraz zbiorowości gospodarstw zobligowanych do wykazania struktury upraw we wnioskach o dopłaty i płatności. W pierwszym etapie dla wszystkich gospodarstw rolnych w Polsce obliczano trzy wskaźniki intensywności będące kryteriami kwalifikacji w celu podziału zbiorowości na intensywne gospodarstwa rolne (o intensywnej organizacji produkcji) i ekstensywne. Do pierwszej grupy zaliczono te, w których nastąpiło przekroczenie progów kwalifikacji w przypadku choćby jednego ww. wskaźnika. W dalszym etapie zsumowano powierzchnię działek będących w posiadaniu gospodarstw intensywnych w poszczególnych obrębach ewidencyjnych, a następnie odniesiono ją do sumy powierzchni gruntów położonych na terenie poszczególnych jednostek. Badano zarazem w którym z obrębów ewidencyjnych został osiągnięty co najmniej 66% udział gruntów w posiadaniu gospodarstw intensywnych w łącznej powierzchni gruntów. Należy podkreślić bardzo wysoki próg udziału gruntów intensywnych (66%) wynegocjowany z Komisją Europejską, który miał zagwarantować ograniczenie wpływu znacznej jednorodności rolnictwa na danym obszarze. Ostatecznie w ramach procedury zawężenia obszarów wskazano 624 obręby ewidencyjne spełniające kryteria biofizyczne, na terenie których łączna powierzchnia gruntów rolnych wyniosła 179,5 tys. ha, a więc 1% gruntów rolnych w kraju.

Na obszarze wyłączonym w ramach *fine tuning* w **gminie Świnice Warckie** znalazł się tylko jeden obręb ewidencyjny o nazwie Kossew (teryt 100407\_2.0010). Według danych ARiMR w 2017 r. na terenie tego obrębu ewidencyjnego znajdowało się 586,7 ha gruntów rolnych (według stanu ewidencyjnego), a rolnicy wnioskowali o jednolitą płatność obszarową (JPO) do powierzchni 529,6 ha. W obrębie ewidencyjnym Kossew grunty rolne posiadało 70 gospodarstw, wśród nich 34 zostały zaliczone do zbiorowości gospodarstw intensywnych. We wszystkich przypadkach zakwalifikowanie nastąpiło na skutek przekroczenia granicznej obsady zwierząt na poziomie gospodarstwa, głównie z uwagi na pogłowie utrzymywanego w nich bydła. Łącznie w posiadaniu gospodarstw intensywnych w badanym obrębie ewidencyjnym znalazło się 67,6% gruntów rolnych (według ewidencji). W pozostałych jednostkach administracyjnych gminy Świnice Warckie udział gruntów należących do gospodarstw intensywnych kształtował się poniżej wartości progowej i wynosił od 0% w obrębach ewidencyjnych: Kazówek (teryt 100407\_2.0009), Polusin (teryt 100407\_2.0018), do 60,9% w obrębie ewidencyjnym Zimne Rydzyna (teryt 100407\_2.0029). W obrębie ewidencyjnym Kossew zachodzi więc najmniejsze prawdopodobieństwo zaprzestania produkcji rolnej i użytkowania rolniczego gruntów, co jest głównym celem dopłat ONW.

Produkcja rolnicza, a zwłaszcza stan pogłowie zwierząt w warunkach lokalnych podlega fluktuacjom, a niektóre z nich mają charakter trwały (np. zaprzestanie utrzymywania zwierząt). Zmiany te mogą więc w przyszłości wpłynąć na poziom udziału gruntów rolnych w posiadaniu gospodarstw intensywnych we wszystkich obrębach ewidencyjnych gminy Świnice Warckie.

**Odpowiedź  
PREZESA  
AGENCJI RESTRUKTURYZACJI  
I MODERNIZACJI ROLNICTWA**

Warszawa, 13.03.2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na pismo znak: BPS/043-74-2112-ARMR/19 z dnia 28 lutego 2019 r., w zakresie oświadczenia złożonego przez senatora Przemysława Błaszczyka na 74. posiedzeniu Senatu w dniu 26 lutego 2019 r., dotyczące delimitacji obszarów ONW w gminie Świnice Warckie, uprzejmie informuję, że stanowienie przepisów prawa nie należy do kompetencji Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Ponadto, mając na uwadze zasadę wyrażoną w art. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.), zgodnie z którą organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa, należy wyjaśnić, że organ administracji publicznej realizuje zadania wskazane w odpowiednim ustawodawstwie i nie może wykraczać poza te unormowania. W związku z powyższym brak jest podstawy do zajęcia przez ARiMR stanowiska w zakresie pytań zawartych w oświadczeniu Senatora Przemysława Błaszczyka.

Jednocześnie informuję, że do systemu informatycznego IACSplus zostały zaimplementowane obręby i obszary ONW wskazane w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lutego 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 262), w tym również obszary kwalifikujące się do płatności, o której mowa w art. 31 ust. 5 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz.U.UE L z dnia 20 grudnia 2013 r.), tzw. ONW płatność przejściowa, do których należy obręb Kosew w gminie Świnice Warckie.

PREZES  
Maria Fajger

**Odpowiedź  
DYREKTORA NACZELNEGO  
INSTYTUTU METEOROLOGII  
I GOSPODARKI WODNEJ  
– PAŃSTWOWEGO INSTYTUTU BADAWCZEGO**

Warszawa, 11 kwietnia 2019 r.

Pani  
Maria Koc  
Wicemarszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na pismo sygn. akt: BPS/043-74-2112-IMGW/19, dotyczące oświadczenia złożonego przez senatora Przemysława Błaszczyka podczas 74. posiedzenia Se-

natu RP, pragnę uprzejmie poinformować, że Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy, nie jest w żaden sposób zaangażowany w proces wyznaczania obszarów z ograniczeniami naturalnymi i innymi szczególnymi ograniczeniami, o których mowa w art. 32 rozporządzenia nr: 1305/2013.

Z poważaniem

DYREKTOR  
dr Przemysław Ligenza

**Odpowiedź  
DYREKTORA  
KRAJOWEJ STACJI  
CHEMICZNO-ROLNICZEJ  
w WARSZAWIE**

Warszawa, 2019.03.12

Szanowna Pani  
Maria Koc  
Wicemarszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając na pismo BPS/043-74-2112-KSCHR/19 z dnia 28 lutego 2019 r., otrzymane w dniu 11.03.2019 r. wyjaśniam, że zgodnie z art. 5 ust. 6 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. *o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020* (Dz. U. z 2018 r. poz. 627, z 2019 r. poz. 83), Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza oraz podlegające jej okręgowe stacje chemiczno-rolnicze jako instytucje pośredniczące, wykonują zadania instytucji zarządzającej, o których jest mowa w ust. 2 pkt 3 (a mianowicie, prowadzenie prac mających na celu wyznaczenie obszarów, o których mowa w art. 32 rozporządzenia nr 1305/2013, czyli obszarów z ograniczeniami naturalnymi i innymi szczególnymi ograniczeniami) w zakresie wykonywania analiz gleb.

Tym samym Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza oraz podlegające jej okręgowe stacje chemiczno-rolnicze nie są uprawnione do wyznaczania obszarów z ograniczeniami naturalnymi i innymi szczególnymi ograniczeniami.

DYREKTOR  
prof. dr hab. Wojciech Lipiński

**Oświadczenie senatora Przemysława Błaszczyka**

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

Szanowny Panie Ministrze!

Stosownie do przepisów ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora kieruję zapytanie w sprawie śledztwa, w którym jako podejrzani występują panowie M.W. i Z.W.

W ostatnim czasie do mojego biura senatorskiego w (...) na jeden z moich cotygodniowych dyżurów zgłosiła się żona jednego z panów W. Kobieta jest bardzo zaniepokojona trwającym śledztwem, a w szczególności zastosowaniem w stosunku do jej męża środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. Stosowanie wspomnianego środka zapobiegawczego jest bardzo dotkliwe dla całej rodziny i naraża małżonkę aresztowanego na problemy w codziennym funkcjonowaniu.

W związku powyższym uprzejmie proszę Pana Ministra o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Na jakim etapie realizacji jest śledztwo prokuratorskie, w którym zarzuty postawiono panom M.W. i Z.W.?

2. Czy istnieją, w ocenie Pana Ministra, Prokuratora Generalnego, przesłanki do uchylecia lub zmiany zastosowanego środka zapobiegawczego?

Mając na względzie dobro rodziny, proszę Pana Ministra o przeanalizowanie przedstawionej sytuacji pod względem prawnoformalnym w ramach swoich kompetencji.

Z poważaniem  
Przemysław Błaszczyk

**Stanowisko  
DYREKTORA BIURA MINISTRA  
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 5 marca 2019 r.

Pan  
Tomasz Szafrński  
Dyrektor Biura Prezydialnego  
Prokuratura Krajowa

W załączeniu przekazuję według właściwości pismo Wicemarszałka Senatu RP, Pani Marii Koc, z dnia 28 lutego 2019 r. nr BPS/043-74-2113/19, przesyłające tekst oświadczenia złożonego przez senatora Przemysława Błaszczyka podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego 2019 r.

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi Marszałkowi Senatu RP w terminie **do dnia 4 kwietnia 2019 r.** oraz skierowanie kopii odpowiedzi do Departamentu Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Marek Łukaszewicz  
Dyrektor  
Biuro Ministra

**Odpowiedź  
ZASTĘPCY  
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 1 kwietnia 2019 r.

Szanowny Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na pismo z dnia 28 lutego 2019 r. skierowane do Ministerstwa Sprawiedliwości, a przekazane do Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej w dniu 20 marca 2019 r. w sprawie zajęcia stanowiska w przedmiocie oświadczenia złożonego przez Senatora Przemysława Błaszczyka na 74. posiedzeniu Senatu w dniu 26 lutego 2019 r. uprzejmie informuję, że zostało ono potraktowane jako zapytanie złożone w oparciu o art. 16 ust. 1 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora z dnia 09 maja 1996 r. (Dz.U.2018.1799 j.t.).

Uprzejmie informuję, że w Łódzkim Wydziale Zamiejscowym Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej w Łodzi prowadzone jest śledztwo o sygn. akt PK III WZ Ds 31.2018 przeciwko 13 podejrzany, w tym M.W. i Z.W.

M.W. i Z.W. ogłoszono zarzuty przestępstwa udziału w zorganizowanej grupie przestępczej oraz popełnienia przestępstw przeciwko mieniu i obrotowi gospodarczemu w związku z uzyskiwaniem od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa świadczeń przysługujących na podstawie ustawy o płatnościach w ramach wsparcia bezpośredniego.

Okres śledztwa został ostatnio przedłużony postanowieniem Zastępcy Prokuratora Generalnego do dnia 16 maja 2019 r.

Ponadto uprzejmie informuję, że wobec M.W. tymczasowe aresztowanie zastosowane w oparciu o art. 258 §1 pkt 1 i 2 kpk upływa z dniem 30 marca 2019 r.

Prokurator w dniu 18 marca 2019 r. złożył do Sądu Apelacyjnego w Łodzi wniosek o przedłużenie stosowania tego środka zapobiegawczego do dnia 15 maja 2019 r.

Wobec Z.W. tymczasowe aresztowanie zastosowane w oparciu o art. 258 §1 pkt 2 kpk upływa z dniem 15 maja 2019 r.

Prokurator na każdym etapie postępowania przygotowawczego dokonuje oceny, czy nadal istnieją przyczyny, wskutek których zastosowano wobec podejrzanych tymczasowe aresztowanie.

Nadmieniam, że przedmiotowe śledztwo zostało objęte zwierzchnim nadzorem służbowym.

Z poważaniem

ZASTĘPCA  
PROKURATORA GENERALNEGO  
Beata Marczak



**Oświadczenie senatora Jana Marii Jackowskiego**

skierowane do minister finansów Teresy Czerwińskiej

*Do mojego biura senatorskiego zwrócili się przedstawiciele środowiska rodziców dzieci z niepełnosprawnością. Moi rozmówcy podnoszą problem przekazywania 1% należnego podatku dochodowego na rzecz organizacji pożytku publicznego. W związku z wprowadzeniem usługi e-PIT 1% należnego podatku wraz z celem szczegółowym miał być przepisywany przez Krajową Administrację Skarbową z zeszłorocznego zeznania podatkowego. Niestety, nie w każdym przypadku tego dopełniono i w e-PIT 1% jest niekiedy nieuwzględniany. Dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością, którzy w ten sposób zbierają środki na bardzo kosztowną rehabilitację i leczenie, jest to olbrzymi problem. Bardzo dużo osób, które teoretycznie nie korzystają z ulg (np. emeryci) lub też nie obsługują komputera, bo nie potrafią, nie odda więc 1%, podatku, myśląc, że dopełniła tego KAS.*

*W związku z tym proszę o informację, czy ministerstwo przeprowadzi na szeroką skalę kampanię informacyjną, która podkreśli dobitnie, że jest to pierwszy rok działania systemu e-PIT i tym bardziej trzeba sprawdzać poprawność danych, które miały być przepisywane.*

Jan Maria Jackowski

**Odpowiedź**

Warszawa, 4 kwietnia 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 28 lutego 2019 r. znak BPS/043-74-2114/19, przy którym przekazano Oświadczenie złożone przez Senatora Pana Jana Marię Jackowskiego podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego 2019 r. uprzejmie informuję, co niżej.

Ministerstwo Finansów nie odnotowało błędów i nieprawidłowości w obszarze przekazania 1% podatku należnego na rzecz wybranej organizacji pożytku publicznego (OPP) przy wykorzystaniu usługi Twój e-PIT. W ramach usługi, w przygotowanym podatnikowi przez Krajową Administrację Skarbową zeznaniu, zostaje automatycznie wskazana OPP, której podatnik przekazał 1% swojego podatku w roku ubiegłym, pod warunkiem, że wskazana przez podatnika OPP znajduje się w Wykazie OPP przygotowanym przez Narodowy Instytut Wolności (NIW) i tym samym jest nadal uprawniona do otrzymania 1% podatku.

Jednocześnie informuję, że w przypadku, gdy podatnik wyraża wolę zmiany lub aktualizacji danych dotyczących OPP, w tym nr KRS, a także celu szczegółowego, może to zrobić logując się do usługi a następnie wprowadzić odpowiednie zmiany. Jednakże w przypadku kiedy podatnik dokonał korekty zeznania za 2017 r. i nie wskazał w niej OPP lub celu szczegółowego, wówczas w udostępnionym w ramach usługi „Twój e-PIT” zeznaniu za 2018 r. nie będzie tych danych. W takich przypadkach jeżeli podatnik będzie chciał przekazać 1% swojego podatku, powinien zalogować się do usługi i uzupełnić w tym zakresie przygotowane zeznanie.

W przypadku wątpliwości Pana Senatora w sprawie podatników, którzy nie obsługują komputera, uprzejmie informuję, że podobnie jak w poprzednich latach – podatnicy mogą złożyć PIT w formie pisemnej. Takie zeznanie, które podatnik sporządzi samodzielnie i wskaże w nim wybraną przez siebie OPP, będzie wiążące dla urzędu skarbowego. Natomiast w przypadku emerytów i rencistów nadal funkcjonuje rozwiązanie z lat ubiegłych – osoby rozliczane przez organy rentowe mogą wskazać OPP składając oświadczenie PIT-OP, który po wypełnieniu można zarówno wysłać elektronicznie jak i złożyć tradycyjnie (w formie papierowej wysyłka np. pocztą). Ponadto we wszystkich urzędach skarbowych w całej Polsce funkcjonują stanowiska z dostępem do komputerów i Internetu (ponad pół tysiąca w całym kraju), na których można skorzystać z usługi Twój e-PIT lub złożyć oświadczenie PIT-OP, korzystając przy tym z pomocy urzędników.

Dodatkowo podkreślenia wymaga fakt, że Ministerstwu Finansów zależy na partnerskiej współpracy z organizacjami OPP. Wobec powyższego przed uruchomieniem usługi „Twój e-PIT” zostały przeprowadzone konsultacje i ustalony został zakres współpracy ze Stowarzyszeniem Klon/Jawor, które gromadzi i udostępnia wiedzę o organizacjach pozarządowych z całej Polski. Wspólnie ze Stowarzyszeniem Ministerstwo Finansów zorganizowało webinarium nt. zmian w przekazywaniu 1% należnego podatku na rzecz OPP w ramach usługi „Twój e-PIT”, które do dnia dzisiejszego ma 3060 wyświetleń <https://www.youtube.com/watch?v=Z1fbTgxSZe4>.

Odnosząc się do zagadnień poruszonych w oświadczeniu Pana Senatora w zakresie prowadzonych przez Ministerstwo Finansów działań informacyjnych uprzejmie wyjaśniam, że Ministerstwo Finansów aktywnie reaguje na każde zdarzenie i stara się zaspokoić potrzeby informacyjno-edukacyjne podatników w zakresie korzystania z usługi „Twój e-PIT”. W tym celu od czasu uruchomienia usługi w dniu 15 lutego br., prowadzona jest kampania, której zadaniem jest kształtowanie świadomości oraz zachęcanie podatników do uproszczonego obowiązku rozliczenia zeznań podatkowych z wykorzystaniem usługi „Twój e-PIT”.

Prowadzona kampania ma szeroki zakres akcji informacyjno-promocyjnych. Poprzez selektywny wybór kanałów komunikacji kampania dociera do różnych grup odbiorców niezależnie od kategorii wiekowej. W ramach podejmowanych przez Ministerstwo Finansów akcji, znalazły się między innymi działania:

- emisje spotów informacyjnych w radiu i telewizji dla płatników i podatników;
- współpraca z prasą, telewizją i radio,
- kampania w internecie i mediach społecznościowych;
- kampania dla studentów LCD na uczelniach / rozgłośnie studenckie;
- kampania na biletomatach;
- akcja w galeriach handlowych;
- udział przedstawicieli resortu finansów w programach radiowych i telewizyjnych;
- wypowiedzi resortu finansów w artykułach prasowych i internetowych.

Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, że już od 15 lat podatnicy mają możliwość przekazania 1% swojego podatku z deklaracji rocznej PIT na rzecz dowolnie wybranej OPP. W tym roku Pani prof. Teresa Czerwińska – Minister Finansów i pracownicy MF osobiście zaangażowali się w rozpowszechnienie akcji przekazywania 1% na rzecz OPP. Akcja prowadzona jest m.in. na twitterze, facebooku oraz you tubie, użytkownicy tych portali mogą obejrzeć krótki film, w którym członkowie kierownictwa i pracownicy MF zachęcają podatników do wsparcia OPP. Akcję można obejrzeć pod linkiem [https://twitter.com/mf\\_gov\\_pl](https://twitter.com/mf_gov_pl).

Przedstawiając powyższe wyrażam nadzieję, że zaprezentowane wyjaśnienia zostaną uznane przez Pana Marszałka i Pana Senatora za wyczerpujące.

z upoważnienia  
MINISTRA FINANSÓW  
Leszek Skiba  
Podsekretarz Stanu  
w Ministerstwie Finansów

**Oświadczenie senatora Jana Marii Jackowskiego**

skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji Joachima Brudzińskiego

Zwrócili się do mnie z prośbą o interwencję wnioskodawcy postępowania o sygnaturze DAP-WOSRFR-7280-218/2018/KB, dotyczącego utrzymania w mocy decyzji wojewody mazowieckiego o odmowie potwierdzenia prawa do rekompensaty za nieruchomości pozostawione poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzonego w trybie ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (dalej jako ustawa z 2005 r.).

Z treści przywołanej decyzji wynika, że nie ma ona podstaw w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, podstawą odmowy uczyniono bowiem brak repatriacji właścicieli na obecne terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Takiej przesłanki nie ma we wspomnianej ustawie. Co więcej, z moich informacji wynika, że dotychczas przesłanka ta nie była podstawą odmowy. Potwierdzono uprawnienia do rekompensaty w dziesiątkach, jeśli nie setkach spraw, w których właściciele nie repatriowali się na obecne terytorium Polski. W związku z tym proszę o wskazanie:

– na jakich podstawach rozpatruje się sprawy polskich obywateli w Pana resorcie, skoro nie jest to powszechnie obowiązujące prawo?

– czy rzeczywiście stoi Pan na stanowisku, że osoby, które z obawy przed represjami ze strony władz komunistycznych nie mogły po wojnie powrócić do Polski, powinny być traktowane gorzej niż inni, a ich sprawy załatwiane w sposób pozbawiony podstaw prawnych?

Ponadto – mając na uwadze, że zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z 2005 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji jest organem prowadzącym rejestr centralny zawierający m.in. adresy zamieszkania osób, którym przyznano rekompensatę – proszę o pełną informację, ile setek czy tysięcy osób spośród tych, którym rekompensatę przyznano, zamieszkuje za granicą. Ponadto proszę o informację, ile spośród osób, którym rekompensatę przyznano, nie jest repatriantami ani następcami prawnymi repatriantów.

W ocenie wnioskodawców decyzja jest krzywdząca i pozbawiona podstawy prawnej. Proszę zatem Pana Ministra o zapoznanie się z decyzją, którą wydano w Pana imieniu nie na podstawie prawa, a na podstawie „charakteru uprawnienia” – przy czym „charakter uprawnienia” ustalono w sposób sprzeczny z przepisami prawa.

Proszę też o rozważenie zastosowania instrumentów prawnych w celu uchylecia tego rozstrzygnięcia.

Jan Maria Jackowski

**Odpowiedź**

Warszawa, 3.04.2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,  
w odpowiedzi na pismo z dnia 28 lutego 2019 r. (sygn. BPS/043-74-2115/19), przekazujące tekst oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Jana Marię Jackowskiego podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego 2019 r., w sprawie

*postępowania dotyczącego utrzymania w mocy decyzji Wojewody Mazowieckiego o odmowie potwierdzenia prawa do rekompensaty za nieruchomości pozostawione poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej*, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Kwestie dotyczące rekompensat za mienie zabużańskie reguluje ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej<sup>1</sup> (zwana dalej: ustawą). Zgodnie z art. 1 ustawy prawo do rekompensaty przysługuje osobom, które pozostawiły nieruchomości położone poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej w wyniku wypędzenia lub opuszczenia byłego terytorium RP, w związku z wojną rozpoczętą w 1939 r., dokonanego m.in. na podstawie:

- układu z dnia 9 września 1944 r. pomiędzy Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego a Rządem Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Rad dotyczącego ewakuacji obywateli polskich z terytorium B.S.R.R. i ludności białoruskiej z terytorium Polski,
- układu z dnia 9 września 1944 r. pomiędzy Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego a Rządem Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Rad dotyczącego ewakuacji obywateli polskich z terytorium U.S.R.R. i ludności ukraińskiej z terytorium Polski,
- układu z dnia 22 września 1944 r. pomiędzy Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego a Rządem Litewskiej Socjalistycznej Republiki Rad dotyczącego ewakuacji obywateli polskich z terytorium Litewskiej S.R.R. i ludności litewskiej z terytorium Polski,
- umowy z dnia 6 lipca 1945 r. między Tymczasowym Rządem Jedności Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o prawie zmiany obywatelstwa radzieckiego osób narodowości polskiej i żydowskiej, mieszkających w ZSRR, i o ich ewakuacji do Polski, i o prawie zmiany obywatelstwa polskiego osób narodowości rosyjskiej, ukraińskiej, białoruskiej, rusińskiej i litewskiej, mieszkających na terytorium Polski, i o ich ewakuacji do ZSRR.

Zatem dokonane, na podstawie aktów, o których mowa w art. 1 ust. 1 i ust. 1a ustawy, tzw. przymusowe przesiedlenie z byłego na obecne terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zasadniczą egzemplifikacją jednej z ustawowych przesłanek nabywania prawa do rekompensaty (zwanego inaczej: prawa do rekompensaty zabużańskiej). W kwestii konieczności wzięcia pod uwagę powrotu obywateli Rzeczypospolitej Polskiej na jej obecne terytorium jako przesłanki przyznania rekompensaty wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny m.in. w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 grudnia 2004 r.<sup>2</sup>: *Przyrzeczona kompensacja miała przede wszystkim cechy świadczenia „pomocowego” o charakterze w pierwszej kolejności socjalnym (a nie tylko odszkodowawczym), umożliwiającego obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej ponowny start życiowy po utracie mienia pozostawionego poza nowymi granicami państwa polskiego. Była, zgodnie z postanowieniami umów republikańskich, przeznaczona wyłącznie dla obywateli RP (wg stanu prawnego z dnia 1 września 1939 r.) narodowości polskiej i żydowskiej, którzy – decydując się na przesiedlenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w jej granicach po II wojnie światowej – manifestowali tym postępowaniem swą więź z państwem i narodem polskim. (...) Zobowiązania wynikające z umów republikańskich nie obejmowały zatem osób niebędących obywatelami polskimi ani też osób, które nie zostały repatriowane na terytorium Rzeczypospolitej w granicach ustalonych w 1945 r. Skoro bowiem właściciel pozostawionej nieruchomości nie spełnił przesłanki wynikającej z art. 1 ustawy i w związku z tym nie mógł nabyć prawa do rekompensaty, to również jego następcy prawni, nie mogli tego prawa nabyć. Organ administracyjny skonstatował, zgodnie z obecnie obowiązującą linią orzecniczą, że prawo spadkobiercy właściciela mienia pozostawionego poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej do realizacji uprawnień przewidzianych ustawą, nie jest odrębną kategorią prawną*

<sup>1</sup> Dz.U. z 2017 r. poz. 2097.

<sup>2</sup> Sygn. akt K 2/04 TK.

i ma swoje źródło w prawach przysługujących dawnemu właścicielowi nieruchomości<sup>3</sup>. Prawo do rekompensaty wiąże się z faktem pozostawienia przez obywatela polskiego swojego majątku nieruchomego stanowiącego w momencie wybuchu II wojny światowej jego własność, a który to majątek, w związku z ww. wojną, obywatel polski był zmuszony opuścić. Prawo do rekompensaty zabużańskiej jest prawem publiczno-prawnym, powstającym po stronie spadkobiercy, nie z mocy faktu samego spadkobrania, a na podstawie przepisów ustawy, a więc nie jest prawem cywilnym objętym dyspozycją art. 922 §1 Kodeksu cywilnego<sup>4</sup> i z tego względu nie wchodzi w skład spadku<sup>5</sup>. Uprawnien spadkobiercy byłego właściciela mienia zabużańskiego nie można rozpatrywać w całkowitym oderwaniu od sytuacji, w jakiej znajdował się sam właściciel. Skoro bowiem ustawa w art. 3 ust. 2 przyznaje określone uprawnienia spadkobiercom właściciela nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, to poprzednik prawny ww. osób musi spełniać wymogi, które pozwalają na to, by móc określić go mianem właściciela tego rodzaju nieruchomości. Ponadto gdyby uznać, że celem ustawodawcy było przyznanie uprawnień do uzyskania rekompensaty za pozostawione nieruchomości wszystkim osobom, które w następstwie okoliczności związanych z rozpoczętą w 1939 r. wojną zostały zmuszone do opuszczenia terenów II Rzeczypospolitej Polskiej (czego konsekwencją była utrata przez nich znajdujących się tam nieruchomości), niezależnie od tego czy po ich opuszczeniu przybyli oni do kraju w granicach ukształtowanych po wojnie czy nie, zbędne byłoby nawiązywanie w brzmieniu art. 1 ust. 1 ustawy do układów i umowy, w oparciu o które następowały pierwsze sformalizowane ewakuacje obywateli polskich, zamieszkałych na Kresach, do Polski. Zbędne również, z punktu widzenia założonego celu ustawodawczego, byłoby nałożenie na wnioskujących o rekompensatę spadkobierców właścicieli pozostawionych nieruchomości obowiązku dokumentowania miejsca zamieszkania tych właścicieli (lub współwłaścicieli) po ich przybyciu na obecne terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – o czym stanowi art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy – skoro do takiego przybycia w ogóle nie musiałyby dojść. Stanowisko Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w tej sprawie znajduje również odzwierciedlenie w utrwalonej linii orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego<sup>6</sup>.

Przedstawiając powyższe, należy stwierdzić, że w przedmiotowej sprawie nie jest możliwe potwierdzenie prawa do rekompensaty, gdyż poprzednicy prawni Stron nie powrócili na obecne terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz ze względu na fakt, iż do akt sprawy Strony nie przedłożyły dokumentu potwierdzającego posiadanie obywatelstwa polskiego osób, o których mowa w postępowaniu przywołanym przez Pana Senatora. Obowiązek taki wprost wynika z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy, tj. *do wniosku, o którym mowa w art. 5 ust. 1, należy dołączyć dowody, które świadczą o posiadaniu obywatelstwa polskiego*. Pomimo to organ podjął się poszukiwań ww. dokumentów, jednakże kwerenda archiwów nie przyniosła pozytywnego rezultatu. Ponadto należy również uwzględnić fakt, iż potwierdzenie prawa do rekompensaty następuje w drodze decyzji administracyjnej, w przypadku gdy zostaną spełnione wszystkie przesłanki zawarte w ustawie, gdyż w sytuacji niespełnienia wymogów, o których mowa w art. 2, art. 3 i art. 5 ust. 1 i 2, wojewoda wydaje decyzję o odmowie potwierdzenia tego prawa. Przy czym należy mieć na względzie, że organ orzeka na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i nawet przy nieznacznie zmienionym stanie faktycznym może zapaść odmienne rozstrzygnięcie.

W odniesieniu do kwestii dotyczącej rejestru centralnego, uprzejmie informuję, że zgodnie z danymi ujawnionymi w rejestrze centralnym prowadzonym przez MSWiA liczba osób, które w chwili wypłaty zamieszkiwały za granicą, wynosi 1.388. Jednocześnie

<sup>3</sup> Zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 grudnia 2014 r., sygn. akt I OSK 1020/13.

<sup>4</sup> Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – *Kodeks cywilny*, Dz.U. z 2018 r. poz. 1025, z późn. zm.

<sup>5</sup> Zob. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego: z dnia 6 listopada 2014 r., sygn. akt I OSK 2201/14; z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt I OSK 606/11; z dnia 21 maja 2013 r., sygn. akt I OSK 1856/12; z dnia 24 maja 2013 r., sygn. akt I OSK 1355/12 i z dnia 14 grudnia 2013 r., sygn. akt I 1210/12.

<sup>6</sup> M.in. w wyrokach: z dnia 9 października 2014 r., sygn. akt I OSK 2763/13; z dnia 7 lipca 2017 r., sygn. akt I OSK 2488/16 i z dnia 15 stycznia 2019 r., sygn. akt I OSK 462/17.

nie należy podkreślić, iż jest to stan historyczny i dotyczy momentu realizacji prawa do rekompensaty.

Natomiast w zakresie repatriacji uprzejmie wyjaśniam, iż centralny rejestr, prowadzony w oparciu o *System Informatyczny Rejestrów*, nie służy do gromadzenia merytorycznych danych wynikających z uzasadnień prawomocnych i ostatecznych decyzji wojewodów. Jest on narzędziem umożliwiającym realizację prawa do rekompensaty w formie świadczenia pieniężnego i zawiera dane identyfikujące osoby uprawnione (imię i nazwisko, adres zamieszkania, adres korespondencyjny, nr rachunku bankowego), dane dotyczące decyzji (data, sygnatura) oraz informację o rodzaju i powierzchni nieruchomości pozostawionej.

Z wyrazami szacunku

MINISTER  
SPRAW WEWNĘTRZNYCH  
I ADMINISTRACJI  
z up. Paweł Szefernaker  
Sekretarz Stanu

**Oświadczenie senatora Andrzeja Kamińskiego**

skierowane do ministra inwestycji i rozwoju Jerzego Kwiecińskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracam się do Pana Ministra z prośbą o udzielenie wyczerpujących informacji dotyczących działań, jakie podjęto w celu praktycznej realizacji programu „Dostępność Plus” w obszarze: architektura. W szczególności chodzi o działania podjęte w celu rozeznania się co do możliwości wyposażenia już istniejących budynków wielorodzinnych w windy.

Z przekazanych mi informacji, a także z lektury pisma skierowanego przez pana Piotra Krasuskiego (dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju) do pana Eugeniusza Cebrata (prezesa Spółdzielni Mieszkaniowej „Złote Łany” w Bielsku-Białej) wynika, iż z końcem lipca zeszłego roku w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju trwały „prace koncepcyjne nad możliwością wdrożenia tego rodzaju wsparcia”, w ramach których miano m.in. przeprowadzić ekspertyzę, „która pokaże, jaki jest stan budynków wielorodzinnych w Polsce oraz czy i jak można wyposażyć je w windy”. Uzyskanie informacji miało pozwolić na „opracowanie zasad oraz sposobów finansowania tego typu inwestycji”.

W związku z powyższym proszę o informację, czy zakończono wspomnianą ekspertyzę, a jeśli tak, to jakie wyplývają z niej wnioski. Na jakich warunkach, w jakich terminach i przy jakim nakładzie środków ze strony ministerstwa będzie realizowana ewentualna inwestycja polegająca na wyposażeniu budynków wielorodzinnych w windy?

Andrzej Kamiński

**Odpowiedź**

Warszawa, 1 kwietnia 2019 r.

Pan Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie przedstawiam następujące informacje.

Działania podejmowane przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w ramach realizacji rządowego programu Dostępność Plus mają na celu podkreślenie znaczenia oraz zwiększanie poprawy dostępności przestrzeni publicznej. Szczegółowe obszary, w których planowana jest interwencja zostały w nim ściśle określone i wybrane jako najbardziej priorytetowe działania rządu w zakresie dostępności na najbliższe lata. Jednym z tych obszarów jest architektura.

Dużym zainteresowaniem ze strony zarówno mieszkańców, jak i działających w ich imieniu spółdzielni czy wspólnot mieszkaniowych cieszy się temat wyposażenia istniejących budynków wielorodzinnych w windy. Dostępność budynków, lokali mieszkalnych i przestrzeni stanowi warunek samodzielności i niezależnego życia każdego obywatela. Dzięki Programowi aktywne spółdzielnie mieszkaniowe czy wspólnoty będą mogły skorzystać ze środków na poprawę warunków mieszkaniowych. Skala Programu nie pozwoli jednak na całkowitą przebudowę istniejącej infrastruktury, ale stopniowe, systematyczne działania, przy okazji prowadzonych remontów i modernizacji. Poprawa dostępności w tym zakresie to proces nowatorski, ale przede wszystkim długotrwały, wymagający sprawdzenia i pogodzenia wielu aspektów.

Mając na uwadze powyższe, w połowie 2018 roku podjęto decyzję o konieczności zlecenia ekspertyzy zewnętrznej, dzięki której możliwe będzie pozyskanie wiedzy i szczegółowych warunków, w oparciu o które możliwe będzie wdrożenie opisanej wyżej interwencji. Rozstrzygnięcia w tym zakresie wymagają przede wszystkim aspekty techniczno-budowlane i finansowe, tj. dotyczące analizy możliwości montażu dźwigów osobowych lub osobowo-towarowych w istniejących budynkach mieszkalnych wielorodzinnych pod względem technologicznym i finansowym oraz oszacowania kosztów przebudowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych w przypadku montażu ww. dźwigów.

W przypadku opisanej powyżej ekspertyzy techniczno-budowlanej, w 2018 roku udało się wyłonić wykonawcę, który zgodnie z zawartą umową powinien przedstawić gotową wersję raportu z prowadzonych przez siebie analiz w maju br. Mając na uwadze konieczność weryfikacji dokumentu, zgłoszenie ewentualnych uwag przez Zamawiającego oraz jego poprawę przez Wykonawcę, zakłada się, iż ostateczna wersja ekspertyzy powinna zostać odebrana w okresie od czerwca do sierpnia 2019 r.

Potwierdzam, że poprawa dostępności budynków wielorodzinnych jest istotną kwestią, która przyczyni się do podniesienia jakości życia ich mieszkańców, dlatego w Ministerstwie trwają obecnie prace nad analizą możliwości wsparcia tego procesu z różnych źródeł.

Z poważaniem

MINISTER

z up. Małgorzata Jarosińska-Jedynak  
Podsekretarz Stanu



**Oświadczenie senatora Andrzeja Kobiaka**

skierowane do rzecznika praw obywatelskich Adama Bodnara

*Szanowny Panie Doktorze!*

*Ministerstwo Sprawiedliwości nie chce udzielić odpowiedzi na jedno z moich oświadczeń, argumentując to brakiem kompetencji w zakresie poruszanej w nim kwestii. W związku z tym, że nadal poszukuję odpowiedzi, bardzo proszę o przedstawienie opinii dotyczącej problemu zgodności z art. 32 Konstytucji RP ustalania przez radę miasta w strefie płatnego parkowania zerowej stawki opłaty dla mieszkańców tego miasta.*

*1. Czy w świetle konstytucyjnego zapisu o równości wszystkich wobec prawa (art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., DzU 1997 nr 78 poz. 483) można tworzyć prawo miejscowe w formie uchwały rady miasta zwalniającej jedynie mieszkańców tego miasta z opłat za parkowanie samochodu? Przybysze z innych miejscowości muszą wówczas uiszczać opłatę.*

*2. Czy można taką zasadę stosować wobec osób niepełnosprawnych?*

*3. Czy fakt, że niepełnosprawni posiadający kartę parkingową zameldowani w Warszawie są zwolnieni z opłat za parkowanie, a niepełnosprawni z innych miast muszą tę opłatę uiszczać, nie narusza konstytucyjnej zasady równości wobec prawa?*

*Z poważaniem  
Andrzej Kobiak*

**Stanowisko**

Warszawa, 19.06.2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu RP

Wielce Szanowny Panie Marszałku,  
w nawiązaniu do pisma Wicemarszałka Senatu RP z dnia 28 lutego 2019 r., Nr BPS/043-74-2117/19, a także telefonicznej informacji przekazanej Biuru Rzecznika Praw Obywatelskich w dniu 10 czerwca 2019 r., przesyłam w załączeniu odpowiedź z dnia 25 marca 2019 r. na oświadczenie Senatora Andrzeja Kobiaka dotyczące opłat za postój pojazdów samochodowych w strefie płatnego parkowania.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż treść załączonego pisma zostanie, zgodnie ze skierowaną do mnie prośbą, przekazana Kancelarii Senatu również pocztą elektroniczną.

Łączę wyrazy szacunku

Adam Bodnar

**Stanowisko**

Warszawa, 25.03.2019 r.

Pan  
Andrzej Kobiak  
Senator RP

Wielce Szanowny Panie Senatorze,

w odpowiedzi na Pana zapytania dotyczące możliwości wprowadzenia w akcie prawa miejscowego zerowej stawki opłaty za postój pojazdu w strefie płatnego parkowania dla określonej grupy kierowców, uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z art. 13b ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 2068), rada gminy ustalając strefę płatnego parkowania może wprowadzić zerową stawkę opłaty dla niektórych użytkowników drogi. Wprowadzając zerową stawkę opłaty za postój pojazdów w strefie płatnego parkowania, rada gminy dysponuje znaczną swobodą regulacyjną. Mianowicie może – nie będąc w tym zakresie skrzepowana wyraźnymi postanowieniami ustawy – określić autonomicznie krąg użytkowników drogi uprawnionych do wspomnianej stawki opłaty. Przyznana radzie gminy przez ustawodawcę w omawianym zakresie swoboda regulacyjna nie oznacza jednak dowolności. Przepis art. 13b ust. 4 ustawy o drogach publicznych nie pozostawia radzie gminy pełnej swobody ustalania kryteriów różnicowania stawek opłat za parkowanie dla poszczególnych kategorii użytkowników drogi (por. wyrok NSA z dnia 30 stycznia 2014 r., sygn. akt I OSK 2536/13). Ustalając zatem kategorię użytkowników drogi uprawnionych do opłaty abonamentowej rada gminy musi w szczególności uwzględnić wynikający z art. 32 Konstytucji RP nakaz równego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej kategorii.

Z analizy orzecznictwa sądów administracyjnych wynika, że niezgodne z zasadą równości jest różnicowanie kierowców w zakresie uprawnienia do bezpłatnego parkowania w oparciu o kryterium tytułu prawnego do pojazdu samochodowego lub kryterium stałego zameldowania na obszarze strefy płatnego parkowania (por. wyrok NSA z dnia 13 grudnia 2000 r., sygn. akt II SA 2268/00). Rada gminy nie może zatem ustalić w akcie prawa miejscowego, że uprawnionymi do zerowej stawki opłaty za parkowanie będą wyłącznie właściciele pojazdów samochodowych zameldowani na terenie strefy płatnego parkowania na pobyt stały, a uprawnienie takie nie będzie przysługiwać kierowcom użytkującym pojazdy na podstawie umowy cywilnoprawnej (np. umowy najmu lub użyczenia), którzy są zameldowani w strefie na pobyt czasowy.

Odnosząc się do kwestii, czy w świetle art. 32 Konstytucji RP w uchwale ustanawiającej strefę płatnego parkowania można zamieścić regulacje przyznające uprawnienie do zerowej stawki opłaty za postój pojazdu wyłącznie mieszkańcom miasta (gminy), na terenie którego funkcjonuje strefa płatnego parkowania, należy w pierwszej kolejności zwrócić uwagę, że w praktyce nie spotyka się regulacji prawa lokalnego, które zwalniają całą społeczność danej miejscowości z obowiązku wnoszenia opłaty za postój pojazdu w strefie płatnego parkowania. Takie unormowania stałyby w sprzeczności z ustawowymi celami funkcjonowania strefy płatnego parkowania, którymi są zwiększenie rotacji parkujących pojazdów samochodowych oraz realizacja lokalnej polityki transportowej (np. zachęcanie mieszkańców do korzystania z komunikacji zbiorowej). Faktyczne zwolnienie wszystkich osób zamieszkałych w danym mieście z konieczności uiszczania daniny publicznej z tytułu postoju pojazdu w strefie płatnego parkowania stawiałoby pod znakiem zapytania sens ustanowienia tej strefy. W związku z powyższym, jeżeli rada gminy (miasta) decyduje się na wprowadzenie zerowej stawki opłaty za postój pojazdu w strefie płatnego parkowania, to zazwyczaj katalog podmiotów uprawnionych do tej stawki obejmuje jedynie mieszkańców strefy płatnego parkowania i/lub posiadaczy kart parkingowych (osoby niepełnosprawne). Natomiast pozostali użytkownicy strefy płatnego parkowania (osoby zamieszkałe poza strefą płatnego parkowania w danym mieście, jak i mieszkańcy innych miejscowości)

są obowiązani do uiszczania opłat za parkowanie, chyba że korzystają z ustawowego zwolnienia z opłat (np. posiadacze pojazdów elektrycznych).

Kwestia dopuszczalności zróżnicowania obowiązków (uprawnień) mieszkańców strefy płatnego parkowania i osób zamieszkałych poza strefą w zakresie wnoszenia opłat parkingowych wymaga uprzedniego ustalenia, czy są to grupy podmiotów różnych, czy też podobnych. W wyroku z dnia 16 maja 2006 r., sygn. akt IV SA/GI 354/05, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach wyraził pogląd, że grupę podmiotów, które odznaczają się cechami relewantnymi w kontekście uprawnień i obowiązków związanych z korzystaniem ze strefy płatnego parkowania, stanowią posiadacze pojazdów samochodowych parkujący swoje pojazdy na drogach publicznych położonych w tej strefie. Innymi słowy, według sądu administracyjnego zmotoryzowani mieszkańcy strefy płatnego parkowania oraz kierowcy zamieszkujący poza strefą to podmioty podobne. Przy tym założeniu, zróżnicowanie obowiązków (uprawnień) odnoszących się do wnoszenia opłat za postój pojazdu w strefie płatnego parkowania wymaga wskazania przez prawodawcę lokalnego uzasadnionych argumentów (przyczyn), dla których wprowadza się przedmiotowe zróżnicowanie. Konstytucja RP przyznaje wprawdzie wszystkim prawo do równego traktowania przez władze publiczne, jednak zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego nierówne traktowanie podmiotów podobnych nie zawsze jest przejawem dyskryminacji, a w konsekwencji, nie w każdym przypadku jest sprzeczne z konstytucyjną zasadą równości. Różnicowanie podmiotów prawa jest dopuszczalne na gruncie zasady równości, jeżeli przemawiają za tym racjonalne powody, które pozostają w związku z wartościami czy normami konstytucyjnymi. Jeżeli zatem rada gminy (miasta) wprowadzi zerową stawkę opłaty za parkowanie dla mieszkańców strefy płatnego i uzasadni to argumentami, które przemawiają za tym, że takie rozwiązanie jest racjonalne i ma na celu realizację zasad lub wartości konstytucyjnych (np. zasady sprawiedliwości społecznej), to zróżnicowanie obowiązków (uprawnień) kierowców korzystających ze strefy płatnego parkowania w zakresie uiszczania opłat parkingowych nie będzie uznane za dyskryminujące, a tym samym niezgodne z prawem. Te same zasady odnoszą się do sytuacji, gdy zerowa stawka opłaty za parkowanie zostanie przyznana osobom niepełnosprawnym.

Jeżeli chodzi natomiast o uprawnienie do zerowej stawki opłaty za parkowanie przyznane osobom niepełnosprawnym posiadającym kartę parkingową, to według mojej wiedzy, uprawnienie to nie jest uzależnione od zameldowania na obszarze Warszawy. Zgodnie z §3 ust. 1 pkt 1 uchwały Rady m.st. Warszawy z dnia 26 czerwca 2008 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego postoju<sup>1</sup>, *wprowadza się zerową stawkę opłaty dla posiadających karty parkingowe w rozumieniu art. 8 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, jeżeli przewożący te osoby pojazd oznaczony kartą parkingową zaparkowany jest na stanowisku postojowym oznaczonym jako miejsce dla pojazdu osoby niepełnosprawnej.*

„Bezpłatny” postój kierowców posiadających kartę parkingową na innych (niż oznaczone jako miejsce dla pojazdu osoby niepełnosprawnej) stanowiskach postojowych na terenie strefy jest z kolei obwarowany koniecznością spełnienia dodatkowego wymogu, tj. uzyskania tzw. karty N+. Zgodnie bowiem z §3 ust. 1 pkt 5 powołanej uchwały, *zerową stawką opłaty za postój pojazdu w strefie objęci są także kierowcy legitymujący się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności oraz kartą parkingową będący właścicielami, współwłaścicielami lub użytkownikami samochodu osobowego na podstawie odpłatnej czynności cywilnoprawnej lub umowy użyczenia zawartej w formie aktu notarialnego, jeżeli samochód jest oznaczony kartą N+ wraz z kartą parkingową.* W myśl §6 ust. 3 Regulaminu funkcjonowania strefy płatnego parkowania niestrzeżonego, będącego załącznikiem nr 2 do uchwały, przy składaniu wniosku o wydanie karty N+ uprawniony użytkownik drogi powinien przedstawić następujące dokumenty:

<sup>1</sup> Uchwała nr XXXVI/1077/2008 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 26 czerwca 2008 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego postoju, wysokości stawek opłaty za postój pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie, wysokości opłaty dodatkowej oraz określenia sposobu pobierania tych opłat (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 138 poz. 4868, z późn. zm.).

- 1) dowód osobisty lub inny dokument potwierdzający tożsamość,
- 2) prawo jazdy,
- 3) dowód rejestracyjny pojazdu, na który ma być wydana karta N+,
- 4) odpłatną umowę cywilnoprawną lub umowę użyczenia zawartą w formie aktu notarialnego dotyczące pojazdu, w przypadku osób niebędących właścicielami lub współwłaścicielami pojazdu samochodowego,
- 5) ważną kartę parkingową,
- 6) orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności zawierające wskazanie, o którym mowa w art. 6b ust. 3 pkt 9 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 7) w uzasadnionych przypadkach – inne dokumenty potwierdzające dane i informacje wynikające z wniosku,
- 8) pisemne oświadczenie woli wnioskodawcy w przedmiocie wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych wrażliwych niezbędnych do zweryfikowania uprawnień osoby niepełnosprawnej.

W świetle przepisów uchwały Rady m.st. Warszawy w sprawie ustalenia strefy płatnego postoju, zameldowanie na obszarze Warszawy nie jest warunkiem wydania osobie niepełnosprawnej karty N+. Tym samym nie sposób stwierdzić, by lokalne przepisy różnicowały uprawnienia osób z niepełnosprawnościami w zależności od ich miejsca zameldowania.

Pozwolę sobie także wysnuć przypuszczenie, że problem, którego dotyczy oświadczenie Pana Senatora może wynikać z faktu nieświadomości osób legitymujących się kartami parkingowymi, że uprawnienie do zerowej stawki opłaty w strefie płatnego postoju wynika nie z ustawy, a z lokalnie obowiązujących aktów prawa miejscowego. Zainteresowani mogą wychodzić z założenia, że jeżeli w miejscu swojego stałego zamieszkania są uprawnieni do zerowej stawki opłaty za postój na terenie całej strefy (niezależnie od tego, czy parkują na miejscach oznaczonych jako przeznaczone dla osób niepełnosprawnych), to takie same uprawnienia przysługują im w innych miejscowościach, gdzie ustanowiono podobne strefy. Tymczasem, w świetle przytoczonych na występie regulacji ustawowych, zakres uprawnień osób z niepełnosprawnościami może się różnić w poszczególnych miastach, a ich nabycie uzależnione od spełnienia pewnych dodatkowych kryteriów (jak w przypadku Warszawy – uzyskania tzw. karty N+ dla „bezpłatnego” postoju na wszystkich miejscach postojowych w strefie).

Kończąc, pragnę wyrazić nadzieję, że treść niniejszego pisma uzna Pan Senator za satysfakcjonującą.

Z wyrazami szacunku

Adam Bodnar

**Oświadczenie senatora Tadeusza Kopcia**

skierowane do minister przedsiębiorczości i technologii Jadwigi Emilewicz

Szanowna Pani Minister!

Z dużą uwagą zapoznałem się z przedstawionym przez Panią programem „Energia Plus”, który może znacząco przyczynić się do implementacji nowoczesnych niskoemisyjnych technologii i rozwiązań w gospodarstwach domowych, przede wszystkim instalacji fotowoltaicznych czy też mikroelektrowni wodnych.

Promowany przez Panią model prosumencki posiada duży potencjał i z pewnością ma szansę wpłynąć na wzrost sprzedaży lub przekazywania do sieci nadmiaru energii z tych gospodarstw domowych, które będą ją nie tylko konsumować, ale i wytwarzać. Szczególnie ważne wydaje się międzysektorowe podejście do problemu wytwarzania energii i zaangażowanie w ten proces nie tylko samorządów, przedsiębiorców czy uczelni wyższych, ale także właśnie gospodarstw domowych.

Poszukiwanie nowych rozwiązań w zakresie produkcji i konsumpcji energii powinno prowadzić do przeciwdziałania zjawisku ubóstwa energetycznego, a także powinno czynić Polaków bardziej przedsiębiorczymi na polu korzystania z odnawialnych źródeł energii i obniżania kosztów zużycia energii. To także kolejne istotne działanie w ramach walki ze smogiem. Właśnie ta ostatnia kwestia jest przedmiotem mojej szczególnej troski. Jako reprezentant Żywiecczyny i Śląska Cieszyńskiego w parlamencie Rzeczypospolitej Polskiej na co dzień obserwuję tragiczne skutki występowania w tym regionie smogu, bardzo negatywnie wpływającego na wiele aspektów społeczno-gospodarczych rozwoju tego regionu.

Moje kontakty z wyborcami potwierdzają, że mimo wielu inicjatyw podejmowanych na poziomie lokalnym i regionalnym, a nawet krajowym, nie zbudowaliśmy dotychczas wysokiej świadomości społecznej na temat mechanizmów zwalczania smogu. Mieszkańcy mają rozeznanie co do skutków smogu, ale pozostają dość bierni w jego zwalczaniu – oczekują przede wszystkim aktywności ze strony gmin oraz innych uprawnionych organów i instytucji, które powinny przed smogiem chronić i go likwidować. Jeśli chodzi o dostępne rozwiązania dotyczące spadku ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery (np. program „Czyste powietrze”, programy NFOŚiGW, programy WFOŚiGW oraz regionalne programy operacyjne), to cieszą się one zainteresowaniem mieszkańców, o ile są przystępne cenowo i wiążą się ze wsparciem ze strony np. gmin lub konsultantów wypełniających formalności. Wciąż jednak nie są wystarczająco dostępne dla ogółu mieszkańców, którzy oczekują większego zakresu wsparcia. Problemy stwarza m.in. prawidłowe przygotowanie audytów energetycznych budynków, jak też dokumentacji technicznej i kosztorysowej np. do termomodernizacji, a nawet wypełnienie wniosków aplikacyjnych i zgromadzenie załączników. Reasumując, trzeba przyznać, że mieszkańcy w niewystarczającym zakresie korzystają z możliwości, jakie stwarza rozwój gospodarki niskoemisyjnej na poziomie konsumenta energii.

Aktualnie większość mieszkańców posiada jedynie podstawową wiedzę na temat modelu prosumenckiego i podchodzi do takich rozwiązań z ostrożnością, szczególnie wówczas, gdy ich wdrożenie wymaga zaangażowania środków własnych. W mojej ocenie na tle zasygnalizowanych problemów nowatorskie rozwiązania proponowane przez Panią Minister powinny zyskać wsparcie w postaci intensywnej edukacji mieszkańców w zakresie samej istoty polityki prosumenckiej, ale także rozwiązań, jakie mogą w tym zakresie wdrażać właśnie gospodarstwa domowe, w jaki sposób powinny to realizować, jakie korzyści mogą tą drogą uzyskać.

Wdrożenie rozwiązań prosumenckich na masową skalę może przynieść polskiej energetyce, ale także samemu gospodarstwu domowemu, szereg korzyści, dlatego tak ważna jest ich efektywna promocja wśród mieszkańców. W mojej ocenie bardzo korzystny wpływ na realizację programu „Energia Plus” może mieć wsparcie go działaniami informacyjno-szkoleniowymi dla mieszkańców, z użyciem języka niespecjalistycznego, prezentującymi kon-

*kretnie warianty wdrożenia rozwiązań prosumenckich w gospodarstwach domowych, konieczne do podjęcia działania i uzyskane dzięki temu korzyści. Takie rozwiązania można wdrożyć, przynajmniej w ramach pilotażu, na wybranym obszarze (np. Żywiecczyzny i Śląska Cieszyńskiego, gdzie odnotowujemy bardzo wysoki poziom smogu), tak aby na podstawie zdobytych doświadczeń zoptymalizować ten proces i rozszerzyć go na cały kraj.*

*Chciałbym zapytać, czy Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii planuje takie działania edukacyjne towarzyszące wdrożeniu programu „Energia Plus”, które w mojej ocenie mogą znacząco wzmocnić oddziaływanie społeczno-gospodarcze związane z implementacją modelu prosumenckiego.*

Z wyrazami szacunku  
Tadeusz Kopeć

## **Odpowiedź**

Warszawa, 29 marca 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 28 lutego 2019 r. (znak: BPS/043-74-2118/19) zawierające prośbę o ustosunkowanie się do oświadczenia pana Senatora Tadeusza Kopcia złożonego na 74. posiedzeniu Senatu z dnia 26 lutego 2019 r. uprzejmie przekazuję poniższe stanowisko.

Pragnę serdecznie podziękować Panu Senatorowi za zainteresowanie tematem wdrażania rozwiązań objętych programem *Energia Plus*, zakładającym rozpowszechnienie stosowania małych instalacji wytwarzania energii elektrycznej oraz tzw. modelu prosumenckiego, a także zwrócenie uwagi na niezwykle istotny aspekt dotyczący jego skutecznego uruchomienia i funkcjonowania poprzez współpracę z szerokim gremium interesariuszy przy szerokim informowaniu opinii publicznej o planowanych dla tego obszaru narzędziach. Uprzejmie informuję, że Zarządzeniem nr 16 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2019 r. został w tym celu powołany Międzyresortowy Zespół do spraw Ułatwienia Inwestycji w Prosumenckie Instalacje Odnawialnych Źródeł Energii Elektrycznej, zrzeszający przedstawicieli kluczowych resortów i urzędów centralnych realizujących działania w obszarach energii, środowiska, finansów, gospodarki, rozwoju, nauki oraz współpracy międzynarodowej. Na posiedzenia Zespołu są także zapraszani przedstawiciele branży, sektora finansowego, organizacji pozarządowych, którzy mogą wnieść istotny wkład w opracowanie założeń przedmiotowego programu.

Jednocześnie pragnę poinformować, że zgodnie z założeniami, program *Energia Plus* ma charakter kompleksowego systemu zachęt w postaci m.in. ułatwień proceduralnych, ulg podatkowych, możliwości pozyskania niedrogich narzędzi finansowania, w taki sposób aby w wyniku inwestycji w technologie odnawialnych źródeł energii, w tym w szczególności w technologię fotowoltaiczną, prosumenci mogli docelowo zmniejszyć koszty pozyskiwania energii elektrycznej oraz przyczyniając się do niższego zapotrzebowania na energię produkowaną z paliw kopalnych.

Pragnę zapewnić, że szersze informowanie potencjalnych beneficjentów o szczegółowych rozwiązaniach i narzędziach przewidywanych w ramach programu *Energia Plus* będzie realizowane po wypracowaniu w ramach prac Zespołu projektów rozwią-

zań prawnych i rekomendacji przez Zespół. Wtedy niezbędne będzie, słusznie wskazywane przez Pana Senatora, opracowanie oraz podjęcie szeroko zakrojonej akcji informacyjnej dot. ww. inicjatywy w celu rozpropagowania opracowanych w jej ramach narzędzi, tak aby możliwe było dotarcie do jak największej liczby zainteresowanych nimi podmiotów.

Łączę wyrazy szacunku

Jadwiga Emilewicz  
MINISTER  
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI  
I TECHNOLOGII

**Oświadczenie senatora Jana Filipa Libickiego**

skierowane do prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego  
oraz do minister finansów Teresy Czerwińskiej

Kilka dni temu „Gazeta Wyborcza” poinformowała, jakoby austriacki przedsiębiorca Gerald Birgfellner miał przekazać za wiedzą prezesa Jarosława Kaczyńskiego w siedzibie PiS 50 tysięcy zł dla członka rady fundacji „Srebrna” R.S. w zamian za jego zgodę w imieniu fundacji na rozpoczęcie przedsięwzięcia deweloperskiego. Tak utrzymuje ów biznesmen. Jeśli więc ów biznesmen ma rację, że przekazał w kopercie 50 tysięcy zł komuś na Nowogrodzkiej, to wydaje mi się, że wystąpił w związku z tym obowiązek podatkowy, jako że pojawiła się darowizna.

Oczywiście może to być od tego podatku zwolnione, bo np. Austriak przekazał to byłemu ks. R.S. jako darowiznę na cele kultu religijnego, ale jeśli tak jest, to musi on to wykazać. Pierwszą przeszkodą jest tu choćby to, że ks. S., jak się wydaje, nie wykonuje w tej chwili żadnej działalności religijnej. Austriak mógł też przekazać te pieniądze jako pieniądze swojej żony, która przekazałaby je swojemu ojcu, panu T., czyli jego teściowi, ale też musi to wykazać. Wydaje się, że w każdym innym przypadku urząd skarbowy powinien się zgłosić po stosowny podatek. Zresztą, jak wiemy, za obecnego rządu administracja skarbową działa na tyle szybko, że zjawia się niemal natychmiast.

Jest więc pytanie, czy w tej sprawie zadziałał już stosowny urząd skarbowy, czy ten urząd skarbowy zapytał już Austriaka, komu tę darowiznę przekazał, aby mógł do tej osoby się zgłosić po stosowny podatek. I kto jest tą osobą – R.S., były ksiądz, prezes Jarosław Kaczyński? A może pani B.S.? Bo jeśli zięć kuzyna zostawił te pieniądze w sekretariacie prezesa, to pewnie na ręce owej zacnej osoby.

Pytań jest zresztą więcej. Jeśli darowizna była gotówką – a wtedy musi być podatek – to chciałbym także się dowiedzieć, kto go zapłacił, kiedy i czy o czasie, czy w czasie 14 dni złożone zostało odpowiednie zeznanie podatkowe. Potrzebuję pilnej informacji o tym, co w tej sprawie zrobili przedstawiciele Krajowej Administracji Skarbowej.

Jan Filip Libicki

**Stanowisko  
SEKRETARZA STANU  
w KANCELARII PREZESA  
RADY MINISTRÓW**

Warszawa, 11 marca 2019 r.

Pani  
Teresa Czerwińska  
Minister Finansów

Szanowna Pani Minister,  
z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów przesyłam oświadczenie złożone przez senatora Jana Filipa Libickiego podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego 2019 r. Prezes Rady Ministrów zwraca się z prośbą o ustosunkowanie się do wniosków zawartych w oświadczeniu oraz przesłanie stanowiska na ręce Marszałka Senatu RP do dnia 1 kwietnia 2019 r.

Uprzejmie proszę o spowodowanie przesłania kopii stanowiska do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (Departament Spraw Parlamentarnych).

Z wyrazami szacunku

Łukasz Schreiber



**Odpowiedź  
MINISTRA FINANSÓW**

Warszawa, 26 marca 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Jana Filipa Libickiego, złożone podczas 74. posiedzenia Senatu RP, w dniu 26 lutego 2019 r., w związku z informacją „Gazety Wyborczej” o rzekomym przekazaniu przez austriackiego przedsiębiorcę kwoty 50 tys. zł członkowi rady fundacji „Srebrna”, uprzejmie informuję Pana Marszałka, że informacje o czynnościach prowadzonych w sprawie, będącej przedmiotem oświadczenia Pana Senatora, objęte są tajemnicą skarbową, zgodnie z przepisem art. 293 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (*t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 800, ze zm.*).

W związku z powyższym, z przykrością informuję, iż udzielenie informacji o czynnościach podejmowanych przez Krajową Administrację Skarbową w stosunku do podatników wskazanych w oświadczeniu senatorskim stanowiłoby naruszenie ustawowych przepisów, regulujących ochronę informacji stanowiących tajemnicę skarbową w rozumieniu Działu VII „Tajemnica skarbowa” ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.

Niezależnie od powyższego, chciałbym przedstawić prawne podstawy opodatkowania określonych czynności podatkiem od spadków i darowizn lub podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

Na podstawie art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (*Dz.U. z 2018 r. poz. 644, ze zm.*) opodatkowaniu podatkiem od spadków i darowizn podlega nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych przez osoby fizyczne tytułem darowizny. Pojęcie darowizny nie zostało zdefiniowane w przepisach wspomnianej ustawy, a zatem o tym, czy przysporzenie stanowi darowiznę rozstrzygają przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1963 r. Kodeks cywilny (*Dz.U. z 2018 r. poz. 1025*).

Podatkiem tym objęte są umowy darowizny w rozumieniu przepisu art. 888 Kodeksu cywilnego, zgodnie z którym przez umowę darowizny darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swego majątku. Umowa taka prowadzi zatem do zmniejszenia majątku darczyńcy, a po stronie majątku obdarowanego – do przysporzenia majątkowego. Do ważności umowy darowizny wymagane jest złożenie oświadczenia woli przez darczyńcę w formie aktu notarialnego. Wyjątek od tej reguły stanowi sytuacja, w której przyrzeczona umowa została spełniona, mimo braku zachowania formy notarialnej (np. wydanie przedmiotu darowizny następuje przez fizyczne przekazanie obdarowanemu – art. 348 Kodeksu cywilnego). Przesądzenie, że umowa ma charakter nieodpłatnej darowizny, musi nastąpić w drodze interpretacji oświadczeń woli i zamiaru stron zawierających umowę darowizny, stosownie do reguł zawartych w art. 65 Kodeksu cywilnego.

Jeżeli analiza treści umowy i ustaleń faktycznych dałaby podstawę do wniosku, że darczyńca dokonał nieodpłatnej darowizny na rzecz osoby trzeciej, wówczas stosownie do art. 5 ustawy o podatku od spadków i darowizn – na nabywcy własności rzeczy i praw majątkowych ciążyłby obowiązek podatkowy. W razie zawarcia umowy bez zachowania przewidzianej formy obowiązek podatkowy powstałby z chwilą spełnienia przyrzczonego świadczenia (przekazania pieniędzy nabywcy).

W związku z powyższym stosownie do art. 17a ust. 1 ustawy o podatku od spadków i darowizn podatnik (nabywca) podatku byłby obowiązany do złożenia zeznania podatkowego, w terminie miesiąca od dnia powstania obowiązku podatkowego. W zeznaniu podatnik podaje wszystkie dane niezbędne dla obliczenia podatku przez organ podatkowy.

Zgodnie z art. 15 ustawy o podatku od spadków i darowizn podatek oblicza się od nadwyżki podstawy opodatkowania ponad kwotę wolną od podatku. Natomiast stawki podatku wynoszą odpowiednio 12%, 16% lub 20% w zależności od wielkości darowizny.

Dodatkowo należy zauważyć, że jeżeli podatnik nie złożył zeznania podatkowego, w związku z otrzymaną darowizną i należny podatek od nabycia nie został zapłacony, a powoła się na fakt jej otrzymania przed organem podatkowym w toku czynności sprawdzających m.in. w postępowaniu podatkowym lub podczas kontroli podatkowej, zobowiązany będzie do zapłacenia podatku według stawki sankcyjnej w wysokości 20%.

Należy zwrócić uwagę, że w podatku od spadków i darowizn decyzje mają charakter ustalający (konstytutywny), oznacza to, że zgodnie z art. 21 §1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa zobowiązanie podatkowe w tym podatku powstaje na skutek doręczenia podatnikowi decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania. Podatek należy zapłacić w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji naczelnika urzędu skarbowego ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego. W tym miejscu należy stwierdzić, że obowiązkiem organów podatkowych dla potrzeb prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy w myśl art. 122 Ordynacji podatkowej jest podjęcie wszelkich niezbędnych działań w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy. To organy podatkowe poddają analizie wszelkie dostępne informacje ze zdarzeń prawnych, które mogą spowodować powstanie zobowiązania podatkowego, ponieważ biorąc pod uwagę powyższe nie każde bezpłatne przysporzenie może być traktowane jako darowizna, bowiem może ono wynikać z innego tytułu prawnego (art. 889 Kodeksu cywilnego).

W przypadku, gdy świadczenie byłoby dokonane na podstawie innego tytułu niż umowa darowizny – nie podlega podatkowi od spadków i darowizn.

Opodatkowanie podatkiem dochodowym dochodów osób fizycznych reguluje ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (*Dz.U. z 2018 r. poz. 1509, ze zm.*), zwana dalej „ustawą PIT”. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem wymienionych w art. 2, 21, 52, 52a i 52c ustawy PIT, oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku.

Wyłączone spod opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych są między innymi przychody podlegające przepisom o podatku od spadków i darowizn (art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy PIT) oraz przychody wynikające z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy (art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy PIT).

Powyższe oznacza, że w sytuacji nabycia środków pieniężnych tytułem darowizny lub w wyniku czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy, do należności tej nie stosuje się przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z opinią Ministerstwa Sprawiedliwości wyrażoną w piśmie z 10 maja 2012 r. Nr DPK-I-023-5/12, w nauce prawa i orzecznictwie uznaje się, że czynności nie mogące być przedmiotem prawnie skutecznej umowy to takie, które w ogóle niemogą być przedmiotem skutecznej umowy. Podkreśla się, że chodzi o takie czynności, które „nie mogą być nawet hipotetycznym przedmiotem stosunku cywilnoprawnego. Tak więc chodzi o zachowania, które w żadnej sytuacji i w żadnych warunkach, jakie przepisy prawa przewidują dla zawarcia wolnej od wad i korzystającej z ochrony prawnej umowy, nie mogą być przedmiotem stosunku prawnego” (wyrok WSA w Łodzi z 16 września 2010 r., I SA/Łd 472/10). Podobnie uznał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w wyroku z dnia 14 lipca 2010 r., I SA/Op 149/10, stwierdzając, że „Przez czynności niemogące być przedmiotem prawnie skutecznej umowy należy rozumieć przede wszystkim te czynności, które są przez prawo zakazane, nie można się bowiem skutecznie zobowiązać do czynności, która jest wyraźnie zakazana przez prawo”.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, że spod zakresu ustawy PIT, wyłączone są przychody uzyskane w wyniku popełnienia czynów stanowiących przestępstwa, czy też wykroczenia, które *expressis verbis* zakazane są przez przepisy określonych ustaw. W przeciwnym razie państwo, opodatkowując tego rodzaju przychody,

choćby pośrednio wyrażałoby swoje przyzwolenie na popełnianie tego typu czynów, legalizując uzyskane korzyści z popełnionych przestępstw lub wykroczeń.

Należy jednak mieć na uwadze, że zastosowanie przez organ podatkowy regulacji zawartej w art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy PIT, wymaga potwierdzenia popełnienia przestępstwa lub wykroczenia przez uprawnione do tego organy. Dopóki zatem fakt popełnienia przestępstwa bądź wykroczenia i pochodzenia z tego tytułu środków nie zostanie wykazany w sposób przewidziany prawem, organy podatkowe nie mają podstaw do stwierdzenia, że określone przychody są wyłączone spod dyspozycji ustawy PIT na mocy jej art. 2 ust. 1 pkt 4.

Natomiast brak przesłanek do wyłączenia określonych świadczeń spod regulacji ustawy PIT, bądź brak przesłanek do objęcia ich zakresem któregośkolwiek ze zwolnień przedmiotowych lub zaniechaniem poboru podatku na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej, oznacza obowiązek ich opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

Co do zasady, opodatkowanie następuje według skali podatkowej a ostateczne rozliczenie tego rodzaju dochodów ma miejsce w zeznaniu podatkowym składanym do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, w którym otrzymano przychód (dochód).

Przedstawiając powyższe wyrażam nadzieję, że przedstawione wyjaśnienia zostaną uznane przez Pana Marszałka i Pana Senatora za wyczerpujące.

Z poważaniem

z upoważnienia  
MINISTRA FINANSÓW  
Podsekretarz Stanu  
Zastępca Szefa  
Krajowej Administracji Skarbowej  
Paweł Cybulski

**Oświadczenie senatora Ryszarda Majera**

skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra kultury i dziedzictwa narodowego, przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego Piotra Glińskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Uchwałą nr 161 z dnia 26 października 2018 r. Rada Ministrów przyjęła dokument pt. „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność”. To bardzo ważny dokument, kreujący najważniejsze kierunki zmian w polityce społecznej rozumianej jako polityka publiczna realizowana przez poszczególne podmioty na rzecz podniesienia jakości życia ogółu seniorów w naszym kraju.

Wśród zadań wymienionych do realizacji przez Pański resort jest „Prowadzenie szkoleń dla liderów społeczności lokalnych z zakresu planowania działań wobec osób starszych” – zadanie to jest zawarte w obszarze VI punkt VI.2. Działanie zostało przewidziane do realizacji w 2018 r., a jego skutkiem miało być organizowanie szkoleń dla liderów społeczności lokalnych z zakresu planowania działań wobec osób starszych.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji o liczbie szkoleń przeprowadzonych w 2018 r. dla liderów oraz o planach rozwoju tego typu działań w roku bieżącym.

Z poważaniem  
Ryszard Majer

**Odpowiedź**

Warszawa, 11 kwietnia 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 28 lutego 2019 r. (znak: BPS/043-74-2120/19), dotyczące oświadczenia Senatorsa RP pana Ryszarda Majera w sprawie realizacji jednego z zadań określonych w dokumencie *Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność*, który został przyjęty uchwałą nr 161 Rady Ministrów z dnia 26 października 2018 r., uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji:

1. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, realizując działania wynikające z zapisów polityki społecznej wobec osób starszych, przykładą wielką wagę do wspierania uczestnictwa osób starszych w życiu kulturalnym i działalności artystycznej. Podejmowany jest szereg działań, w tym szkoleniowych, kierowanych do liderów i kadr sektora kultury, są one zgodne z zapisami *Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność* pkt II.4 *Zwiększenie dostępności placówek i instytucji kultury dla osób starszych* i pkt III.1 *Zapewnienie osobom starszym dostępu do usług edukacyjnych świadczonych w ramach uczenia się przez całe życie*. Działania realizowane są poprzez instytucje kultury prowadzone lub współprowadzone przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a także przez uczelnie artystyczne. Większość projektów szkoleniowych ma charakter cykliczny, znajdowała się w ofercie instytucji kultury w 2018 roku i jest realizowana w roku 2019. W za-

łączeniu przekazuję informacje o kluczowych szkoleniach kierowanych do organizatorów i liderów życia kulturalnego (załącznik nr 1).

2. Komitet do spraw Pożytku Publicznego odpowiada za koordynację zadania VI. 2 *Prowadzenie szkoleń dla liderów społeczności lokalnych z zakresu planowania działań wobec osób starszych*. W ramach działań podejmowanych przez Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w zakresie podniesienia jakości życia ogółu seniorów w Polsce zostały przygotowane programy skierowane do organizacji pozarządowych działających na rzecz społeczności lokalnych.

Uchwałą nr 209/2013 Rady Ministrów z 27 listopada 2013 r. został przyjęty Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020, zmieniony następnie uchwałą nr 213/2017 Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2017 r. Fundusz Inicjatyw Obywatelskich to rządowy Program dotacyjny dla organizacji pozarządowych, w ramach którego dofinansowywane są projekty mające na celu zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne. Zakres możliwych do zrealizowania działań w tym programie obejmuje wszystkie obszary działalności pożytku publicznego, w tym również aktywizację seniorów zgodnie ze wskazaniami polityki senioralnej.

Ponadto, uchwałą nr 104/2018 z dnia 7 sierpnia 2018 roku Rada Ministrów przyjęła „Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030 PROO”. Jego celem strategicznym jest budowa silnego, sprawnego, różnorodnego i niezależnego sektora organizacji obywatelskich. Organizacje te pełnią m.in. ważną rolę w dostarczaniu usług społecznych zapewniających wsparcie dla osób starszych. Specyfika programu umożliwia skorzystanie z przewidzianego w nim wsparcia przez organizacje senioralne, angażujące seniorów czy realizujące skierowane do nich szkolenia, co sprzyja aktywizacji tej części społeczeństwa.

Szczegółowe dane na temat podjętych w roku 2018 działań adresowanych do seniorów w ramach wspomnianych programów będą możliwe do przekazania po przeprowadzeniu analiz informacji z ich realizacji. Zgodnie z ww. uchwałami Rady Ministrów termin przedstawienia sprawozdań z przedstawionych programów jest określony na dzień 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

Uprzejmie proszę o przyjęcie powyższych informacji.

Z wyrazami szacunku

Piotr Gliński

#### Załącznik 1

Przykładowe szkolenia instytucji kultury prowadzonych lub współprowadzonych przez MKiDN, kierowane do organizatorów i liderów życia kulturalnego (instytucji, organizacji pozarządowych, animatorów społeczno-kulturalnych), obejmujące działania na rzecz aktywności kulturalnej seniorów:

1. Szkolenia prowadzone w ramach oferty Narodowego Centrum Kultury:
  - *Projektowanie oferty kulturalnej dla seniorów* cykl szkoleń z zakresu projektowania oferty kulturalnej dla poszczególnych grup odbiorców. Cykl podzieliliśmy na dwa bloki – pierwszy poświęcony będzie osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności, a drugi projektowaniu oferty dla grup wiekowych.
  - *Projektowanie oferty kulturalnej dla dorosłych* szkolenie wspierające organizację działań kulturalnych skierowanych do osób dorosłych, sposoby komunikacji i dotarcia do tej grupy wiekowej.
  - program szkoleniowy *Zaproś nas do siebie!* Cykl szkoleniowo-edukacyjny kierowany do instytucji kultury, wspierający doradztwem eksperckim i organizacyjnym w rozwijaniu oferty lokalne instytucje kultury oraz kompetencje ich pracowników. Program szkoleń obejmuje również zagadnienia związane z uczestnictwem osób starszych w kulturze.
  - ze względu na fakt, iż w grupie odbiorców kultury o specjalnych potrzebach ze względu na dysfunkcje narządów ruchu lub zmysłów, znajdują się rów-

niez osoby starsze, szkolenia związane z organizacją wydarzeń kulturalnych dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami rozwijają również kompetencje i kwalifikacje osób zajmujących się aktywnością kulturalną seniorów. W ofercie NCK znajduje się cykl szkoleń *Kultura bez wyjątku*.

2. W ofercie Biblioteki Narodowej znajduje się szkolenie „Biblioteka dla seniora”, kierowane do kadr placówek bibliotecznych, które stanowią jedną z największych sieci placówek kulturalnych w kraju.
3. W ofercie Instytutu Książki znajduje się szkolenie dla lokalnych liderów-moderatorów Dyskusyjnych Klubów Książki dla dorosłych. Szkolenie kierowane do lokalnych animatorów życia kulturalnego oraz osób, które chcą zorganizować i prowadzić Dyskusyjny Klub Książki. Szkolenie dotyczy prowadzenia DKK dla dorosłych, w tym seniorów, będących jedną z najliczniejszych grup uczestniczących w programie DKK.
4. W ofercie Narodowego Instytutu Dziedzictwa znajduje się program *Wolontariat dla dziedzictwa*, obejmujący również moduły szkoleniowe dla lokalnych uczestników. Program realizowany jest w ramach *Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami*. Poświęcony upowszechnianiu zagadnień związanych z ochroną dziedzictwa w regionach, skierowany jest do szerokiego grona odbiorców, jednak Seniorzy są drugą najliczniejszą (po młodzieży) grupą uczestników zrealizowanych zadań.
5. Wyższe szkoły artystyczne prowadzą liczne, cykliczne działania kierowane do osób starszych. Głównym nurtem działalności uczelni oprócz dydaktyki jest działalność artystyczna. Uczelnie artystyczne, dysponujące profesjonalnymi salami koncertowymi, teatralnymi, galeriami, proponują różnorodną ofertę, adresowaną do odbiorców w każdym wieku, w tym również dla seniorów.

W ramach programów uczelni artystycznych działają również kursy kształcenia dedykowane dla seniorów, odpowiedniki uniwersytetów trzeciego wieku w dyscyplinach artystycznych, m.in.:

- na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu *Uniwersytet Artystyczny Trzeciego Wieku przy Wydziale Edukacji Artystycznej i Kuratorstwa*,
- na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie *Akademia Otwarta – Dorośli do Sztuki*,
- na Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu *Otwarta Akademia Muzyczna*,
- na Akademii Sztuk Pięknych *Akademia Kreatywnego Seniora*.

**Oświadczenie senatora Ryszarda Majera**

skierowane do ministra cyfryzacji Marka Zagórskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Uchwałą nr 161 z dnia 26 października 2018 r. Rada Ministrów przyjęła dokument pt. „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność”. To bardzo ważny dokument, kreujący najważniejsze kierunki zmian w polityce społecznej rozumianej jako polityka publiczna realizowana przez poszczególne podmioty na rzecz podniesienia jakości życia ogółu seniorów w naszym kraju.

Wśród zadań wymienionych do realizacji przez Pański resort jest „Propagowanie włączenia osób starszych, szczególnie pozostających w domu, przez używanie Internetu i innych technologii teleinformatycznych do korzystania z dóbr kultury, rozrywki, edukacji oraz komunikacji z innymi osobami” – zadanie to jest zawarte w obszarze II punkt II.1. Działanie zostało przewidziane do realizacji w 2018 r., a jego skutkiem miało być zwiększenie liczby osób korzystających z internetu i innych technologii teleinformatycznych.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie, jaki odsetek osób w wieku 55–74 lat korzysta obecnie z internetu oraz jakie działania z powyższego zakresu przewidziano w roku bieżącym.

Z poważaniem  
Ryszard Majer

**Odpowiedź**

Warszawa, 19 marca 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

**odsetek osób w wieku 55–74 lat korzystających z Internetu w 2018 roku wyniósł 54%** (63% w podgrupie wiekowej 55–64 oraz 40% wśród osób w wieku 65–74) i wzrósł od 2017 r. o 3 punkty procentowe, równomiernie w obu podgrupach wiekowych – szybciej niż w całej populacji 16–74 lata, gdzie wzrost wyniósł niecałe 2 punkty procentowe.

Ministerstwo Cyfryzacji wraz z różnymi interesariuszami zainicjowało i realizuje lub też czuwa nad realizacją następujących działań w obszarze włączenia osób starszych do świata cyfrowego – są one realizowane przede wszystkim w ramach III osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa – POPC „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa”, a konkretnie w projektach z działania 3.1 „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych”:

1. Szkolenia w ramach projektów grantowych uruchomione w całej Polsce w 2018 r., dzięki którym do końca 2020 roku ponad 250 tysięcy osób dorosłych ma nabyć bądź podnieść swoje kompetencje cyfrowe w siedmiu obszarach tematycznych:

- Rodzic w Internecie,
- Moje finanse i transakcje w sieci,
- Działam w sieciach społecznościowych,
- Rolnik w sieci,

- Mój biznes w sieci,
- Tworzę własną stronę internetową (blog),
- Kultura w sieci.

Do 8 marca 2019 r. w szkoleniach wzięło udział ponad 20 tysięcy uczestników, z czego blisko 40% stanowią osoby w wieku 55+. Jest to interwencja współfinansowana ze środków unijnych w ramach III osi Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, na którą przeznaczonych zostanie około 150 milionów złotych.

2. Szkolenia w ramach projektów grantowych aktywizujących cyfrowo szczególnie osoby w wieku 65+, których celem jest wprowadzenie w przestrzeń cyfrową 29 tysięcy osób. Przewidziano na nie niemal 82 mln złotych. Realizację projektów w ramach tego działania planuje się do końca 2020 r.

Wśród realizowanych projektów można wyróżnić m.in. takie przedsięwzięcia jak:

- „E-Senior. Program rozwoju kompetencji cyfrowych mieszkańców województwa dolnośląskiego zagrożonych wykluczeniem cyfrowym z zastosowaniem działań szkoleniowych i animacyjnych w środowisku lokalnym”,
  - „Bezpłatne szkolenia komputerowe dla seniorów w województwie kujawsko-pomorskim”,
  - „Senioralna Akademia Kompetencji Cyfrowych”,
  - „Obywatel cyfrowej przyszłości – wzrost aktywności obywatelskiej w obszarze kompetencji cyfrowych w woj. lubuskim” (preferowani uczestnicy w wieku 65+),
  - „Małopolski e-Senior”,
  - „Podkarpacki e-Senior”,
  - „Cyfrowy Senior”,
  - „Śląska Akademia Senior@. Program rozwoju kompetencji cyfrowych seniorów 65+ województwa śląskiego z zastosowaniem działań szkoleniowych i animacyjnych w środowisku lokalnym”,
  - „Bezpłatne szkolenia komputerowe dla seniorów w województwie warmińsko-mazurskim”,
  - „Cyfrowa Wielkopolska” (uczestnicy powyżej 65+).
3. Ogólnopolska kampania edukacyjno-informacyjna na rzecz upowszechniania korzyści z wykorzystywania technologii cyfrowych skierowana do osób w wieku 45–64 lat, realizowana w ramach projektu dofinansowanego z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Od 2018 r. prowadzone są działania PR w ramach kampanii, a w połowie 2019 r. planowane jest rozpoczęcie kampanii medialnej w prasie i Internecie. Działania potrwać do końca 2020 r. Adresatami kampanii są osoby w zasięgu Internetu, które z niego nie korzystają lub korzystają sporadycznie.

Celem kampanii jest zwiększenie świadomości wpływu technologii informacyjno-komunikacyjnych na poprawę jakości życia obywateli Polski, w zakresie:

- korzystania z e-usług prywatnych i publicznych (w tym m.in.: bankowość internetowa, płacenie rachunków, zakupy, rezerwacje, umawianie wizyt lekarskich, poszukiwanie pracy, korzystanie z komunikacji publicznej – plany i rozkłady jazdy, zakup biletów),
- korzystania z dóbr kultury i z rozrywki (w tym m.in.: książki, filmy, muzyka),
- korzystania z materiałów edukacyjnych (w tym m.in.: nauka online, zasoby dydaktyczne online),
- komunikacji z innymi osobami (komunikatory, media społecznościowe, e-maile etc.).

Z wyrazami szacunku

MINISTER CYFRYZACJI  
Marek Zagórski



**Oświadczenie senatora Ryszarda Majera**

skierowane do ministra infrastruktury Andrzeja Adamczyka

Szanowny Panie Ministrze!

Uchwałą nr 161 z dnia 26 października 2018 r. Rada Ministrów przyjęła dokument pt. „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność”. To bardzo ważny dokument, kreujący najważniejsze kierunki zmian w polityce społecznej rozumianej jako polityka publiczna realizowana przez poszczególne podmioty na rzecz podniesienia jakości życia ogółu seniorów w naszym kraju.

Wśród zadań wymienionych do realizacji przez Pański resort jest „Realizacja kampanii społecznych lub akcji informacyjno-edukacyjnych skierowanych do osób starszych, zachęcających do przypomnienia i utrwalenia wiedzy z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego” – zadanie to jest zawarte w obszarze II punkt II.1. Działanie zostało przewidziane do realizacji w 2018 r., a jego skutkiem miały być kampanie społeczne i akcje informacyjno-edukacyjne mające na celu utrwalenie i przypomnienie zasad ruchu drogowego.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji, ile takich spotkań z osobami starszymi odbyło się w 2018 r. i jakie są plany realizacyjne dotyczące tego typu działań w roku bieżącym.

Z poważaniem  
Ryszard Majer

**Odpowiedź**

Warszawa, 14.03.2019 r.

Pani  
Maria Koc  
Wicemarszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

odpowiadając na pismo sygn. BPS/043-74-2122/19 z dnia 28 lutego 2019 r., przy którym przekazano oświadczenie złożone przez senatora Ryszarda Majera podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego 2019 r., przedstawiam poniższe informacje.

W 2018 roku Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Ministerstwo Infrastruktury oraz Policja – partner akcji zrealizowało po raz trzeci, tym razem na terenie całej Polski, akcję informacyjno-edukacyjną skierowaną do osób powyżej 60 roku życia, tj. seniorów – rowerzystów i seniorów – pieszych pod hasłem *Senior na drodze. Jestem świadomy – będę bezpieczny*.

Celem akcji *Senior na drodze. Jestem świadomy – będę bezpieczny* było kształtowanie prawidłowych postaw i zachowań wśród uczestników ruchu drogowego powyżej 60 roku życia, budowanie poczucia współodpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych na drodze oraz wzrost świadomości społecznej w zakresie bezpiecznego zachowania się na drodze. W ramach akcji przeprowadzono 34 warsztaty z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym na terenie całej Polski. Akcja odbywała się na terenie całej Polski w 2 miastach w każdym z 16 województw. Lokalizacje zostały wytypowane i wskazane jako obszar o najwyższym wskaźniku zagrożenia utraty życia i zdrowia grupy docelowej.

Warsztaty Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego jako jeden z elementów akcji, pozwoliły uczestnikom m.in. na: zapoznanie się lub przypomnienie obowiązujących zasad poruszania się w ruchu drogowym, zaprezentowanie przykładów właściwego stosowania elementów odblaskowych oraz obowiązkowego wyposażenia rowerów i zwrócenie uwagi na zachodzące z wiekiem zmiany fizjologiczne oraz psychomotoryczne wpływające na percepcję i możliwość poruszania się po drodze. Podczas warsztatów, wśród uczestników prowadzone były szczegółowe ankiety ewaluacyjne. Przed i po każdym warsztacie uczestnicy korzystali z bezpłatnego przeglądu technicznego roweru i uzupełniali ewentualne braki w oświetleniu rowerowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Serwisowi zostało poddanych ponad 500 rowerów. Założono, że w ramach akcji zostanie przeszkolonych 1000 osób jednak zainteresowanie akcją spowodowało, że przeszkolono blisko 1500 osób. Na potrzeby akcji uruchomiony został portal „Senior Bezpieczny Na Drodze” pod adresem [www.SeniorNaDrodze.pl](http://www.SeniorNaDrodze.pl).

W bieżącym roku Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Ministerstwo Infrastruktury planuje kontynuować działania skierowane do osób powyżej 60 roku życia (rowerzystów, pieszych i kierowców), realizując kolejną ogólnopolską akcję informacyjno-edukacyjną w **94 powiatach**. W chwili obecnej trwa procedura wyboru Wykonawcy akcji.

Z szacunkiem

Andrzej Adamczyk

**Oświadczenie senatora Ryszarda Majera**

skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Uchwałą nr 161 z dnia 26 października 2018 r. Rada Ministrów przyjęła dokument pt. „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność”. To bardzo ważny dokument, kreujący najważniejsze kierunki zmian w polityce społecznej rozumianej jako polityka publiczna realizowana przez poszczególne podmioty na rzecz podniesienia jakości życia ogółu seniorów w naszym kraju.

Wśród zadań wymienionych do realizacji przez Pański resort jest „Rozwijanie sieci gospodarstw opiekuńczych i promowanie tworzenia ich na obszarach wiejskich” – zadanie to jest zawarte w obszarze III punkt III.2. Działanie zostało przewidziane do realizacji w 2018 r., a jego skutkiem miał być rozwój i powstanie nowych gospodarstw opiekuńczych na terenach wiejskich.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o informację, ile takich placówek funkcjonuje, ile powstało gospodarstw opiekuńczych na terenach wiejskich w 2018 r. oraz jak wyglądają plany promocji i rozwoju tego typu działań.

Z poważaniem  
Ryszard Majer

**Odpowiedź**

Warszawa, 2019.03.20

Pan Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu RP

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 lutego 2019 r., znak BPS/043-74-2123/19, w sprawie oświadczenia złożonego przez Pana Senatora Ryszarda Majera podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego br., dotyczącego dokumentu *Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność*, przedstawiam następującą informację.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zajmuje się m.in. monitorowaniem dostępności rolników i mieszkańców obszarów wiejskich do instrumentów z zakresu zabezpieczenia społecznego, w tym m.in. polityki prorodzinnej, włączenia społecznego, polityki senioralnej, a także podejmowaniem działań na rzecz poprawy jakości życia na obszarach wiejskich, w tym w szczególności grup defaworyzowanych, zagrożonych wykluczeniem społecznym (osoby niepełnosprawne, osoby starsze), jak również współpracuje przy przygotowywaniu przez inne resorty dokumentów strategicznych, w celu uwzględnienia w nich seniorów z obszarów wiejskich. Polityka senioralna to ogół celowych działań, które realizują zadania i inicjatywy kształtujące warunki godnego i zdrowego starzenia się. Działania z zakresu polityki senioralnej na obszarach wiejskich są w wielu przypadkach tożsame z działaniami z zakresu zabezpieczenia społecznego emerytów i rencistów z KRUS, a ich celem jest podniesienie jakości życia seniorów na obszarach wiejskich.

Podniesienie jakości i poziomu życia seniorów, w tym na obszarach wiejskich, zakłada dokument *Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność*, za którego przygotowanie odpowiedzialne było Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Strategia ta obowiązuje od stycznia 2019 r. Dokument zawiera kierunki rozwoju polityki społecznej wobec osób starszych i stanowi element *Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030)*. Projekt jest konsekwencją, dokonanej w 2017 r., rewizji Założeń Długofalo-

wej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014–2020. Dokument został przygotowany w ramach prac powołanego w tym celu Zespołu, w którego skład weszli przedstawiciele większości resortów, w tym również przedstawiciele MRiRW.

W ramach działań polityki społecznej skierowanej do ogółu osób starszych, z obszarów miejskich i wiejskich, opracowano 7 głównych obszarów:

- I. Kształtowanie pozytywnego postrzegania starości w społeczeństwie;
- II. Uczestnictwo w życiu społecznym oraz wspieranie wszelkich form aktywności obywatelskiej, społecznej, kulturalnej, artystycznej, sportowej i religijnej;
- III. Tworzenie warunków umożliwiających wykorzystanie potencjału osób starszych jako aktywnych uczestników życia gospodarczego i rynku pracy, dostosowanych do ich możliwości psychofizycznych oraz sytuacji rodzinnej;
- IV. Promocja zdrowia, profilaktyka chorób, dostęp do diagnostyki, leczenia i rehabilitacji;
- V. Zwiększanie bezpieczeństwa fizycznego – przeciwdziałanie przemocy i zaniedbaniom wobec osób starszych;
- VI. Tworzenie warunków do solidarności i integracji międzypokoleniowej;
- VII. Edukacja dla starości (kadry opiekuńcze i medyczne), do starości (całe społeczeństwo), przez starość (od najmłodszego pokolenia) oraz edukacja w starości (osoby starsze).

Zgłoszone przez MRiRW poddziałanie *Rozwijanie sieci gospodarstw opiekuńczych i promowanie tworzenia ich na obszarach wiejskich* zostało ujęte w dokumencie, jako poddziałanie w pkt 2, obszaru III, pn. *Rozwój różnych form opieki: dziennej i całodobowej, okresowej i stałej dostosowanej do zróżnicowanych potrzeb niesamodzielnych osób starszych oraz dostępu do informacji o usługach społecznych*. Termin realizacji poddziałania to lata 2018–2020.

Gospodarstwo opiekuńcze jest znaną w Europie Zachodniej formą wsparcia w zakresie opieki i integracji społecznej na rzecz osób potrzebujących i ich rodzin. W Polsce podobne gospodarstwa funkcjonują jedynie w ramach pilotażu realizowanego w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

MRiRW w ramach realizacji ww. poddziałania, będzie dążyło najpierw do wypracowania modelu gospodarstwa opiekuńczego, a następnie regulujących jego działalność przepisów prawnych. W tym celu konsorcjum w składzie MRiRW, CDR w Brwinowie o/Kraków, Uniwersytet Jagielloński i Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, złożyło w ramach I konkursu na projekty otwarte w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków” GOSPOSTRATEG, projekt pn. *Gospodarstwa opiekuńcze w rozwoju obszarów wiejskich wobec wyzwań demograficznych*. Projekt otrzymał dofinansowanie z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Jego realizacja rozpoczęła się 1 stycznia 2019 r., a zakończenie planowane jest 31 grudnia 2021 roku. Liderem projektu jest MRiRW. Głównym celem projektu jest opracowanie modelu (wzorca) gospodarstwa opiekuńczego oraz przygotowanie systemu jego wdrażania w postaci strategii rozwoju gospodarstw opiekuńczych, w tym sieci gospodarstw opiekuńczych. W pierwszym etapie projektu zrealizowane zostaną zadania badawcze, których wyniki staną się podstawą modelu gospodarstwa opiekuńczego. Na drugi etap składają się prace związane z przygotowaniem do wdrożenia wspomnianego modelu: opracowanie niezbędnych regulacji prawnych oraz budowa poparcia politycznego i społecznego na rzecz ich wprowadzenia. Rola MRiRW polegała będzie na stworzeniu systemu prawnego wdrażania modelu gospodarstwa opiekuńczego (powołanie międzyresortowego zespołu zadaniowego zarządzaniem Prezesa RM, przygotowanie odpowiednich przepisów prawnych), zapewnieniu poparcia politycznego oraz otoczenia prawnego niezbędnego do realizacji strategii rozwoju gospodarstw opiekuńczych.

MINISTER ROLNICTWA  
I ROZWOJU WSI  
Jan Krzysztof Ardanowski

**Oświadczenie senatora Ryszarda Majera**

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

*Szanowny Panie Ministrze!*

*Uchwałą nr 161 z dnia 26 października 2018 r. Rada Ministrów przyjęła dokument pt. „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność”. To bardzo ważny dokument, kreujący najważniejsze kierunki zmian w polityce społecznej rozumianej jako polityka publiczna realizowana przez poszczególne podmioty na rzecz podniesienia jakości życia ogółu seniorów w naszym kraju.*

*Wśród zadań wymienionych do realizacji przez Pański resort jest „Doskonalenie obsługi prawnej uwzględniającej specyfikę osób starszych – ofiar przemocy” – zadanie to jest zawarte w obszarze V punkt V.4. Działanie zostało przewidziane do realizacji w 2018 r., a jego skutkiem miały być działania dotyczące osób starszych – ofiar przemocy.*

*Zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji, jaka liczba działań dotyczących tej problematyki została podjęta w 2018 r. oraz jakie działania przewidziane są do realizacji w roku bieżącym.*

*Z poważaniem  
Ryszard Majer*

**Odpowiedź  
PODSEKRETARZA STANU  
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 15 kwietnia 2019 r.

Pani  
Maria Koc  
Wicemarszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając na oświadczenie senatora RP Ryszarda Majera złożone podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego 2019 r. w sprawie działań Ministra Sprawiedliwości podjętych w 2018 r. oraz planowanych w roku 2019 w kwestii doskonalenia obsługi prawnej uwzględniającej specyfikę osób starszych – ofiar przemocy, o których mowa w uchwale Nr 161 Rady Ministrów z dnia 26 października 2018 r. (M. P. poz. 1169), uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Powołaną uchwałą Rada Ministrów przyjęła dokument „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność”, który – w myśl §2 – zawiera kierunki rozwoju polityki społecznej wobec osób starszych oraz ich wykonawców, a także stanowi element Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, koordynowanej przez ministra właściwego do spraw rozwoju. Zgodnie z §3 cyt. uchwały monitorowanie realizacji Polityki powierza się ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego. Jednocześnie, w myśl §4 omawianej uchwały, utraciła moc uchwała nr 238 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Założenia Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014–2020 (M. P. z 2014 r. poz. 118).

Merytoryczne rozwiązania omawianego dokumentu zawarte zostały w załączniku do ww. uchwały. W tym zakresie należy zauważyć, że na jej gruncie przyjęto autonomiczne względem pojęć języka prawnego, czy też rozwiązań kodeksowych – pojęcie

przemocy wobec osób starszych, za którą uważa się „złe traktowanie osób starszych, które przejawia się pod postacią nadużyć i zaniedbań. Definicja złego traktowania osób starszych odnosi się do umyślnych, celowych działań lub zaniechań, które naruszają prawa i dobra osobiste osób starszych, narażają je na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszają ich godność, nietykalność cielesną, wolność, powodują szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym oraz cierpienie i krzywdę moralną lub stanowią poważne zagrożenie ich doznania. Działania takie podejmowane są wobec osób starszych ze strony członków rodziny, opiekunów lub innych osób, którym one ufają. Złe traktowanie osób starszych to także brak zaspokojenia ich podstawowych potrzeb czy też zaniedbanie” (por. definicję *przemocy wobec osób starszych* w słowniku pojęć). Z tego względu, a także z uwagi na nienormatywny charakter omawianej uchwały, pojęcie to może odbiegać od znaczenia nadawanego znamieniu czynnościowemu przestępstwa znęcania, o którym mowa w art. 207 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 i 2077), a także – w niektórych przypadkach – nie pokrywa się z pojęciem przemocy, która występuje jako znamień wybranych typów przestępstw związanych z omawianym zagadnieniem, np. przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, wolności czy mieniu.

Jak wskazuje stanowisko Rady Ministrów, wyrażone w obszarze V. pn. „Zwiększenie bezpieczeństwa fizycznego – przeciwdziałanie przemocy i zaniedbaniom wobec osób starszych”, zadania te będą realizowane m.in. poprzez: tworzenie w całym kraju sieci poradnictwa dla osób starszych doznających przemocy w miejscu zamieszkania oraz tworzenie systemu szkoleń na temat osób starszych, przemocy i komunikacji interpersonalnej w placówkach oświatowych, instytucjach pomocy społecznej, opieki medycznej, organach ścigania i wymiaru sprawiedliwości, a także wśród samych seniorów. Uchwalodawca przewiduje również, że doskonalenie postaw w kierunku humanistycznego podejścia, jeżeli chodzi o obsługę prawną osób starszych doznających przemocy (dotyczy sądownictwa, prokuratury, Policji), zostanie zrealizowane poprzez:

- doskonalenie obsługi prawnej uwzględniającej specyfikę osób starszych – ofiar przemocy;
- prowadzenie szkoleń dla osób zajmujących się pomocą osobom starszym doznającym przemocy.

Przewiduje się, że podjęcie działań w przedmiotowym zakresie pozwoli na dostosowanie funkcjonowania służb sądownictwa, prokuratury i Policji do możliwości i potrzeb osób starszych, a co za tym idzie, wpłynie na poprawę ich efektywności.

Zauważyć również trzeba, że materia przedstawiona w oświadczeniu senatorskim wiąże się z materia regulowaną przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705), w szczególności w zakresie monitorowania i przedstawiania informacji o sytuacji osób starszych. Odnosząc się zatem do kwestii liczby działań dotyczących tej problematyki, która została podjęta w 2018 r., oraz jakie działania przewidziane są do realizacji w roku bieżącym, uprzejmie wyjaśniam, że w myśl przepisów art. 5 cyt. ustawy Rada Ministrów corocznie, do dnia 31 października, przedstawia Sejmowi i Senatowi informację o sytuacji osób starszych, która to informacja podawana jest do wiadomości publicznej. Z tego względu oczekiwane w pytaniu senatorskim dane dotyczące roku 2018 zostaną podane przez Radę Ministrów do 31 października 2019. Jeśli idzie o dane z lat ubiegłych (2015–2017) są one dostępne pod poniższym linkiem, w tym również w zakresie działań prowadzonych przez Ministerstwo Sprawiedliwości (nieodpłatna pomoc prawna, działania w zakładach penitencjarnych): <https://www.gov.pl/web/rodzina/informacja-o-sytuacji-osob-starszych-w-polsce>.

Natomiast wśród zadań realizowanych przez Ministra Sprawiedliwości na gruncie art. 24 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 762, z późn. zm.) znajdują się m.in. sprawy nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, o których mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 294). Ministerstwo Sprawiedliwości współpracowało z Kancelarią Prezydenta RP oraz Instytutem Wymiaru Sprawiedliwości przy pracach zmierzających do nowelizacji systemu nieodpłatnej pomocy prawnej. W efekcie tych prac została uchwalona ustawa z dnia 15 czerwca 2018 r.

o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1467). Zgodnie ze znowelizowanym art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwem obywatelskim oraz edukacji prawnej – nieodpłatną pomoc prawną lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie może uzyskać każda osoba, w tym również starsza, która złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Należy również wskazać na dodatkowe ułatwienie w uzyskaniu pomocy, zwłaszcza przez osoby starsze, które nie mogą samodzielnie dotrzeć do punktu, gdzie jest ona udzielana. Zgodnie z art. 8 ust. 8 omawianej ustawy, osobom, w tym osobom starszym, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście (ze względu na trudności z poruszaniem się), może być udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, z wyłączeniem nieodpłatnej mediacji, także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Na podstawie §4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. poz. 2492) wprowadzono możliwość polegającą na tym, że osobom, o których mowa w art. 8 ust. 8 ustawy, w tym osobom starszym mającym trudności w poruszaniu się, może być udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, z wyłączeniem nieodpłatnej mediacji, również przez zorganizowanie wizyty w miejscu zamieszkania tych osób. Nowe rozwiązania weszły w życie od dnia 1 stycznia 2019 r.

Ponadto, Ministerstwo Sprawiedliwości organizuje pomoc na rzecz osób pokrzywdzonych przestępstwem między innymi w ramach Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości, który jest państwowym funduszem celowym ukierunkowanym na pomoc pokrzywdzonym i świadkom, przeciwdziałanie przestępczości oraz pomoc postpenitencjarną. Jego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości. Fundusz Sprawiedliwości został utworzony na podstawie art. 43 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 652, z późn. zm.). Zadania i cele Funduszu Sprawiedliwości zostały określone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości (Dz. U. poz. 1760 i z 2018 r. poz. 2333). Realizacja zadań powierzonych Funduszowi Sprawiedliwości odbywa się w ramach programów, do których ogłaszane są konkursy ofert i nabory wniosków. Ze środków Funduszu Sprawiedliwości finansowana jest sieć Ośrodków Pomocy dla Pokrzywdzonych Przystępstwem obejmująca swoim zasięgiem cały kraj. Ośrodki prowadzone są przez organizacje pozarządowe, które wybierane są w drodze otwartego konkursu ofert. W ramach otwartego konkursu ofert został wybrany także podmiot, który zapewnia całodobową obsługę infolinii Funduszu Sprawiedliwości. Systematycznie ogłaszane są także nowe konkursy na realizację zadań Funduszu Sprawiedliwości. Pomoc udzielana ze środków Funduszu Sprawiedliwości skierowana jest do wszystkich pokrzywdzonych przestępstwem, świadków i osób im najbliższych. Wsparcie świadczone jest bez względu na wiek, płeć, wyznanie i rodzaj przestępstwa, którym została pokrzywdzona osoba zgłaszająca się do Ośrodka. Ośrodki świadczą pomoc prawną, psychologiczną i materialną. Zapewniają także pomoc osoby pierwszego kontaktu, pomoc tłumacza i tłumacza języka migowego, rehabilitację oraz pomoc w aktywizacji zawodowej. Obecnie w ramach sieci ośrodków pomocy działa 38 okręgowych ośrodków i 202 punktów lokalnych. Lista okręgowych ośrodków i punktów lokalnych świadczących pomoc w ramach Funduszu Sprawiedliwości dostępna jest na stronie Funduszu Sprawiedliwości pod adresem: <https://www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl>.

Fundusz Sprawiedliwości w ramach swoich kompetencji zajmuje się również przeciwdziałaniem przyczynom przestępczości oraz działaniami o charakterze informacyjnym i edukacyjnym, na rzecz osób pokrzywdzonych przestępstwem. Dostrzegając potrzebę ochrony osób szczególnie narażonych na pokrzywdzenie przestępstwem – osób niepełnosprawnych, dzieci i osób starszych, Ministerstwo Sprawiedliwości ogłosiło konkursy na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przyczynom przestępczości. Problematyka ochrony osób starszych, jako grupy szczególnie narażonej na pokrzyw-

dzenie przestępstwem została również uwzględniona przy okazji realizacji kampanii promocyjnej Funduszu Sprawiedliwości. Osoby starsze, szczególnie osoby samotne i niemające wsparcia w najbliższych są wyjątkowo narażone na przestępstwa związane z zawieraniem niekorzystnych umów. Często problemem, z którym muszą mierzyć się osoby starsze, jest zaciąganie niekorzystnych umów kredytowych opiewających na bardzo wysokie odsetki, tzw. pożyczki lichwiarskie. Ministerstwo Sprawiedliwości mając na uwadze ten problem podjęło akcję informacyjno-edukacyjną w mediach, m.in. w telewizji, emitując spot skierowany do osób starszych, informujący o możliwości uzyskania pomocy w sytuacji zawarcia umowy, która może zawierać niedozwolone lub niekorzystne klauzule umowne. Ośrodki udzielające pomocy mogą wspierać osoby starsze w analizie dokumentacji prawnej zarówno w momencie zawarcia niekorzystnej dla pokrzywdzonego umowy jak i podjęć działania o charakterze prewencyjnym poprzez wyjaśnienie skutków i ewentualnych zobowiązań prawnych wynikających z zawarcia umowy przed jej podpisaniem. Link: <https://www.youtube.com/watch?v=ILu9iY75d-8>.

Należy zaznaczyć, że w 2018 roku ogłoszono 63 konkursy na realizację zadań z zakresu pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem, w wyniku czego powstało 38 okręgowych ośrodków pomocy i 202 punktów lokalnych. Ośrodki realizujące pomoc w latach ubiegłych pomogły tysiącom osób pokrzywdzonych przestępstwem. W celu zapewnienia sprawnie działającej sieci pomocy i wysokiego standardu świadczonych usług zdecydowano o ogłoszeniu konkursów na realizację zadań na lata 2019–2021. Liczba ogłoszonych w 2019 r. otwartych konkursów ofert wyniosła 16 (w tym jeden otwarty konkurs na Specjalistyczne Centra Pomocy – pomoc ofiarom wypadków drogowych). Należy zaznaczyć, że w dalszym ciągu trwają konkursy na lata 2019–2021 na realizację pomocy udzielanej osobom pokrzywdzonym przestępstwem w ramach Funduszu Sprawiedliwości, stąd ostateczna liczba zadań podjętych w roku 2019 ulegnie zwiększeniu. Należy podkreślić, że Ministerstwo Sprawiedliwości planuje także kolejne działania edukacyjno-informacyjne, które zostaną skierowane m.in. do osób starszych, zwiększające świadomość omawianej grupy docelowej, w zakresie praw które im przysługują, ze względu na posiadany status społeczny – status osoby starszej.

Marcin Józef Warchoł



**Oświadczenie senatora Ryszarda Majera**

skierowane do ministra zdrowia Łukasza Szumowskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Uchwałą nr 161 z dnia 26 października 2018 r. Rada Ministrów przyjęła dokument pt. „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność”. To bardzo ważny dokument, kreujący najważniejsze kierunki zmian w polityce społecznej rozumianej jako polityka publiczna realizowana przez poszczególne podmioty na rzecz podniesienia jakości życia ogółu seniorów w naszym kraju.

Wśród zadań wymienionych do realizacji przez Pański resort jest „Uwzględnienie specyfiki problemów zdrowotnych charakterystycznych w grupie osób starszych w realizowanych programach zdrowotnych” – zadanie to jest zawarte w obszarze VI punkt VI.1. Działanie zostało przewidziane do realizacji w 2018 r., a jego skutkiem miały być programy prozdrowotne uzupełnione o specyfikę problemów zdrowotnych charakterystycznych w grupie osób starszych.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji, jaka liczba programów prozdrowotnych została zrealizowana na przestrzeni 2018 r. i jakie są plany realizacyjne tego typu działań w roku bieżącym.

Z poważaniem  
Ryszard Majer

**Odpowiedź**

Warszawa, 27 marca 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem senatora Ryszarda Majera, złożonym w dniu 26 lutego 2019 r. na 74. posiedzeniu Senatu, dotyczącym realizacji założeń dokumentu pn. *Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. BEZPIECZEŃSTWO – UCZESTNICTWO – SOLIDARNOŚĆ*, zwracam się z uprzejmą prośbą o przyjęcie poniższych informacji.

Odnosząc się do realizowanych w 2018 r. oraz planowanych do realizacji w 2019 r. programów zdrowotnych uwzględniających specyfikę problemów zdrowotnych charakterystycznych w grupie osób starszych, uprzejmie informuję, że osoby starsze mogą uczestniczyć w ministerialnych programach polityki zdrowotnej/programach wieloletnich (zgodnie z charakterystyką ich grupy docelowej), w szczególności ukierunkowanych na działania profilaktyczne oraz na realizację specjalistycznego leczenia, tj. m.in. w:

- 1) Programie wieloletnim na lata 2016–2024 – Narodowym Programie zwalczania Chorób Nowotworowych (w tym w działaniach profilaktycznych),
- 2) Programie wieloletnim na lata 2011–2020 – Narodowym Programie Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej.

Ponadto należy wspomnieć, że jedną z grup docelowych w „Programie zapobiegania depresji w Polsce na lata 2016–2020” jest właśnie grupa osób starszych.

Natomiast wśród programów profilaktycznych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia na ww. zasadach:

- 1) w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych (Dz. U. z 2018 r, poz. 188 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2016 r. poz. 86 z późn. zm.);
- 2) w oparciu o art. 48d ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej – dofinansowanie programów realizowanych przez JST;

3) programy własne Funduszu;

można wskazać następujące programy, z których mogą korzystać osoby starsze.

W oparciu o „koszyk” świadczeń gwarantowanych kontraktowane i finansowane są m.in.:

- 1) program profilaktyki raka piersi (mammograficzne badania przesiewowe) dla kobiet w wieku 50–69 lat,
- 2) program profilaktyki chorób odtytoniowych (w tym POChP) dla osób palących, w tym badanie spirometryczne dla osób w wieku 40–65 lat,
- 3) program profilaktyki gruźlicy dla osób bez górnej granicy wieku.

W 2018 r. Narodowy Fundusz Zdrowia dofinansował – w oparciu o art. 48d ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej – następujące programy realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego (JST), skierowane do osób starszych:

Zakres programu	Jednostka Samorządu
<b>Dolnośląski OW</b>	
Promocja zdrowia w profilaktyce szczepień przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Grębocice od 60 roku życia.	Gmina Grębocice
Program profilaktycznych szczepień ochronnych przeciw grypie dla osób powyżej 60 roku życia oraz osób niepełnosprawnych na lata 2016–2018.	Gmina Radwanice
Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Miejskiej Bolesławiec w wieku 65 lat i więcej.	Gmina Miejska Bolesławiec
Szczepienia przeciwko grypie dla mieszkańców gminy Polkowice od 60. roku życia.	Gmina Polkowice
<b>Kujawsko-Pomorski OW</b>	
„Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim” dla osób powyżej 65 r. ż, nieszczepionych przeciwko pneumokokom, leczonych z powodu przewlekłego nieżyty oskrzeli i dychawicy oskrzelowej	województwo
„Program szczepień ochronnych przeciwko grypie populacji z grupy szczególnego ryzyka tj. osób w wieku od 65 lat na lata 2017–2021 w Gminie Tuchola”	gmina
„Program szczepień ochronnych przeciwko grypie dla osób powyżej 65 roku życia, zamieszkałych na terenie miasta Włocławek”	gmina
<b>Lubelski OW</b>	
Program profilaktyki w zakresie szczepień ochronnych przeciw grypie dla osób powyżej 65 roku życia w roku 2018	gmina
Program profilaktyki zdrowotnej miasta Puławy na lata 2017–2021 obejmujący szczepienia przeciw grypie dla mieszkańców miasta Biłgoraja powyżej 60 roku życia	gmina
<b>Lubuski OW</b>	
Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla osób po 65 roku życia z terenu miasta Żary	Gmina Żary o statusie miejskim
<b>Małopolski OW</b>	
Program szczepień ochronnych przeciw grypie po 65 roku życia dla mieszkańców Miasta Krakowa	Gmina Miejska Kraków – Urząd Miasta Krakowa
Program szczepień ochronnych przeciwko grypie w populacji kobiet i mężczyzn powyżej 65 roku życia	Gmina Miasta Tarnowa

<b>Mazowiecki OW</b>	
Program profilaktyki szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Garbatka – Letnisko po 65 roku życia na lata 2016–2018	Gmina Garbatka-Letnisko
Program szczepień ochronnych przeciwko grypie populacji z grupy szczególnego ryzyka (osób od 65 roku życia) pn. „Grypa 65+” na lata 2016–2020	Gmina Teresin
Program profilaktycznych szczepień przeciw grypie dla mieszkańców gminy Nowy Duninów w latach 2018–2020	Gmina Nowy Duninów
Program profilaktyki szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Brwinów po 65 roku życia na lata 2015–2019	Gmina Brwinów
Profilaktyczny program szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców gminy Białobrzegi powyżej 60 roku życia na lata 2015–2018	Miasto i Gmina Białobrzegi
Stop grypie! Program szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców powyżej 65 roku życia	Gmina Miasta Radomia
<b>Opolski OW</b>	
Program szczepień profilaktycznych osób od 65 roku życia przeciwko grypie	Urząd Miasta Opola
Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców gminy Brzeg w wieku 65 lat i więcej	Gmina Brzeg
<b>Podkarpacki OW</b>	
„Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Ropczyce powyżej 65. roku życia na lata 2018–2021”	Gmina Ropczyce woj. podkarpackie
<b>Pomorski OW</b>	
Powiatowy program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców powiatu bytowskiego powyżej 65 roku życia	Powiat Bytowski
<b>Śląski OW</b>	
Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców gminy Ogrodzieniec w wieku 65 lat i więcej	Gmina Ogrodzieniec
Program polityki zdrowotnej w zakresie szczepień profilaktycznych przeciwko grypie osób od 60 roku życia zamieszkałych w Gminie Świętochłowice	Gmina Świętochłowice
Program profilaktycznych szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców Sosnowca dla osób powyżej 60 roku życia	Gmina Sosnowiec
Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców gminy Ornontowice w wieku 55 lat i więcej	Wójt Gminy Ornontowice
Program polityki zdrowotnej w zakresie szczepień profilaktycznych przeciwko grypie osób powyżej 60 roku życia zamieszkałych w mieście Jastrzębie-Zdrój	Miasto na prawach powiatu Jastrzębie-Zdrój
Profilaktyka grypy w Jaworznie – szczepienia ochronne dla seniorów 65 +	Gmina miasta Jaworzna
Wyprzedź GRYPE! - profilaktyczny program szczepień ochronnych przeciwko wirusowi grypy dla mieszkańców Mysłowic po 60. roku życia na lata 2017–2021	Gmina Miasta Mysłowice
Szczepienia ochronne przeciwko grypie dla mieszkańców Częstochowy z grup szczególnego ryzyka na lata 2014–2018 (osoby powyżej 65 roku życia i do 18 roku życia chore na schorzenia przewlekłe i nowotworowe)	Gmina Miasto Częstochowa

<b>Świętokrzyski OW</b>	
Program zdrowotny Gminy Piekoszów „Grypa – lepiej zapobiegać niż leczyć” w roku 2018 dla osób powyżej 55 roku życia	Gmina PIEKOSZÓW
Program szczepień ochronnych mieszkańców Gminy Zagnańsk przeciwko grypie na lata 2018–2022 dla osób powyżej 55 roku życia	Gmina ZAGNAŃSK
Program profilaktycznych szczepień przeciw grypie dla mieszkańców Gminy Solec-Zdrój w wieku 70+ na lata 2018–2019	Gmina SOLEC-ZDRÓJ
Program szczepień przeciw grypie na lata 2017–2020 dla osób od 55 roku życia	Gmina KIELCE
Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców gminy Wodzisław w wieku 65 lat i więcej	Gmina WODZISŁAW
<b>Zachodniopomorski OW</b>	
Program szczepień ochronnych przeciw grypie dla mieszkańców Miasta Świnoujście w wieku od 60 roku życia	Gmina Miasto Świnoujście
Program Szczepień Profilaktycznych przeciwko grypie dla osób 65+ z terenu Miasta i Gminy Barlinek	Gmina Barlinek
Program profilaktyki szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców gminy Police po 65 roku życia	Gmina Police
Program profilaktyki szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Darłowo po 65 roku życia na lata 2017–2020	Urząd Gminy Darłowo

Ponadto Narodowy Fundusz Zdrowia, we współpracy z organizacjami pacjenckimi i świadczeniodawcami, prowadzi działania w zakresie realizacji wieloletniego projektu edukacyjnego „...liczy się każdy oddech”. Celem projektu, jest upowszechnienie informacji o astmie i przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc – POChP, edukacja zdrowotna pacjentów oraz poprawa jakości usług świadczonych przez świadczeniodawców. Z uwagi na epidemiologię POChP odbiorcami działań są także osoby starsze.

Należy również podkreślić, iż w celu wydłużenia życia Polaków w zdrowiu, poprawy zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenia nierówności społecznych w zdrowiu przyjęto **Narodowy Program Zdrowia na lata 2016–2020 (NPZ)**, który stanowi realizację koncepcji promocji zdrowia w Polsce. Działania w zakresie promocji zdrowego i aktywnego starzenia się prowadzone są w ramach wydzielonego celu operacyjnego NPZ (Cel operacyjny 5. *Promocja zdrowego i aktywnego starzenia się*).

Działania na rzecz osób starszych w ramach NPZ skupiają się na:

- promowaniu wśród tej grupy zachowań prozdrowotnych,
- edukacji na temat korzyści wynikających ze zdrowego odżywiania i podejmowania aktywności fizycznej,
- poprawie przestrzegania zaleceń terapeutycznych,
- szkoleniu pracowników ochrony zdrowia z zakresu opieki nad osobami starszymi i wczesnego wykrywania chorób charakterystycznych dla tej grupy oraz
- tworzeniu przestrzeni publicznej przyjaznej seniorom.

Przykładowymi projektami realizowanymi w Narodowym Programie Zdrowia w 2018 r. są:

- Edukacja pracowników ochrony zdrowia w zakresie geriatry i gerontologii, a także kompleksowej opieki nad osobami starszymi i wczesnego wykrywania chorób charakterystycznych dla wieku podeszłego – w 2018 r. działania edukacyjne dotyczące opieki geriatrycznej były kierowane do grupy fizjoterapeutów, zaś szkolenia z zakresu przeprowadzania oceny geriatrycznej – do personelu medycznego (w latach 2017–2018 przeszkolono łącznie niemal 2100 pracowników opieki zdrowotnej);

- Edukacja na temat specyficznych potrzeb i uwarunkowań dietetycznych seniorów (w tym zapobiegania utracie masy ciała i chorobom metabolicznym) – w 2018 r. dla osób w wieku 50+ prowadzone były szkolenia z zakresu żywienia dostosowanego do występujących dolegliwości dietozależnych (przeszkolono 840 osób w wieku 50+);
- Zadania na rzecz poprawy przestrzegania zaleceń terapeutycznych – w 2018 r. realizowano szkolenia dla osób w wieku 50+ z zakresu aktywności fizycznej dostosowanej do indywidualnego stanu zdrowia i występujących dolegliwości zdrowotnych (przeszkolono 1286 osób w wieku 50+);
- Edukacja na temat profilaktyki urazów i promocji bezpieczeństwa;
- Edukacja pracodawców w zakresie programów zarządzania zdrowiem starzejących się pracowników.

Dodatkowo, w 2017 r. Ministerstwo Zdrowia podpisało z Gdańskim Uniwersyte-tem Medycznym umowę na przeprowadzenie w latach 2017–2020 ogólnopolskiego badania stanu zdrowia starszych Polaków, ich sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz jakości życia (tzw. **PolSenior 2**).

Wyniki uzyskane w oparciu o badanie PolSenior2 będą podstawą do kształtowania założeń działań z zakresu opieki zdrowotnej oraz pomocy społecznej, które będą odpowiadały potrzebom osób starszych.

W 2019 r. planowana jest kontynuacja ww. działań w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020.

Z poważaniem

z upoważnienia  
MINISTRA ZDROWIA  
Zbigniew Król  
Podsekretarz Stanu

**Oświadczenie senatora Ryszarda Majera**

skierowane do ministra zdrowia Łukasza Szumowskiego

*Szanowny Panie Ministrze!*

*Uchwałą nr 161 z dnia 26 października 2018 r. Rada Ministrów przyjęła dokument pt. „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność”. To bardzo ważny dokument, kreujący najważniejsze kierunki zmian w polityce społecznej rozumianej jako polityka publiczna realizowana przez poszczególne podmioty na rzecz podniesienia jakości życia ogółu seniorów w naszym kraju.*

*Wśród zadań wymienionych do realizacji przez Pański resort wraz z podmiotami współpracującymi jest „Opracowanie standardów w zakresie teleopieki i telepomocy” – zadanie to jest zawarte w obszarze I punkt I.1. Działanie zostało przewidziane do realizacji w 2018 r., a jego skutkiem miało być opracowanie i wdrożenie standardów technicznych i organizacyjnych teleopieki i telepomocy.*

*Zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji dotyczącej liczby opracowanych i wdrożonych standardów w 2018 r. i ewentualnie udostępnienie opracowanych materiałów.*

*Z poważaniem*

*Ryszard Majer*

**Odpowiedź**

Warszawa, 28 marca 2019 r.

Pan

Stanisław Karczewski

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem złożonym przez Pana Ryszarda Majera, Senatora RP, podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego 2019 r., w temacie dotyczącym opracowania standardów w zakresie teleopieki i telepomocy, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Ministerstwo Zdrowia prowadzi szereg działań mających na celu zwiększenie dostępności świadczeń, w tym świadczeń telemedycznych. Jak wskazano w dokumencie „Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność”, jednym z celów w polityce społecznej wobec osób starszych jest zastosowanie nowych technologii w opiece nad osobami starszymi i kompleksowe monitorowanie ich poziomu zdrowia, m.in. poprzez rozwój telemedycyny i teleopieki.

Jednym z działań obliczonych na usprawnienie opieki zdrowotnej nad osobami starszymi jest rozwój telemedycyny. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. poz. 1991, z późn. zm.), która weszła w życie 12 grudnia 2015 r., zniósła wymóg osobistego badania pacjenta oraz wprowadziła możliwość odrębnego określenia wymagań dla świadczeniodawców z zakresu telemedycyny i zmiany definicji miejsca udzielania świadczeń zdrowotnych. Zgodnie z tym, co zawarto w przywoływanym dokumencie rozwijanie telemedycyny, w tym teleopieki będzie się odbywało poprzez upowszechnienie różnych form teleopieki i telekonsultacji oraz rozwijanie rozwiązań w zakresie mobile health.

Prace nad tymi zagadnieniami z perspektywy Ministerstwa Zdrowia będą realizowane m.in. w ramach projektu telemedycznego dofinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014–2021. Celem tego projektu jest upowszechnienie nowoczesnych rozwiązań zdalnych w leczeniu oraz – w dłuższej perspektywie czasowej – wprowadzenie ich do koszyka świadczeń gwarantowanych. Jego realizatorem będzie Departament e-Zdrowia w Ministerstwie Zdrowia. Projekt zakłada wypracowanie 7 modeli procedur telemedycznych w następujących obszarach:

- kardiologia;
- geriatrycja;
- psychiatria;
- położnictwo;
- diabetologia;
- opieka paliatywna oraz
- choroby przewlekłe.

Wypracowane modele zostaną następnie poddane pilotażowi przez jednostki szpitalne i instytuty (wyłonione w procedurze konkursowej). Kolejnym krokiem będzie przeprowadzenie ewaluacji pilotażu, która ma na celu wypracowanie rekomendacji dotyczących możliwości finansowania ze środków publicznych najbardziej efektywnych kosztowo świadczeń.

W przywoływanym dokumencie, realizacja zadania „Opracowania standardów w zakresie teleopieki i telepomocy” została wyznaczona na lata 2018–2020, stąd w 2018 r., stanowiącym pierwszy rok tego działania, Ministerstwo Zdrowia wypracowało założenia projektu telemedycznego oraz prowadziło dialog z parterami norweskimi. Z uwagi na fakt, że projekt ma być dofinansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego i strony muszą wypracować jego dokładny zakres, nadal trwają konsultacje robocze odnośnie do poszczególnych zadań, jak również logiki i obszaru interwencji. Z uwagi na powyższe oraz mając na względzie kalendarze realizacji przedmiotowego projektu, jak również wskazany w dokumencie horyzont realizacji zadania, na obecnym etapie nie jest jeszcze możliwe przedstawienie wypracowanych modeli.

Spośród rozwiązań zdalnych, które już obecnie mogą przyczynić się do poprawy funkcjonowania osób starszych w polskim systemie ochrony zdrowia należy wymienić m.in. e-receptę, która weszła do powszechnego użycia w styczniu 2019 r. oraz e-kierowanie, które zostało uruchomione w fazie pilotażu. Kolejne usługi – wymiana elektronicznej dokumentacji medycznej oraz dodatkowe funkcjonalności Internetowego Konta Pacjenta, nad którymi prowadzone są obecnie prace w ramach projektu „Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania zasobów cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych (P1)”, dofinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa w latach 2014–2020, również przyczynią się do podniesienia jakości życia osób starszych w Polsce i zwiększenia dostępności usług medycznych.

Nowelizacja wskazanej wyżej ustawy zniosła ograniczenia prawne dla funkcjonowania i rozwoju opieki nad pacjentami, za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych, w następstwie czego podjęto starania w celu zapewnienia finansowania tego typu świadczeń ze źródeł publicznych. Obecnie można wymienić 3 procedury, które są kontraktowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, tj.:

- Telekonsylium kardiologiczne – obejmuje zdalny wywiad, analizę zapisu EKG, interpretację badań dodatkowych oraz ustalenie przebiegu optymalnego leczenia;
- Telekonsylium geriatryczne – dedykowane osobom po 65 roku życia. Obejmuje zdalny wywiad, analizę zapisu EKG oraz badań diagnostycznych, analizę leczenia farmakologicznego i ustalenie jego dalszego przebiegu;
- Procedury telekonsylium są finansowane od 1 października 2015 r., na podstawie Zarządzenia Prezesa NFZ nr 63/2015/DSOZ z dnia 30 września 2015 r.;
- Telerehabilitacja hybrydowa – daje możliwość kompleksowej opieki nad chorym po zawale mięśnia sercowego. Procedura jest finansowana na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej, obowiązującego od 28 grudnia 2016 r.

W uzupełnieniu niniejszej informacji pragnę poinformować, iż oprócz telemedycyny, funkcjonuje szereg świadczeń o charakterze opiekuńczym, zwiększającym samodzielność osób starszych oraz zapewniających im poczucie bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Stanowią one elementy polityki senioralnej, którą koordynuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, przy aktywnym udziale jednostek samorządu terytorialnego.

Łączę wyrazy szacunku

z upoważnienia  
MINISTRA ZDROWIA  
Zbigniew Król  
Podsekretarz Stanu



**Oświadczenie senatora Andrzeja Misiółka**

skierowane do ministra infrastruktury Andrzeja Adamczyka

*Aktualne połączenie węzła autostradowego „Łańcut” z DK94 przebiega przez drogi wewnętrzne Łańcuta, co generuje realne uciążliwości dla mieszkańców miasta, takie jak zanieczyszczenie powietrza, zakorkowanie ulic dojazdowych do przynajmniej czterech dzielnic miasta, hałas mający wpływ na funkcjonowanie osób zamieszkałych i pracujących wzdłuż dróg dojazdowych.*

*Wyobrażenie o skali uciążliwości winien dać fakt, iż wspomnianymi drogami w skali roku przejeżdża ok. 5 milionów pojazdów, co powoduje wzrost zachorowań wśród osób zamieszkałych w rejonie oddziaływania przejazdów, a także wyludnianie się miasta, mające bezpośredni wpływ na jego kondycję ekonomiczną.*

*Budowa łącznika drogowego autostrady A4 z drogą krajową nr 94 znieś niedogodne dla miasta i jego mieszkańców uciążliwości, usprawni funkcjonowanie komunikacji w rejonie dwóch sąsiadujących powiatów (łańcuckiego i przeworskiego), jak również województwa podkarpackiego.*

*Stąd też zwracam się do Pana Ministra z pytaniem odnoszącym się do powyższego problemu: czy resort infrastruktury ma zamiar wspomóc działania na rzecz budowy owego łącznika, a jeżeli tak, to w jaki sposób i jakimi kwotami? Jakie działania winien podjąć samorząd zainteresowanych gmin, aby doprowadzić do wybudowania łącznika?*

Andrzej Misiółek

**Odpowiedź**

Warszawa, 28 marca 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatora Andrzeja Misiółka podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego 2019 r., w sprawie budowy łącznika autostrady A4 z drogą krajową nr 94 w województwie podkarpackim, przesłane przy piśmie nr BPS/043-74-2127/19 z dnia 28 lutego 2019 r., przedstawiam poniższe informacje.

Na wstępie należy wskazać, że zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068) zarządcą dróg wojewódzkich jest zarząd województwa.

W myśl art. 20 powołanej ustawy do zarządcy drogi należy m.in. opracowywanie projektów planów finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich, pełnienie funkcji inwestora, utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą, realizacja zadań w zakresie inżynierii ruchu, wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających, wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego.

Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego (Dz. U. z 2018, poz. 203) zadania w zakresie budo-

wy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg wojewódzkich oraz zarządzania nimi finansowane są przez samorząd województwa.

Biorąc powyższe pod uwagę, uznać należy, iż realizacja przedmiotowej inwestycji jest przedsięwzięciem regionalnym pozostającym w gestii właściwego organu samorządowego, w tym przypadku Zarządu Województwa Podkarpackiego.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 6 ustawy o drogach publicznych, minister właściwy do spraw transportu sprawuje nadzór jedynie nad Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad, który jest zarządcą dróg krajowych. Minister nie nadzoruje pozostałych zarządców dróg i nie ma możliwości formalnych ingerowania w sprawy pozostające w kompetencji jednostek samorządu terytorialnego.

Pomimo że realizacja zadań na drogach wojewódzkich leży po stronie zarządców dróg samorządowych, to resort infrastruktury dostrzega potrzebę wsparcia rozwoju infrastruktury drogowej, jako jednego z ważniejszych elementów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania i rozwoju całej gospodarki.

Minister Infrastruktury może wesprzeć zadania remontowe i inwestycyjne na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Takim wsparciem dla dróg wojewódzkich jest rezerwa subwencji ogólnej.

Rezerwa tworzona jest w budżecie państwa na mocy art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1453, z późn. zm.). Środki rezerwy subwencji ogólnej przeznacza się na dofinansowanie:

1. inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu;
2. utrzymania rzecznych przepraw promowych o średnim natężeniu ruchu w skali roku powyżej 2000 pojazdów na dobę, wskazanych przez ministra właściwego do spraw transportu – w kwocie nie mniejszej niż w roku bazowym;
3. remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami krajowymi i wojewódzkimi w granicach miast na prawach powiatu.

Zgodnie z art. 26 ust. 3 ww. ustawy, rezerwą tą dysponuje minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, po zasięgnięciu opinii reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego.

O środki z rezerwy subwencji ogólnej może ubiegać się ustawowy zarządca drogi. Dofinansowanie inwestycji w ramach rezerwy jest możliwe po spełnieniu kryteriów kwalifikacyjnych, a dofinansowanie nie może przekroczyć 50% wartości zadania.

Od roku 2008 preferowane były zadania inwestycyjne obejmujące budowę lub przebudowę obiektów inżynierskich, którym nadane zostały jednolite numery inwentarzowe (JNI), posiadające decyzję o pozwoleniu na budowę.

W październiku 2018 roku wszyscy zarządcy dróg samorządowych zostali poinformowani o możliwości uzyskania dofinansowania z rezerwy subwencji ogólnej na 2019 rok oraz o kryteriach, według których będą oceniane i weryfikowane wnioskowane inwestycje. Dnia 8 lutego 2019 r. zakończył się nabór wniosków w ramach rezerwy subwencji ogólnej. Wszystkie zgłoszone do Ministerstwa Infrastruktury wnioski są obecnie weryfikowane i oceniane pod względem zgodności z wymogami ustawowymi oraz dodatkowymi kryteriami uzgodnionymi przez stronę rządową i samorządową.

Należy podkreślić, że Zarząd Województwa Podkarpackiego w latach 2016–2018 uzyskał dofinansowanie z ww. rezerwy na poniższe przedsięwzięcia:

- w 2016 na rozbudowę DW 872 Łoniów – Świniary – Rzeka Wisła – Baranów Sandomierski – Wola Baranowska – Majdan Królewski – Bojanów – Nisko wraz z mostem w m. Przyszów,
- w 2017 na rozbudowę DW nr 872 Łoniów – Świniary p/rz Wisła wraz z mostem n/rz Łęg w m. Przyszów,
- w 2018 na rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 890 Kuźmina – Krościenko.

Ponadto w bieżącym roku Zarząd Województwa Podkarpackiego wystąpił z wnioskiem o dofinansowanie w ramach rezerwy subwencji ogólnej na zadanie „Rozbudowa DW nr 993 Gorlice – Nowy Żmigród – Dukla polegające na budowie mostu n/p Kłopotnica wraz z dojazdami i przebudowie oraz budowie niezbędnej infrastruktury technicznej, budowli i urządzeń budowlanych w m. Pielgrzymka.

Jednocześnie należy wskazać, że w chwili obecnej realizowany jest Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.), który określa priorytety inwestycyjne w zakresie rozbudowy infrastruktury dróg krajowych, które miałyby zostać zrealizowane do 2025 r. W Programie ujmowane są zadania polegające na budowie nowych odcinków dróg, w tym w szczególności tych o najwyższych standardach, czyli autostrad i dróg ekspresowych oraz zadania, których efektem jest likwidacja tzw. wąskich gardeł, czyli budowa obwodnic miejscowości w ciągach dróg krajowych.

Program, co do zasady określa krajowe priorytety inwestycyjne, strategiczne dla właściwego funkcjonowania transportu drogowego w skali całej Polski. Obecnie priorytetem realizowanym w ramach Programu jest budowa sieci autostrad i dróg ekspresowych oraz budowa wybranych obwodnic w ciągach dróg krajowych.

W ramach realizacji zakresu rzeczowego Programu, na terenie województwa podkarpackiego, realizowany będzie kluczowy korytarz Via Carpatia, który oznacza w tym województwie przebieg drogi ekspresowej S19 od granicy województwa lubelskiego aż do granicy państwa w Barwniku. Ostatecznie cały przebieg ma być gotowy do 2025 r.

Ponadto obecnie realizowane są obwodnice Sanoka, Łańcuta oraz Stalowej Woli i Niska. Zgodnie z harmonogramami robót zakończenie ich realizacji przewidywane jest odpowiednio na 2019 r. (Sanok) oraz 2021 r. (Łańcut, Stalowa Wola i Nisko).

Zakres prac w ramach realizacji obwodnicy Łańcuta obejmuje budowę jednojezdniowej drogi dwupasowej z pasem dzielącym o długości 5,83 km i przekroju 1x2 wraz z siecią dróg dojazdowych (serwisowych), obiektów inżynierskich (2 szt.), urządzeń ochrony środowiska, budowę i przebudowę urządzeń infrastruktury zewnętrznej kolidującej z drogą. Droga dostosowana będzie do nośności nawierzchni wynoszącej 115 kN/oś.

W ramach tej inwestycji przebudowane zostaną skrzyżowania jednopoziomowe:

- z drogami wojewódzkimi nr 877 Naklik – Łańcut – Szklary, nr 881 Sokołów Młp. – Łańcut – Żurawica, ul. Kościuszki, ul. Graniczną oraz drogą powiatową nr 1520R Dąbrówki-Wola Dalsza-Głuchów w formie rond jednopasowych,
- z ul. Piłsudskiego w Łańcutie, jako skrzyżowanie skanalizowane.

Mając na uwadze powyższe informuję, iż resort infrastruktury nie uczestniczy w procesie inwestycyjnym na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego i oprócz ww. programu, tj. *rezerwy subwencji ogólnej* nie ma obecnie innych formalnych możliwości finansowego wsparcia inwestycji realizowanych na drogach wojewódzkich, a także nie nadzoruje i nie pełni wobec nich żadnych funkcji kontrolnych.

Z poważaniem

z upoważnienia  
MINISTRA INFRASTRUKTURY  
Andrzej Bittel  
Podsekretarz Stanu

**Oświadczenie senatora Grzegorza Peczkisa**

skierowane do ministra energii Krzysztofa Tchórzewskiego

*Szanowny Panie Ministrze!*

*W związku z problemem, z jakim zwrócił się do mnie przedsiębiorca działający w sektorze wytwarzania energii z OZE na terenie Opolszczyzny, zwracam się z prośbą o uszczegółowienie zapisów ustawy o OZE.*

*Art. 93, ust. 13: „Ilość energii elektrycznej wytworzonej w ciągu doby, przewyższająca ilość energii elektrycznej, jaka mogłaby zostać wytworzona w tej instalacji przy założeniu, że instalacja ta pracowała w tym czasie z mocą przewyższającą maksymalną moc zainstalowaną czynną przy współczynniku mocy  $\cos\varphi = 1$ , nie stanowi podstawy do wyliczenia ujemnego salda zgodnie z ust. 1 pkt 4 lub ust. 2 pkt 3”.*

*W szczególności proszę o ustalenie definicji dla „ $\cos\varphi$ ”. Czy jest on traktowany jako współczynnik mocy generatora, czy „ $\cos\varphi$ ” to współczynnik uzyskiwany przez wytwórców przy kompensacji mocy bierniej?*

*Proszę o doprecyzowanie wyrażenia „maksymalna moc zainstalowana czynna”. Czy mowa tu o mocy użytecznej, mocy na wale urządzenia produkującego energię, mocy elektrycznej np. z generatora czy mocy elektrycznej wyjściowej z całkowitej instalacji (wraz z transformacją oraz automatyką sterującą)?*

*Z wyrazami szacunku  
Grzegorz Peczkis*

**Stanowisko**

Warszawa, 2019.03.29

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Senatora Grzegorza Peczkisa w dniu 26 lutego 2019 r. podczas 74. posiedzenia Senatu RP, dotyczące uszczegółowienia wskazanego przepisu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 2389), zwracam się z uprzejmą prośbą o prolongatę terminu odpowiedzi na ww. oświadczenie do dnia 12 kwietnia 2019 r.

Przesunięcie terminu odpowiedzi wynika z potrzeby uzyskania stanowiska Urzędu Regulacji Energetyki w przedmiotowej sprawie.

Z poważaniem

MINISTER  
z up. Grzegorz Tobiszowski  
Sekretarz Stanu

**Odpowiedź**

Warszawa, 19.04.2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Grzegorza Peczkisa w dniu 26 lutego 2019 r. podczas 74. posiedzenia Senatu RP, dotyczące uszczegółowienia wskazanego przepisu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 2389, z późn. zm.; dalej: „ustawa OZE”) oraz doprecyzowania definicji mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnego źródła energii oraz współczynnika mocy  $\cos\phi_n$  w świetle art. 93 ust. 13 tej ustawy.

Na wstępie podkreślenia wymaga fakt, iż pojęciem „moc zainstalowana elektryczna”, operują zarówno przepisy ustawy OZE, przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755, z późn. zm.; dalej: „ustawa – Prawo energetyczne”), jak i przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 42, z późn. zm.; dalej: „ustawa o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji”).

Ponadto, zgodnie z art. 2 pkt 13 ustawy OZE, pod pojęciem instalacji odnawialnego źródła energii należy rozumieć instalację stanowiącą wyodrębniony zespół:

- a) urządzeń służących do wytwarzania energii opisanych przez dane techniczne i handlowe, w których energia jest wytwarzana z odnawialnych źródeł energii, lub,
- b) obiektów budowlanych i urządzeń stanowiących całość techniczno-użytkową służący do wytwarzania biogazu rolniczego,
  - a także połączony z tym zespołem magazyn energii, w tym magazyn biogazu rolniczego.

W związku z wątpliwościami interpretacyjnymi zgłaszanymi przez uczestników rynku dotyczącymi stosowania pojęcia „moc zainstalowana elektryczna” na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: URE) w dniu 28 października 2016 r. opublikowano Informację Prezesa URE z dnia 21 września 2016 r. nr 44/2016 w sprawie stosowania pojęcia „mocy zainstalowanej elektrycznej”. Dodatkowo, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców, problematyka zaprezentowana w przedmiotowej informacji została rozwinięta i doprecyzowana w ramach informacji Prezesa URE z dnia 21 sierpnia 2017 r. nr 60/2017 w sprawie stosowania pojęcia „mocy zainstalowanej elektrycznej”.

W powyższych informacjach wskazano, że pod pojęciem mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnego źródła energii należy rozumieć określoną przez producenta moc znamionową czynną (rated power, nominal power) urządzenia służącego do wytwarzania energii elektrycznej (tj. generatora, ogniwa fotowoltaicznego lub ogniwa paliwowego), wyrażoną w watach [W] lub wielokrotnościach tej jednostki (kW, MW) osiąganą przy znamionowym współczynniku mocy  $\cos\phi_n$ .

Moc znamionowa czynna jest pośrednio lub bezpośrednio wskazana przez producenta na tabliczce znamionowej, co – w przypadku maszyn elektrycznych wirujących – zostało jednoznacznie określone w ramach normy PN-EN 60034-1. W praktyce producenci urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej określają na tabliczce znamionowej moc znamionową, wyrażoną w [VA] lub wielokrotnościach tych jednostek ([kVA], [MVA]), bądź moc znamionową czynną, wyrażoną w [W] lub wielokrotnościach tych jednostek ([kW], [MW]), przy znamionowym współczynniku mocy  $\cos\phi_n$ .

W przypadku, gdy tabliczka znamionowa przedstawia moc znamionową czynną, wyrażoną w [W], [kW] lub [MW], to wskazana wartość stanowi moc zainstalowaną elektryczną, niezależnie od podanego znamionowego współczynnika mocy  $\cos\phi_n$ . Natomiast w sytuacji, gdy na tabliczce znamionowej określona została moc znamionowa,

wyrażona w [VA], [kVA] lub [MVA], moc zainstalowaną elektryczną należy obliczyć według następującego wzoru:

$$P_z = S_n \cdot \cos\phi_n \text{ [W]},$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

**$P_z$**  – moc znamionową czynną (moc zainstalowaną elektryczną), wyrażoną w [W];

**$S_n$**  – moc znamionową, wyrażoną w [VA];

**$\cos\phi_n$**  – znamionowy współczynnik mocy (wartość bezwymiarowa) – wartość określona przez producenta na tabliczce znamionowej.

Łączna moc zainstalowana elektryczna instalacji odnawialnego źródła energii stanowi zatem sumę mocy znamionowych czynnych (przy znamionowym współczynniku mocy  $\cos\phi_n$ ) wszystkich urządzeń wytwórczych wchodzących w skład tej instalacji.

Co istotne, mocy znamionowej urządzenia służącego do wytwarzania energii elektrycznej (generatora, ogniwa fotowoltaicznego lub ogniwa paliwowego) nie należy utożsamiać z mocą np. turbiny wiatrowej hydrozespołu czy inwerterów. Zdarza się bowiem, że moc np. turbiny wiatrowej, hydrozespołu, czy inwerterów określona w ogólnej specyfikacji produktu (np. w danych eksploatacyjnych/operating data), nie odpowiada mocy znamionowej urządzenia służącego do wytwarzania energii elektrycznej, którym jest generator, ogniwo fotowoltaiczne lub ogniwo paliwowe.

W konsekwencji należy podkreślić, że mocą zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii nie jest w szczególności:

- moc turbiny wiatrowej – w przypadku instalacji wykorzystujących energię wiatru,
- moc inwerterów (falowników) – w przypadku instalacji wykorzystujących energię promieniowania słonecznego,
- moc silnika spalinowego – w przypadku instalacji spalających paliwa w postaci ciekłej lub gazowej,
- moc turbiny wodnej,
- moc przyłączeniowa wynikająca z warunków przyłączenia lub umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, jak również
- moc osiągalna, maksymalna moc osiągalna, moc netto, moc osiągalna netto, moc użyteczna, moc potencjalna, moc surowa oraz moc efektywna jednostki (np. turbiny wiatrowej czy hydrozespołu) lub generatora.

Z dotychczasowych doświadczeń URE wynika, że wytwórcy niejednokrotnie błędnie określają moc zainstalowaną elektryczną danej instalacji wskazując np. w przypadku instalacji wykorzystujących energię promieniowania słonecznego – na moc inwerterów, zaś w przypadku instalacji wykorzystujących paliwa – na moc agregatu prądotwórczego składającego się z silnika spalinowego i generatora energii elektrycznej, zamiast wykorzystać dane techniczne charakteryzujące moc generatora, który w istocie stanowi urządzenie służące do wytwarzania energii elektrycznej.

Zasady związane ze stosowaniem pojęcia mocy zainstalowanej elektrycznej (odzwierciedlone w ww. Informacjach Prezesa URE) utrwaliły się w dotychczasowej praktyce URE w ramach wszystkich prowadzonych postępowań administracyjnych, w tym m.in.: o udzielenie koncesji oraz promesy koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej, o wpis do rejestru małych instalacji odnawialnego źródła energii, w przedmiocie przyjęcia deklaracji o przystąpieniu do aukcji, o której mowa w art. 71 ustawy OZE, a także w przedmiocie wydania zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji, o którym mowa w art. 76 ust. 1 ustawy OZE. W tym miejscu należy wskazać, iż moc zainstalowana elektryczna instalacji odnawialnego źródła energii ma kluczowe znaczenie również z punktu widzenia prawidłowej kwalifikacji danej instalacji do odpowiedniego koszyka aukcyjnego, o którym mowa w art. 73 ust. 3a ustawy OZE z uwzględnieniem art. 73 ust. 4 tej ustawy, ale także ze względu na przyjętą w ustawie strukturę cen referencyjnych, określoną w art. 77 ust. 5 ustawy OZE.

Należy dodać, że ustawodawca dostrzegając konieczność uregulowania ww. zagadnienia problemowego zdefiniował w art. 2 pkt 12 ustawy o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji, że „moc zainstalowana elektryczna” oznacza moc znamionową czynną:

- a) generatora,
- b) ogniwa paliwowego

– wyrażoną w [W] lub wielokrotnościach tej jednostki miary, osiąganą przy znamionowym współczynniku mocy  $\cos\phi_n$ .

Biorąc powyższe pod uwagę, należy zauważyć, że przywołany przez Pana Senatora przepis art. 93 ust. 13 ustawy OZE ma szczególne znaczenie z punktu widzenia przejrzystości i proporcjonalności pomocy publicznej udzielanej wytwórcom energii elektrycznej w instalacjach odnawialnego źródła energii, którzy wygrali aukcje. Ustawodawca wprowadzając ww. normę prawną postanowił ograniczyć wsparcie dla wytwórców, których instalacje odnawialnego źródła energii pracują z przeciążeniem, lub osiągają parametry pracy (moc zainstalowaną czynną, pozorną oraz współczynnik mocy  $\cos\phi_n$ ) inne od tych, które wynikają ze znamionowych parametrów technicznych określonych przez producentów urządzeń wytwórczych. Moc czynna generatora nie może bowiem przekraczać mocy pozornej, podobnie jak współczynnik mocy  $\cos\phi_n$  – funkcja trygonometryczna – nie może być większy od 1. Należy zatem zgodzić się z wprowadzonym mechanizmem prawnym, który ogranicza możliwość uzyskania wsparcia wyłącznie do przypadków, w których urządzenia techniczne służące do wytwarzania energii elektrycznej pracują w sposób stabilny i bezpieczny zarówno dla majątku sieciowego przedsiębiorstw, do których są one przyłączone oraz środowiska, ale przede wszystkim dla osób, które je eksploatują.

Resumując, należy zatem podkreślić, że obowiązujące w obecnym kształcie przepisy ustawy OZE zawierają skuteczny mechanizm zapobiegający sytuacjom, w których zwycięzca aukcji, miałby dodatkowe korzyści wynikające z przeciążania urządzeń wytwórczych, tj. gdy ilość energii elektrycznej wytworzonej w określonym czasie, przewyższałaby ilość energii elektrycznej, jaka mogłaby zostać w tym czasie wytworzona przy zadeklarowanym przez producenta generatora parametrze mocy zainstalowanej elektrycznej oraz współczynniku mocy  $\cos\phi_n = 1$ .

Z poważaniem

z upoważnienia  
MINISTRA ENERGII  
Grzegorz Tobiszowski  
Sekretarz Stanu

**Oświadczenie senatora Leszka Piechoty**

skierowane do prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Jarosława Szarka

Zwracam się z prośbą o udzielenie informacji, czy przeprowadzane są aktualnie badania historyczne poświęcone osobie doktora Eugeniusza Łazowskiego (1913–2006), urodzonego w Częstochowie profesora pediatrii.

Moje pytanie jest uzasadnione faktem aktywnej działalności doktora na rzecz ratowania żydowskiej ludności cywilnej w mieście Stalowa Wola w okresie II wojny światowej. Eugeniusz Łazowski jako lekarz podawał swoim pacjentom niegroźny dla ludzkiego organizmu szczep bakterii, imitujących objawy zakażenia tyfusem plamistym. Działanie to przyczyniło się do zapobiegnięcia masowym wywózkom tysięcy mieszkańców Stalowej Woli do niemieckich obozów pracy ze względu na obawy okupanta dotyczące ekspansji nieistniejącej choroby. Statystyki dotyczące liczby uratowanych obywateli wahają się w zależności od źródeł. Jak podaje anglojęzyczna strona Wikipedii, doktor Łazowski zdołał uchronić przed Holocaustem ok. 8 tysięcy istnień żydowskich.

Jednym z nielicznych kulturowo uwiecznionych śladów imponujących zasług Eugeniusza Łazowskiego dla ludności żydowskiej jest napisana przez samego doktora książka „Prywatna wojna. Wspomnienia lekarza – żołnierza 1933–1944” (pierwsze polskie wydanie: 1993 r.), w której zrelacjonował ówczesne wydarzenia z własnej perspektywy. Źródła internetowe podają, że wraz z przełomem milenijnym pojawiła się szansa przedstawienia sylwetki bohatera zdecydowanie szerszemu gronu odbiorców, a to za sprawą rozpoczęcia prac nad filmem dokumentalnym „Private War” (prod. Ryan Banks). W roku 2017 ogłoszony został kolejny projekt w postaci fabularyzowanego dokumentu pt. „Polski Schindler” w reżyserii Barbary Niecek, ale informacje o jego dalszym losie są szczątkowe.

Dokonania Eugeniusza Łazowskiego, pomimo aktywnego udzielania przez niego pomocy zagrożonym niewolniczą pracą oraz śmiercią obywatelom polskim i narażania własnego życia i życia żony, nie są moim zdaniem dostatecznie znane opinii publicznej, pamięć o postaci profesora nie jest dostatecznie kultywowana, a jego historia dostatecznie rozpropagowana w kraju i na świecie. Dla informacji chcę przekazać, że postać Łazowskiego została uhonorowana w czerwcu 2016 r. przez władze miasta Stalowej Woli pomnikiem upamiętniającym tego lekarza, jednakże gest ten wydaje się niewystarczający.

Wobec powyższego kieruję prośbę do Instytutu Pamięci Narodowej o informację, czy instytut aktualnie przeprowadza badania w powyższej sprawie, a jeśli tak, to na jakim etapie obecnie się one znajdują. Pragnę również zapytać o możliwość zwieńczenia ewentualnych badań monografią naukową. Literatura historyczna z pewnością nakreśliłaby istotne szczegóły z życiorysu doktora, nadając jednocześnie szerszy kontekst świadomie podjętym przez niego działaniom, jego motywacjom i wynikającym z nich nieocenionym pozytywnym skutkom społecznym.

Uważam, że prof. Łazowski jest godnym reprezentantem polskiego systemu wartości, który swoją postawą przyczynił się nie tylko do rozwoju medycyny i podtrzymania ducha walki oraz nadziei w tak mrocznych dla świata czasach, ale przede wszystkim do uratowania wielu istnień ludzkich, w tym ludności żydowskiej. Tak wielkie zaangażowanie w walkę z niemiecką ideologią śmierci połączone z wrażliwością na cierpienie innych zasługuje na przedstawienie jak najszerzej grupie odbiorców w Polsce i za granicą. Wsparcie finansowe ww. projektu filmowego mogłoby być najwspanialszym hołdem złożonym ludziom, którzy stawiali życie innych ponad własne dobro i bezpieczeństwo.

Z wyrazami szacunku  
Leszek Piechota



**Odpowiedź**

Warszawa, 8.04.2019 r.

Pani  
Maria Koc  
Wicemarszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,  
w nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez senatora Leszka Piechotę podczas 74. posiedzenia Senatu w dniu 26 lutego 2019 r., które dotyczyło doktora Eugeniusza Łazowskiego (1913–2006), przekazuję poniżej następujące informacje.

Po kwerendzie w bazie realizowanego przez Instytut Pamięci Narodowej projektu „Indeks Polaków represjonowanych za pomoc Żydom w okresie II wojny światowej” potwierdzono, że znajduje się tam wpis poświęcony dr. Eugeniuszowi Łazowskiemu. Na obecnym etapie badań jest to jednak tylko krótka wzmianka, powstała w oparciu o dokumentację ze zbioru Komitetu dla Upamiętniania Polaków Ratujących Żydów, znajdującego się w Archiwum Akt Nowych w Warszawie (sygnatura teczeki 612). Historia dr. Łazowskiego czeka na dalszą weryfikację, zgodną z procedurami przyjętymi dla projektu „Indeks”.

Równocześnie chciałbym prosić o przekazanie podziękowań Panu senatorowi za przesłanie przedmiotowego oświadczenia. Zostanie ono włączone do dokumentacji i posłuży do dalszych prac nad opracowaniem biogramu i historii pomocy udzielanej przez Eugeniusza Łazowskiego.

Z wyrazami szacunku

Jarosław Szarek

**Oświadczenie senatora Aleksandra Pocięja**

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

*Szanowny Panie Ministrze!*

*W związku z przedstawioną w dniu 13 lutego br. informacją prezes Sądu Najwyższego zwracam się z pytaniem dotyczącym sytuacji kadrowej w polskim sądownictwie.*

*Zwiększająca się na przestrzeni ostatnich lat liczba wakatów na stanowiskach sędziowskich, jak również asesorskich i referendarskich, nie tylko utrudnia pracę sędziów, ale w znacznym stopniu przyczynia się do przewlekłości postępowań. Mówi się już nawet o 700 wakatach orzeczniczych. Zjawisko to niepokoi tym bardziej, że reforma polskiego sądownictwa zapowiadana była jako działania mające na celu usprawnienie i przyspieszenie biegu postępowań. Tymczasem nie tylko suche statystyki, ale również skargi obywateli docierające do mojego biura senatorskiego wskazują, że stan faktyczny jest co najmniej alarmujący.*

*W związku z powyższym proszę o informację, co było przyczyną zastoju w obsadzaniu wolnych stanowisk w polskich sądach, jak wygląda obecna sytuacja w tym zakresie i jakie zostały podjęte działania, aby zlikwidować problem lub co najmniej w znacznym stopniu zmniejszyć jego skalę.*

*Z poważaniem  
Aleksander Pocięj*

**Odpowiedź  
PODSEKRETARZA STANU  
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 8.03.2019 r.

Pani  
Maria Koc  
Wicemarszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z tekstem oświadczenia złożonego przez senatora Aleksandra Pocięja, podczas 74. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 26 lutego 2019 r. dotyczącego nieobsadzonych stanowisk orzeczniczych w sądach powszechnych, uprzejmie przedstawiam informację, dotyczącą wakatów etatów sędziowskich w sądach powszechnych, liczbę wolnych stanowisk opublikowanych w Monitorze Polskim oraz liczbę stanowisk asesorskich, przekształconych ze stanowisk sędziowskich w latach 2015–2018 zgodnie ze stanami na koniec okresu sprawozdawczego, tj. na 31 grudnia danego roku.

Rok	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017		31.12.2018	
Wyszczególnienie	Sędziowskie	Sędziowskie	Sędziowskie	Asesorskie	Sędziowskie	Asesorskie
Wakaty stanowisk	480	558	479	3	745	66
Liczba stanowisk opublikowanych w MP	418	198	0	0	672	0
Liczba stanowisk przekształconych w asesorskie	0	0	-352	352	-60	60

Należy podnieść, że w ramach wprowadzonej instytucji asesora sądowego, według stanu na dzień 30 czerwca 2017 r. w sądach powszechnych zabezpieczono stanowiska sędziowskie, które następnie przekształcono w 316 stanowisk asesorskich. W drugiej połowie roku 2017 realizowano procedurę obsadzania tych stanowisk i dokonywano kolejnych przekształceń zwalnianych etatów. Z uwagi na potrzebę organizacyjnego zabezpieczenia możliwości wykonania nowych regulacji, w szczególności w celu zapewnienia odpowiedniej liczby etatów asesorskich dla absolwentów aplikacji sędziowskiej Krajowej Szkoły Sądownictwa Powszechnego i Prokuratury, Minister Sprawiedliwości nie podejmował w tym czasie decyzji o obwieszczeniu wolnych stanowisk sędziowskich.

Z poważaniem

Łukasz Konrad Piebiak

**Oświadczenie senatora Mariana Poślednika**

skierowane do ministra infrastruktury Andrzeja Adamczyka

*Szanowny Panie Ministrze!*

*Z uwagi na rosnący niepokój mieszkańców dotyczący bezpieczeństwa na drodze krajowej nr 12 oraz na znikomy odzew ze strony zarządcy tej drogi, którym jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Poznaniu, zwracam się z prośbą o interwencję w sprawie wybudowania ścieżki rowerowej wzdłuż ww. drogi pomiędzy miejscowościami Długie Stare, Lasocice i Leszno (łącznie ok. 5 km).*

*Temat ścieżki rowerowej pojawia się od co najmniej 15 lat. Pomimo zgłoszeń, wniosków i interpelacji lokalnych przedstawicieli oraz władz samorządu, GDDKiA odsuwa w czasie plany budowy. Leszno jest miastem powiatowym, pracuje tam większość mieszkańców okolicznych miejscowości, a w leszczyńskich szkołach uczą się dzieci z tych miejscowości. Połączenie Długie Stare – Lasocice – Leszno umożliwiłoby mieszkańcom dojazd do pracy rowerem, co w tej chwili po drodze krajowej jest niemalże niemożliwe.*

*Proszę o odpowiedzi na następujące pytania.*

*Czy Pan Minister dostrzega wymienione problemy? Czy planuje się budowę ścieżki rowerowej łączącej ww. miejscowości, a jeśli tak, to kiedy można spodziewać się takiej inwestycji?*

*Z poważaniem  
Marian Poślednik*

**Odpowiedź**

Warszawa, 5 kwietnia 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez senatora Mariana Poślednika w sprawie budowy ścieżki rowerowej w ciągu DK 12 na odcinku Długie Stare – Lasocice – Leszno, przekazanego przy piśmie z dnia 28 lutego br. (sygn. BPS/043-74-2131/19), poniżej przekazuję stanowisko w sprawie.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, jako zarządca dróg krajowych, na bieżąco monitoruje oraz prowadzi analizy dotyczące stanu dróg i bezpieczeństwa ruchu na drogach krajowych. W ramach tych działań podejmuje kroki, których celem jest poprawa stanu nawierzchni oraz poziomu bezpieczeństwa użytkowników ruchu.

W oparciu o kryteria uwzględniające m.in. wyniki badań stanu nawierzchni, panujący na drodze ruch z uwzględnieniem udziału ruchu pojazdów ciężarowych, wskaźnik wypadkowości oraz ocenę efektywności ekonomicznej realizacji zadań, stworzone zostały cztery programy, w których ujęto zadania wymagające realizacji:

- Plan działań na sieci drogowej, w którym ujęto 933 zadań w skali całego kraju,
- Program redukcji liczby ofiar śmiertelnych, w którym ujęto 1140 zadań w skali całego kraju,
- Program budowy ciągów pieszo-rowerowych, w którym ujęto 1189 zadań w skali całego kraju,
- Program działań na sieci drogowej w zakresie drogowych obiektów inżynierskich, w którym ujęto 296 zadań w skali całego kraju.

Zadanie dotyczące budowy ciągu pieszo-rowerowego przy DK 12 na odcinku La-socice – węzeł S5 Leszno zostało zidentyfikowane w Programie budowy ciągów pieszo-rowerowych.

Zgodnie z przyjętymi założeniami, do realizacji kierowane są te przedsięwzięcia, które zostają uznane przez zarządcę za najpilniejsze na podstawie określonych kryteriów oceny. Z uwagi na ogromne zapotrzebowanie inwestycyjne na istniejącej sieci dróg krajowych w całym kraju inwestycje infrastrukturalne muszą być planowane z jak największą starannością, przewidując ich efekty dla całej zarządzanej sieci oraz wszystkich jej użytkowników uwzględniając przy tym dostępne środki finansowe. Obecnie priorytetem są działania na istniejącej sieci drogowej, które dotyczą kompleksowych przebudów wraz z dostosowaniem odcinków dróg krajowych do parametrów pozwalających na poruszanie się po nich pojazdów o dopuszczalnym nacisku pojedynczej osi napędowej do 11,5 t.

Z poważaniem

z upoważnienia  
MINISTRA INFRASTRUKTURY  
Andrzej Bittel  
Podsekretarz Stanu

### **Oświadczenie senatora Zdzisława Pupy**

skierowane do ministra środowiska Henryka Kowalczyka

Szanowny Panie Ministrze!

Z wielu miejsc w kraju docierają do mnie informacje dotyczące postępowań administracyjnych w sprawach przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu emitowanego przez dzwony kościelne.

Dźwięk dzwonów kościelnych jest wpisany w polską kulturę o chrześcijańskich korzeniach, jest też związany z normalnym funkcjonowaniem miejsc kultu religijnego, jakimi są kościoły w Polsce. Dzwony w polskiej tradycji to głos przypominający o modlitwie, bijący na trwogę, czyli w zagrożeniach, czy towarzyszący ważnym wydarzeniom, tak radosnym, jak i smutnym. Dzwon nie jest potrzebny księdzu proboszczowi, ale społeczeństwu, parafianom. Dźwięk dzwonu to nie hałas przemysłowy, uciążliwy ze względu na czas trwania. Dzwony dzwonią, zgodnie z tradycją, 3 razy dziennie po 1-2 minuty. Ponadto jest to często dźwięk z kurantów, o charakterze muzycznym, i nie da się go stłumić, gdyż wtedy nie oddaje on piękna swojego brzmienia. Niektóre miejsca i miasta są identyfikowane po dźwiękach kościelnych dzwonów, co tworzy charakterystyczny pejzaż miasta w świadomości jego mieszkańców i turystów.

Dźwięk dzwonu kościelnego rozbrzmiewa w parafiach od wielu lat. Społeczności parafii żyły się z tym dźwiękiem. Parafie zamieszkuje od kilku do kilkunastu tysięcy osób, które brały udział w finansowaniu dzwonów bądź biorą udział w kosztach ich eksploatacji. Dźwięk dzwonu stanowi dla nich pewną wartość kulturową, społeczną, estetyczną, artystyczną i tożsamościową. Można powiedzieć, że w świadomości parafian jest on tradycją, prawem zwyczajowym.

Codziennie życie pokazuje wiele przykładów uszanowania istniejącej w społeczeństwie tradycji, czyli przyzwolenia na przeróżne zachowania, które mogą czasami wykraczać poza standardy opisane w przepisach prawa. Powszechnie jest używanie sztucznych ogni w czasie nocy sylwestrowej lub innych uroczystości, przekraczanie dopuszczalnych norm hałasu w dyskotekach, głośna oprawa uroczystości państwowych, kulturalnych i sportowych, salwy honorowe, hałas podczas meczy piłkarskich, z torów żużlowych – przy czym hałas taki dobiega nie tylko wtedy, gdy są zawody, ale także podczas codziennych treningów – używanie sygnałów samochodów podczas korowodu ślubnego itp.

W toczących się postępowaniach dzwon kościelny jest traktowany jako instalacja nagłaśniająca albo urządzenie nagłaśniające w rozumieniu art. 3 pkt 6 oraz pkt 42 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (DzU z 2001 r. nr 62 poz. 627). Ponadto sam budynek kościelny traktowany jest jako typowy zakład przemysłowy, w znaczeniu przyjętym w art. 3 pkt 48 ustawy.

W rozporządzeniu ministra środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (DzU z 2007 r. nr 120 poz. 826 z późn. zm.) zostały określone poziomy dla następujących rodzajów działalności:

- 1) drogi lub linie kolejowe,
- 2) pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu,
- 3) starty, lądowania i przeloty statków powietrznych,
- 4) linie energetyczne.

Nie ma więc określonych dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla zawartości impulsów akustycznych (art. 113 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, DzU z 2001 r. nr 62 poz. 627), w tym dźwięków dzwonów kościelnych. Jest różnica między tym, jak zakład pracy emituje hałas w sposób ciągły przez 8 godzin, niezależnie od tego, czy jest dzień, czy noc, a dźwiękiem dzwonu, który wybrzmiewa 3 razy w ciągu dnia łącznie przez 3 minuty. Stosowanie tych samych norm dopuszczalnych poziomów hałasu w obu przypadkach jest nieporozumieniem.

Porównując zawarte w rozporządzeniu dopuszczalne poziomy hałasów dla startów, lądowań i przelotów statków powietrznych, dróg lub linii kole-

jowych, można zauważyć, że są one wyższe o 5 dB od tych, które emitują dzwony kościelne.

*W związku z powyższym wydaje się, iż zasadne byłoby uszczegółowienie zapisów rozporządzenia ministra środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (DzU z 2007 r. nr 120 poz. 826 z późn. zm.), tj. w załączniku do rozporządzenia należałoby dodać kolumny dotyczące dźwięków impulsowych pochodzących od dzwonów kościelnych, a dopuszczalne normy poziomów hałasu należałoby zrównać z dopuszczalnymi poziomami hałasów dla startów, lądowań i przelotów statków powietrznych, a także dróg lub linii kolejowych, lub podwyższyć je o 5 dB.*

*Z wyrazami szacunku  
Zdzisław Pupa*

## **Odpowiedź**

Warszawa, 4.04.2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie senatora Zdzisława Pupy, złożone podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26.02.2019 r. w sprawie dotyczącej postępowań administracyjnych w sprawach przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu emitowanego przez dzwony kościelne – BPS/043-74-2132/19, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Postulowana zmiana przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012 r. poz. 112), mająca na celu określenie odrębnych, o znacznie wyższej niż dotychczas wartości, akustycznych standardów jakości środowiska w odniesieniu do dzwonów kościelnych, w związku z faktem, iż dzwony te nie są zakładem przemysłowym lecz emitują dźwięk stanowiący „...pewną wartość, kulturową, społeczną, estetyczną, artystyczną i tożsamościową” – prezentuje odrębne żądanie w stosunku do wielu żądań kierowanych do Ministerstwa Środowiska w sprawie generalnego obniżenia wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, a w szczególności wielu skarg na uciążliwości powodowane funkcjonowaniem dzwonów kościelnych ręcznie lub mechanicznie wprawianych w ruch oraz na eksploatację urządzeń nagłaśniających, które m.in. odtwarzają dźwięk dzwonów kościelnych bądź różnego rodzaju pieśni czy kuranty.

Jednocześnie zważywszy na transponowaną do polskiego systemu prawnego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącą się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. Urz. WE L 189 z 18.07.2002), w myśl której niezbędna jest właściwa ochrona środowiska przed hałasem, ze względu na jego negatywny wpływ na zdrowie człowieka, aktualnie nie znajdują podstaw do zmiany / podwyższenia wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, niezależnie od rodzaju obiektu emitującego hałas czy rodzaju działalności będącej źródłem hałasu.

Niezależnie od powyższego należy wyjaśnić, że wykorzystywanie dzwonów i instalacji nagłaśniających regulują przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.) i rozporządzenia Ministra

Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Przepisy te nie zakazują wykorzystywania dzwonów i instalacji nagłaśniających w ramach sprawowania kultu religijnego, lecz określają granice i sposób ich wykorzystywania poprzez wartość dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku w przypadku eksploatacji dzwonów kościelnych ręcznie lub mechanicznie wprawianych w ruch oraz przypadki, w których dozwolone jest wykorzystywanie urządzeń nagłaśniających emitujących dźwięk tradycyjnych dzwonów bądź różnego rodzaju sygnały akustyczne, a więc np. pieśni, czy kuranty.

Ponadto należy wskazać, że w ocenie sądów administracyjnych, obowiązujące w Polsce przepisy o ochronie środowiska przed hałasem nie naruszają praw Kościoła Katolickiego do sprawowania kultu religijnego, a w szczególności przepisów Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską, podpisanego w Warszawie dnia 28 lipca 1993 r. (Dz.U. Nr 53 poz. 318).

Dodatkowo na podkreślenie zasługuje, że w Polsce nie prowadzi się planowych kontroli akustycznego oddziaływania na środowisko Kościołów Katolickich. Niemniej, w przypadku skarg na akustyczne oddziaływanie tych Kościołów, organy ochrony środowiska są zobowiązane do ustalenia ich faktycznego oddziaływania na środowisko i na podstawie tego ustalenia do podejmowania ustawowych działań.

Reasumując, należy podkreślić, że polityka Państwa Polskiego w zakresie ochrony środowiska przed hałasem ma na celu zapewnienie jak najlepszego ładu akustycznego w środowisku, a resort środowiska w pełni popiera wszelkie działania, które sprzyjają bezkonfliktowemu współistnieniu różnych podmiotów życia społecznego oraz uwzględniają określony przepisami prawa interes akustyczny środowiska.

Z poważaniem

z up. MINISTRA  
Podsekretarz Stanu  
Sławomir Mazurek



### **Oświadczenie senatora Sławomira Rybickiego**

skierowane do prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego oraz do ministra infrastruktury Andrzeja Adamczyka

*W ostatnim okresie, w ostatnich miesiącach wiele działań rządu kierowanych pod adresem instytucji publicznych, ważnych przedsiębiorstw, instytucji kultury mających lokalizację na Pomorzu, w szczególności w Trójmieście, odbieranych jest przez mieszkańców Wybrzeża jako działania o charakterze represyjnym, niezrozumiałym dla wielu środowisk i jako wręcz wrogie. Powiem o kilku. Zalicza się do nich bez wątpienia przejęcie Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku czy głośna ostatnio sprawa niedofinansowania Europejskiego Centrum Solidarności. Ale wsparcia nie otrzymał także międzynarodowy festiwal „Literacki Sopot”, dofinansowywany przez wiele lat. Bez wsparcia pozostaną też takie instytucje jak Instytut Kultury Miejskiej, Nadbałtyckie Centrum Kultury oraz Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gdańsku, też dofinansowywana w różnych działaniach przez budżet państwa.*

*Jednakże najbardziej negatywne znaczenie mają działania, które mają bezpośredni wpływ na gospodarkę Pomorza. To jest sprawa przejęcia przez grupę kapitałową Orlen z Płocka Lotosu, przedsiębiorstwa ważnego dla gospodarki Pomorza. Druga jakże charakterystyczna sprawa to brak decyzji rządu, ministra infrastruktury, mimo podpisania listu intencyjnego w 2017 r., dotyczącej budowy tzw. Drogi Czerwonej w Gdyni, niezwykle ważnej drogi z punktu widzenia rozwoju gospodarki morskiej czy też planów rozwojowych, budowy portu w Gdyni. Jest to również sprzeczne z deklaracjami rządu. Chwalimy się, że gospodarka morska wreszcie wstaje z kolan i że porty polskie przeladują więcej niż kiedykolwiek, i mamy plany rozwojowe jako państwo wobec portu w Gdyni, a w ślad za tym nie idą działania o charakterze dostępu komunikacyjnego do portu w Gdyni. Dlatego składam oświadczenie do Pana Premiera i do Pana Ministra Infrastruktury.*

*Mianowicie miasto Gdynia i Rada Interesantów Portu Gdynia od lat zabiegają o realizację projektu budowy tzw. Drogi Czerwonej, podejmując wraz z innymi zainteresowanymi podmiotami działania w tym aspekcie. Droga Czerwona, łącząca port z obwodnicą Trójmiasta, a tym samym z krajową siecią drogową, to strategiczna inwestycja dla rozwoju portu, gospodarki morskiej oraz poprawy jakości życia mieszkańców.*

*Pytam Pana Premiera i Pana Ministra: na jakim obecnie etapie są prace związane z projektem budowy Drogi Czerwonej, co do tej pory zostało wykonane, czy jest ustalony harmonogram tych prac? A jeśli tak, to jaki? Czy zostały zabezpieczone środki finansowe w budżecie państwa na finansowanie tej budowy? Czy dla ministerstwa projekt Drogi Czerwonej ma rangę priorytetową? Czy planowane są inne inwestycje w infrastrukturę drogową odciążającą port i miasto? A jeżeli tak, to jakie? I wreszcie, na jakim etapie są przygotowania do inwestycji zapowiadanej przez Ministerstwo Infrastruktury i Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, dotyczącej tzw. drogi Via Maris, czyli drogi krajowej łączącej Gdynię i obwodnicę Trójmiasta z Władystawowem?*

*Oczekuję odpowiedzi na te pytania, bo są one ważne dla dalszego rozwoju Gdyni, gospodarki morskiej i całego Pomorza, a w konsekwencji – dla gospodarki całego kraju.*

Sławomir Rybicki

**Stanowisko  
SEKRETARZA STANU  
w KANCELARII PREZESA  
RADY MINISTRÓW**

Warszawa, 12 marca 2019 r.

Pan  
Andrzej Adamczyk  
Minister Infrastruktury

Szanowny Panie Ministrze,  
z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów przesyłam oświadczenie złożone przez senatora Sławomira Rybickiego podczas 74. posiedzenia Senatu RP w sprawie *budowy tzw. Drogi Czerwonej w Gdyni oraz planowanych innych inwestycji w infrastrukturę drogową, odciążających port i miasto*.

Prezes Rady Ministrów zwraca się z prośbą o ustosunkowanie się do wniosków zawartych w oświadczeniu oraz przesłanie stanowiska na ręce Marszałka Senatu RP do dnia 4 kwietnia 2019 r.

Uprzejmie proszę o spowodowanie przesłania kopii stanowiska do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (Departament Spraw Parlamentarnych).

Z wyrazami szacunku

Łukasz Schreiber

**Odpowiedź  
MINISTRA INFRASTRUKTURY**

Warszawa, 12 marca 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,  
w związku z oświadczeniem złożonym przez senatora Sławomira Rybickiego na 74. posiedzeniu Senatu w dniu 26 lutego 2019 r. przedstawiam informacje w zakresie inwestycji drogowych obejmujących Drogę Czerwoną i trasę *Via Maris*.

W zakresie swojej kompetencji Minister Infrastruktury realizuje szereg inwestycji, które przyczyniają się do rozwoju i poprawy dostępu do portu w Gdyni. Szczególnie dotyczy to drogi ekspresowej S6. Obecnie w realizacji znajduje się odcinek S6 Gdynia Wielki Kack – Bożepole Wielkie, dla którego przewiduje się zakończenie realizacji w 2021 r. Ponadto, planowane jest ogłoszenie przetargu na odcinek S6 Obwodnica Metropolii Trójmiejskiej w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

Inwestycję polegającą na budowie Drogi Czerwonej, służącej poprawie dostępu do portu w Gdyni, należy rozpatrywać w kontekście działań Prezydenta Miasta Gdyni i Morskiego Portu w Gdyni. Zgodnie z art. 19 ust. 5 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 z późn. zm.) w granicach miast na

prawach powiatu zarządcą wszystkich dróg publicznych, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, jest prezydent miasta. Tym samym Prezydent Miasta Gdynia, jako zarządca odcinka drogi publicznej znajdującego się w granicach administracyjnych miasta jest na podstawie obowiązujących przepisów zobowiązany do sfinansowania inwestycji, która przyczyni się do poprawy dostępności drogowej portu w Gdyni.

Zgodnie z koncepcją wielobranżową, opracowaną na zlecenie Miasta Gdyni, budowa połączenia portu z drogą ekspresową S7 w wariantcie tzw. podstawowym, w standardzie GP 2x2, będzie kosztować ok. 1 mld zł. Wynika to, przede wszystkim, z konieczności budowy tuneli lub estakad celem przejścia nad torami kolejowymi oraz lokalną zabudową.

Aktualnie prezydent Miasta Gdyni nie ma w planach realizacji ww. inwestycji. W zakresie finansowania inwestycji poprawiającej dostęp do portów w miastach na prawach powiatu, Ministerstwo Infrastruktury wspiera inwestycje samorządowe poprzez m.in. mechanizm środków unijnych. Podkreślenia wymaga, że inne miasta portowe niż Gdynia, posiadające porty o znaczeniu strategicznym, np. Gdańsk, Szczecin zapewniają lub zapewniły dostęp do portów morskich, przy wykorzystaniu obecnego modelu, czyli realizacji inwestycji przez prezydenta miasta przy wykorzystaniu środków UE. Kwestie te były uregulowane m.in. w porozumieniu jakie zostało zawarte 22 października 2015 r. przez ówczesne Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju z miastem Gdynia oraz Zarządem Morskiego Portu Gdynia. Niezależnie od powyższego, prowadzone są analizy dotyczące wypracowania mechanizmu finansowania tej inwestycji.

Ponadto na uwagę zasługuje fakt, że terminale kontenerowe jak i terminal promowy w porcie Gdynia zlokalizowane są w niedalekiej odległości od ukończonej w 2008 r., i remontowanej w 2016 r., tzw. Trasy im. Eugeniusza Kwiatkowskiego. Jest to bezkolizyjna, trasa szybkiego ruchu posiadająca dwa pasy w każdym kierunku. Trasa ta, która posiada status drogi powiatowej, nie zapewnia parametru, tak ważnego dla obsługi portów kontenerowych nacisku na oś do 11,5 t. Ówczesne Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa zleciło przeprowadzenie ekspertyzy dotyczącej możliwości przebudowy fragmentu tzw. Estakady Kwiatkowskiego, która nie jest dostosowana do ruchu z obciążeniem 11,5 tony/oś.

Ekspertyza sporządzona przez Instytut Badawczy Dróg i Mostów wykazała, że przebudowa drogi jest możliwa przy utrzymaniu ruchu pojazdów po estakadzie. Minister właściwy ds. transportu deklarował również gotowość do podniesienia jej do kategorii dróg krajowych o ile prezydent miasta uzna, że będzie to dla niego pomocne w pozyskaniu zewnętrznych środków finansowych na realizację inwestycji.

Natomiast kwestia budowy trasy *Via Maris* znajduje się na etapie prac koncepcyjnych. Realizacja drogi krajowej, w przebiegu Gdynia – Władysławowo, umożliwi utworzenie sprawnego połączenia północno-zachodniej części województwa pomorskiego z metropolią trójmiejską. Zoptymalizowany zostanie dojazd do atrakcyjnych turystycznie terenów Półwyspu Helskiego i Pobrzeża Kaszubskiego, a także zmniejszeniu ulegnie uciążliwość ruchu w centrach miast: Gdyni, Rumii, Redy i Pucka. Zwiększy się płynność ruchu, co wpłynie korzystnie na poziom bezpieczeństwa ruchu. Niemniej jednak, przebieg trasy *Via Maris* przez teren miasta Gdynia wymaga uzgodnienia z Prezydentem Miasta Gdynia.

Z poważaniem

z upoważnienia  
MINISTRA INFRASTRUKTURY  
Andrzej Bittel  
Podsekretarz Stanu

**Oświadczenie senatora Sławomira Rybickiego**

skierowane do ministra infrastruktury Adama Adamczyka

*Obowiązujące przepisy ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (DzU 2018 r. poz. 2068) nakładają na organy jednostek samorządu terytorialnego, w przypadkach gdy są one zarządcami drogi, bezwzględny obowiązek uchwalania wysokości stawek i pobierania opłat za zajęcie pasa drogowego w celach niezwiązanych z budową, przebudową, remontem, ochroną i utrzymaniem dróg. Przywołane unormowanie w praktyce skutkuje obligatoryjnym pobieraniem przez samorzady opłat, także wtedy, gdy zajęcie pasa drogowego następuje w niekomercyjnych celach społecznych czy ochrony zdrowia jak np. postój ambulansu do zbiórki krwi, postój mammobusu itp.*

*W związku z tym proszę o następujące informacje.*

*1. Czy zgodnie z obowiązującymi przepisami istnieje możliwość zwolnienia danego podmiotu od pobierania wspomnianej opłaty? Jeśli tak, to na jakiej podstawie prawnej?*

*2. Czy ministerstwo przewiduje możliwość wprowadzenia zmian w przepisach w taki sposób, aby to organy jednostek samorządu terytorialnego mogły poprzez swoje uchwały decydować o ewentualnej możliwości zwolnienia z opłat stosowne podmioty w zależności od celu zajęcia pasa drogowego? Jeśli nie, to z jakich powodów?*

*3. Czy ministerstwo wystąpi z inicjatywą znowelizowania właściwych przepisów? Jeśli nie, to z jakich powodów?*

Z poważaniem  
Sławomir Rybicki

**Odpowiedź**

Warszawa, 28 marca 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem złożonym przez senatora Stanisława Rybickiego na 74. posiedzeniu Senatu dotyczącym kwestii nieodpłatnego zajęcia pasa drogowego na cele społeczne lub ochrony zdrowia przedstawiam następujące informacje.

Zgodnie z obowiązującym art. 40 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068) zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg wymaga zezwolenia zarządcy drogi, w drodze decyzji administracyjnej. Za zajęcie pasa drogowego pobiera się opłatę, którą ustala w drodze decyzji administracyjnej, właściwy zarządca drogi przy udzielaniu zezwolenia na zajęcie pasa drogowego. Zezwolenie na zajęcie pasa drogowego dotyczy:

- 1) prowadzenia robót w pasie drogowym;
- 2) umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego;

- 3) umieszczania w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam;
- 4) zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w pkt 1–3.

Zatem każde zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z funkcjonowaniem drogi, wymaga uzyskania od właściwego zarządcy drogi w drodze decyzji administracyjnej odpowiedniego zezwolenia na określony rodzaj/cel zajęcia tej drogi i uiszczenia odpowiedniej opłaty. Jednocześnie należy zauważyć, iż ww. opłata za zajęcie pasa drogowego ma charakter daniny publicznoprawnej, rekompensaty za zajęcie pasa drogowego i jest konsekwencją faktycznego zajęcia pasa drogowego. Należy bowiem pamiętać, iż zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg stanowi wyjątek od ogólnego zakazu dokonywania w pasie drogowym czynności, które mogłyby powodować niszczenie lub uszkodzenie drogi i jej urządzeń albo zmniejszenie jej trwałości oraz zagrażać bezpieczeństwu ruchu drogowego. Zaś zarządca drogi oceniając kwestie zajęcia pasa drogowego kieruje się przede wszystkim zasadą bezpieczeństwa w ruchu drogowym, gdyż to on odpowiada za bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego. Dlatego też każdorazowo zarządca drogi ma obowiązek zbadania, czy w danej indywidualnej sytuacji wydanie zezwolenia (zgoda na zajęcie pasa drogowego) nie spowoduje w szczególności zagrożenia bezpieczeństwa uczestników ruchu. Należy z całą stanowczością podkreślić, iż wszelkie sprawy związane z działaniami podejmowanymi w pasie drogowym bądź w jego bliskiej odległości dotyczą kwestii bezpieczeństwa ruchu, za który odpowiedzialny jest zarządca drogi. Zaś pas drogowy służy przede wszystkim do bezpiecznego poruszania się uczestników ruchu drogowego, którymi są: pieszy, kierujący, a także inne osoby przebywające w pojeździe lub na pojeździe znajdującym się na drodze.

Ponadto należy zauważyć, że zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg stanowi wyjątek od ogólnego zakazu dokonywania w pasie drogowym czynności, które mogłyby powodować niszczenie lub uszkodzenie drogi i jej urządzeń albo zmniejszenie jej trwałości oraz zagrażać bezpieczeństwu ruchu drogowego. Zaś opłata za zajęcie pasa drogowego np. na prawach wyłączności ma dyscyplinować zajmującego pas drogowy do przywrócenia pasa drogowego w odpowiednim terminie, tak aby uczestnicy ruchu drogowego mogli ponownie bezpiecznie się po nim poruszać.

Należy zauważyć, iż przepisy *ustawy o drogach publicznych* nie przewidują stricte zwolnień z obowiązku uiszczenia opłaty za zajęcie pasa drogowego. Jedyny wyjątek dotyczy tablic informujących o nazwie formy ochrony przyrody oraz znaków informujących o formie ochrony zabytków. Jednakże należy podkreślić, iż ww. przedmiot zwolnienia jest bardzo precyzyjnie określony, gdyż dotyczy ściśle określonych tablic i znaków, których wzory wynikają z przepisów powszechnie obowiązujących i które są umieszczane w pasie drogowym na stałe.

Przedstawiając powyższe pragnę zauważyć, iż przepisy dotyczące opłaty za zajęcie pasa drogowego, a w przypadku jej nieuiszczenia przepisy o nakładaniu kar pieniężnych powinny precyzyjnie określać ewentualny przedmiot zwolnienia z tych opłat. Proponowane zaś zwolnienie z obowiązku uiszczenia opłaty za zajęcie pasa drogowego w celach społecznych lub ochrony zdrowia jest zdecydowanie zbyt ogólne, bardzo pojemne i tym samym może budzić szereg wątpliwości interpretacyjnych w przypadku ich stosowania.

Jednocześnie należy zauważyć, iż zgodnie z art. 40 ust. 9 *ustawy o drogach publicznych* przy ustalaniu stawek opłat za zajęcie pasa drogowego rada gminy/miasta uwzględni m.in.:

- 1) kategorię drogi, której pas drogowy zostaje zajęty;
- 2) rodzaj elementu zajętego pasa drogowego;
- 3) procentową wielkość zajmowanej szerokości jezdni;
- 4) rodzaj zajęcia pasa drogowego;
- 5) rodzaj urządzenia lub obiektu budowlanego umieszczonego w pasie drogowym.

Należy zatem zauważyć, iż przepisy *ustawy o drogach publicznych* wskazują kryteria różnicowania wysokości stawek za zajęcie pasa drogowego. Wydaje się zatem, iż

w uchwale rada gminy/miasta może określić symboliczną opłatę za zajęcie pasa drogowego na prawach wyłączności w celu związanym z ochroną zdrowia.

Natomiast resort infrastruktury w chwili obecnej nie przewiduje zmian *ustawy o drogach publicznych* w zakresie wprowadzenia wyjątków od ogólnej zasady uiszczania opłat za zajęcie pasa drogowego.

Z poważaniem

z upoważnienia  
MINISTRA INFRASTRUKTURY  
Andrzej Bittel  
Podsekretarz Stanu

**Oświadczenie senatora Czesława Ryszki**

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracam się do Pana w imieniu państwa M. i Z.J., zam. (...), z prośbą o interwencję i wzruszenie prawomocnie zakończonego postępowania prowadzonego w pierwszej instancji przed Sądem Rejonowym w Tychach, sygn. akt IX Ns 159/17, w drugiej instancji przed Sądem Okręgowym w Katowicach, sygn. akt IV Ca 618/18. Moim zdaniem państwo J. zostali pokrzywdzeni przez nieuwzględnienie ich stanowiska oraz nierozpatrzenie wszystkich istotnych okoliczności sprawy.

Przedmiotowe postępowanie dotyczyło zezwolenia na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu rzeczą wspólną, polegającej na przeprowadzeniu koniecznych prac remontowych dachu, izolacji fundamentów i kanalizacji deszczowej budynku mieszkalnego położonego w T. przy ul. (...) na działce gruntu o nrze (...). Remont dachu według kosztorysu sporządzonego na zlecenie współwłaścicieli J.R i H.R. miał wynieść 99 366,94 zł, a izolacja fundamentów z wykonaniem drenażu i kanalizacji deszczowej – 56 657,64 zł.

Państwo J. od początku kwestionowali zasadność kosztorysu oraz skalę napraw. Z opinii rzeczoznawcy budowlanego sporządzonej na potrzeby postępowania w sprawie o sygn. akt I Ns 1026/11 o dział spadku i zniesienie współwłasności wynika, iż pokrycie dachowe jest w stanie dostatecznym i wymaga niewielu napraw. Według państwa J. nie zachodzi również potrzeba izolacji fundamentów. Zauważyć należy, iż państwo J. nie sprzeciwiali się konieczności dokonania napraw, a kwestionowali jedynie ich koszt i rozmiar. Przedmiotowe postępowanie dotyczyło napraw koniecznych, a nie prac mogących wpłynąć jedynie na ulepszenie nieruchomości, a wskazane przez wnioskodawczynię prace są pracami inwestycyjnymi.

Nie jest prawdą, że państwo J. przez wiele lat utrudniali przeprowadzenie prac remontowych i sami nie dokonywali żadnych napraw. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że przeprowadzali prace remontowe dachu i to oni starali się wykonać prace wskazane w decyzji śląskiego wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego z dnia 31 sierpnia 2017 r., a tylko przez J.R. nie doszło do ich wykonania. Podkreślić należy, iż ŚWINB nie stwierdził w swojej decyzji, aby zachodziła konieczność naprawy całego dachu, izolacji fundamentów oraz kanalizacji. Decyzja ŚWINB zawierała listę koniecznych do wykonania prac i, co wymaga stanowczego podkreślenia, nie znajdowały się tam prace objęte przywołanym postępowaniem.

Sąd pierwszej instancji nie uwzględnił wniosku państwa J. o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, choć był on w pełni uzasadniony, biorąc pod uwagę rozbieżności pomiędzy oceną stanu technicznego budynku dokonaną przez ŚWINB a oceną biegłego. Wskazać należy również, iż biegły dokonał pierwszych oględzin bez udziału państwa J., polegając jedynie na uwagach i twierdzeniach przedstawianych przez pozostałych współwłaścicieli. Orzeczenia zarówno sądu pierwszej instancji, jak i sądu drugiej instancji obarczone są wieloma błędami, a przede wszystkim opierają się na uznaniu, iż czynności wskazane przez J.R. i H.R. są naprawami koniecznymi, podczas gdy z opinii prof. J.K. oraz decyzji ŚWINB płyną zupełnie inne wnioski. Sądy w ogóle nie wzięły pod uwagę rozstrzygnięć organów nadzoru budowlanego.

Ponadto państwo J. wykonali szereg prac naprawczych określonych decyzją państwowego inspektora nadzoru budowlanego z dnia 31 maja 2017 r., w wyniku czego ŚWINB uchylił w tej części przedmiotową decyzję. Sąd pierwszej instancji zatem wbrew zgromadzonemu materiałowi dowodowemu stwierdził, iż opinia biegłego M.T. jest zbieżna z ustaleniami ŚWINB. Istotną okolicznością pominiętą przez sądy obu instancji jest również to, że obecnie stan budynku nie zagraża zdrowiu i życiu jego mieszkańców. W przedmiotowych orzeczeniach brak również wskazania kwot, za jakie naprawy powinny zostać dokonane. Jednoznacznie stwierdzić należy, iż wy-

dając postanowienia, sądy kierowały się nie interesem wszystkich współwłaścicieli, a jedynie interesem wnioskodawczyń.

W wyniku tej rażącej niesprawiedliwości państwo J. zostali narażeni nie tylko na pokrycie niewspółmiernie wysokich kosztów prac rzekomo naprawczych, a zupełnie niekoniecznych, ale także doznali niesprawiedliwości poprzez całkowite ignorowanie przez sądy ich stanowiska i zgłaszanych wniosków dowodowych.

Panie Ministrze, takie niesprawiedliwe działania władzy państwowej oraz orzeczenia sądów bezpośrednio naruszające prawa obywateli nie pozwalają ludziom dobrze myśleć o demokratycznym państwie i sądownictwie. Mając to na uwadze, wobec okoliczności, w jakich doszło do wydania orzeczeń we wskazanej sprawie, oraz sposobu przeprowadzenia i zakończenia postępowania proszę Pana Ministra o zainteresowanie i podjęcie zgodnych z prawem działań w niniejszej sprawie. Przede wszystkim wnoszę o rozpatrzenie możliwości wniesienia przez Pana Ministra skargi kasacyjnej na podstawie art. 519<sup>1</sup> ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Wszelkie dokumenty dotyczące przedmiotowej sprawy są w posiadaniu Sądu Rejonowego w Tychach oraz Sądu Okręgowego w Katowicach, a także powiatowego inspektora budowlanego w Tychach oraz śląskiego wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego w Katowicach.

Z wyrazami szacunku  
Czesław Ryszka

**Stanowisko  
DYREKTORA BIURA MINISTRA  
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 5 marca 2019 r.

Pan  
Tomasz Szafrąński  
Dyrektor Biura Prezydialnego  
Prokuratura Krajowa

W załączeniu przekazuję według właściwości pismo Wicemarszałka Senatu RP, Pani Marii Koc, z dnia 28 lutego 2019 r. nr BPS/043-74-2I35/19, przesyłające tekst oświadczenia złożonego przez senatora Czesława Ryszkę podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego 2019 r.

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi Marszałkowi Senatu RP w terminie **do dnia 4 kwietnia 2019 r.** oraz skierowanie kopii odpowiedzi do Departamentu Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Marek Łukaszewicz  
DYREKTOR  
Biuro Ministra



**Odpowiedź  
ZASTĘPCY  
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 15.03.2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,  
w związku z nadesłanym przez Wicemarszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej – Panią Marię Koc, przy korespondencji z dnia 28 lutego 2019 r. nr BPS/043-74-2I35/19, oświadczeniem złożonym przez Senatora RP – Pana Czesława Ryszkę, podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego 2019 r., dotyczącym Państwa M. i Z.J., uprzejmie informuję, iż w celu ustalenia istnienia podstaw prawnych do przedsięwzięcia przez Prokuratora Generalnego czynności procesowych, w ramach uprawnień przewidzianych przez przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, zwrócono się o przesłanie wskazanych w oświadczeniu akt spraw sądowych.

O zajętych w przedstawionej sprawie stanowisku zostanie Pan Marszałek powiadomiony przez Prokuraturę Krajową odrębnym pismem.

Z wyrazami szacunku

Robert Hernand

**Odpowiedź  
ZASTĘPCY  
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 21.05.2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,  
uzupełniając pismo skierowane do Pana Marszałka w dniu 15 marca 2019 r., sygn. PK IV Pc 439.2019, a także w nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Czesława Ryszkę, podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego 2019 r., dotyczącego Państwa M. i Z.J., działając na podstawie art. 12 §1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 740) – uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Prokuratura Krajowa przeprowadziła postępowanie wyjaśniające o sygnaturze PK IV Pc 439.2019 w celu ustalenia, czy i ewentualnie jakie czynności procesowe mogą zostać podjęte w ramach przyznanych ustawowo uprawnień – na mocy stosownych przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.

Zbadano, czy istnieją ustawowe przesłanki do wniesienia przez Prokuratora Generalnego do Sądu Najwyższego nadzwyczajnych środków zaskarżenia wyroku Sądu

Okręgowego w K. z dnia 14 stycznia 2019 r., sygn. akt IV Ca 618/18. Wyniki analizy materiału aktowego, dokonanej przez Departament Postępowania Sądowego, nie pozwoliły na skierowanie skargi kasacyjnej (art. 519<sup>1</sup> §1 k.p.c.) w przedmiotowej sprawie.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż w sprawach z zakresu prawa osobowego, rzeczowego i spadkowego, Prokuratorowi Generalnemu przysługuje uprawnienie do wniesienia skargi kasacyjnej od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie (art. 519<sup>1</sup> §1 k.p.c.).

W analizowanej sprawie skarga kasacyjna nie mogła zostać wniesiona, stosownie bowiem do przepisu art. 519<sup>1</sup> §4 pkt 2 k.p.c. nie przysługuje ona w sprawach dotyczących zarządu związanego ze współwłasnością lub użytkowaniem. Przedmiotem zaś omawianej sprawy był wniosek o zezwolenie na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu nieruchomością, której współwłaścicielami są Państwo M. i Z.J.

Jednocześnie należy zauważyć, iż w aktualnym stanie prawnym Prokurator Generalny uprawniony jest także, zgodnie art. 89 ust. 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2018 r., poz. 5 z późn. zm.), do wniesienia do Sądu Najwyższego skargi nadzwyczajnej.

Oceny zasadności wniesienia przez Prokuratora Generalnego skargi nadzwyczajnej od ww. wyroku dokona Wydział Skargi Nadzwyczajnej Departamentu Postępowania Sądowego Prokuratury Krajowej, o czym powiadomi Pana Marszałka odrębnym pismem.

O powyższym Państwo M. i Z.J. zostaną powiadomieni odrębnym pismem.

Z poważaniem

ZASTĘPCA  
PROKURATORA GENERALNEGO  
Beata Marczak

**Oświadczenie senatora Czesława Ryszki**

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

Szanowny Panie Ministrze!

Proszę o udzielenie pomocy panu B.B., zam. (...), to jest o wzruszenie prawomocnie zakończonego postępowania prowadzonego w I instancji przed Sądem Rejonowym w Tychach Wydział II Karny (sygn. akt II K 383/16), a w II instancji przed Sądem Okręgowym w Katowicach Wydział XXIII Karny Odwoławczy (sygn. akt XXIII Ka 574/18).

Moim zdaniem pan B.B. został wydanymi orzeczeniami bardzo skrzywdzony, gdyż nie popełnił zarzucanych mu czynów.

Podstawę wzruszenia przedmiotowego postępowania mogą stanowić, zdaniem pana B.B., niezgodne z prawdą i wykluczające się zeznania świadka S.H. oraz samego rzekomego pokrzywdzonego K.H., a także błędy w ustaleniu stanu faktycznego i nieprzesłuchanie innych osób mających wiedzę o przedmiotowym zajściu.

Z informacji przekazanych przez pana B.B. wynika, iż nie dopuścił się popełnienia zarzucanych mu czynów. K.H. wraz z żoną w dniu zdarzenia przebywali na ognisku u znajomych, jednak organ prowadzący postępowanie przygotowawcze nie przesłuchał owych znajomych. Ponadto zeznania S.H. stoją w sprzeczności z wersją prezentowaną przez K.H. co do istotnych okoliczności zdarzenia. Zdaniem pana B.B. nie mógł on jednocześnie wyszarpywać K.H. z samochodu, bić go i podpalać zapalniczką.

Nie bez znaczenia jest również okoliczność, że K.H. dopiero na drugi dzień udał się na przeprowadzenie obdukcji obrażeń. Jak twierdzi pan B.B., nie był on ich sprawcą. Upływ czasu powinien zostać rozważony przez sądy na korzyść pana B.B., bowiem w takiej sytuacji nie można jednoznacznie stwierdzić, że K.H. nie odniósł tych obrażeń na ognisku u znajomych bądź później, po udaniu się do domu.

Sądy nie oceniły wiarygodności zeznań S.H. pod kątem bliskich, rodzinnych relacji łączących ją z K.H., zaś wnioski dowodowe obrońcy oskarżonego zostały oddalone, w tym wniosek o przeprowadzenie eksperymentu procesowego na miejscu zdarzenia, który jednoznacznie wykazałby, iż pan B.B. nie mógł jednocześnie wykonywać wszystkich zarzucanych mu czynności.

Sądy całkowicie pominęły okoliczność złożenia w dniu zdarzenia przez pana B.B. zawiadomienia o podejrzeniu prowadzenia samochodu pod wpływem alkoholu przez K.H., a okoliczność ta jest nader istotna z uwagi na motyw K.H. oskarżającego pana B.B. o pobicie i jednocześnie umniejszająca w ten sposób jego wiarygodność.

W wyniku tej rażącej niesprawiedliwości pan B.B. został niesłusznie skazany. Mając to na uwadze, wobec niezrozumiałego tak pod względem faktycznym, jak i prawnym orzeczenia Sądu Rejonowego w Tychach Wydział II Karny oraz Sądu Okręgowego w Katowicach Wydział XXIII Karny Odwoławczy, proszę Pana Ministra o zainteresowanie się tą sprawą i podjęcie zgodnych z prawem działań, gdyż takie wyroki nie pozwalają ludziom dobrze myśleć o państwie.

Przed wszystkim wnoszę o rozpatrzenie możliwości wniesienia przez Pana Ministra kasacji nadzwyczajnej na podstawie art. 521 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego. Wszelkie dokumenty dotyczące przedmiotowej sprawy są w posiadaniu Sądu Rejonowego w Tychach oraz Sądu Okręgowego w Katowicach.

Z wyrazami szacunku  
Czesław Ryszka

**Stanowisko  
DYREKTORA BIURA MINISTRA  
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 5 marca 2019 r.

Pan  
Tomasz Szafrąński  
Dyrektor Biura Prezydialnego  
Prokuratura Krajowa

W załączeniu przekazuję według właściwości pismo Wicemarszałka Senatu RP, Pani Marii Koc, z dnia 28 lutego 2019 r. nr BPS/043-74-2136/19, przesyłające tekst oświadczenia złożonego przez senatora Czesława Ryszkę podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego 2019 r.

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi Marszałkowi Senatu RP w terminie **do dnia 4 kwietnia 2019 r.** oraz skierowanie kopii odpowiedzi do Departamentu Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Marek Łukaszewicz  
DYREKTOR  
Biuro Ministra

**Odpowiedź  
ZASTĘPCY  
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 29.03.2019 r.

Pani  
Maria Koc  
Wicemarszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z pismem Pani Marszałek z dnia 28 lutego 2019 r., skierowanym do Ministra Sprawiedliwości – Pana Zbigniewa Ziobry, a następnie przekazanym Prokuraturze Krajowej pismem z dnia 5 marca 2019 r. (BM-I-0520.142.2019), zawierającym oświadczenie złożone przez Pana Senatora Czesława Ryszkę – na podstawie art. 49 Regulaminu Senatu – na rzecz Pana B.B. w przedmiocie wyroku Sądu Okręgowego w K., sygn. akt XXIII Ka 574/18 oraz wyroku Sądu Rejonowego w T., sygn. akt II K 383/16 – uprzejmie informuję, że wskazane pismo zarejestrowane zostało w Wydziale Kasacji Departamentu Postępowania Sądowego Prokuratury Krajowej pod numerem PK IV Ksk 782.2019.

Oświadczenie Pan Senatora Czesława Ryszki nie zostało do chwili obecnej rozpoznane z uwagi na opóźnienie w nadesłaniu przez Sąd akt o sygn. II K 383/16, które wymagają szczegółowej analizy, po dokonaniu której odpowiedź zostanie niezwłocznie udzielona.

Z wyrazami szacunku

Robert Hernand

**Odpowiedź  
ZASTĘPCY  
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 10.05.2019 r.

Pani  
Maria Koc  
Wicemarszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z pismem Pani Marszałek z dnia 28 lutego 2019 r., skierowanym do Ministra Sprawiedliwości – Pana Zbigniewa Ziobry, a następnie przekazanym Prokuraturze Krajowej pismem z dnia 5 marca 2019 r. (BM-1-0520.142.2019), zawierającym oświadczenie złożone przez Pana Senatora Czesława Ryszkę – na podstawie art. 49 Regulaminu Senatu – na rzecz Pana B.B. w przedmiocie wyroku Sądu Okręgowego w K., sygn. akt XXIII Ka 574/18 oraz wyroku Sądu Rejonowego w T., sygn. akt II K 383/16 oraz informacją udzieloną Pani Marszałek w piśmie z dnia 29 marca 2019 r. – uprzejmie informuję, że w Departamencie Postępowania Sądowego Prokuratury Krajowej zapoznano się z aktami sprawy Sądu Rejonowego w T., sygn. akt II K 234/12, pod kątem istnienia podstaw do wywiedzenia kasacji na korzyść skazanego B.B., w trybie art. 521 §1 k.p.k., od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 31 sierpnia 2018 r., sygn. akt XXIII Ka 574/18, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 30 kwietnia 2018 r., sygn. akt II K 383/16.

Przeprowadzona w Departamencie Postępowania Sądowego analiza opisanej wyżej sprawy nie dostarczyła podstaw do wywiedzenia wskazanego wyżej nadzwyczajnego środka zaskarżenia na korzyść Pana B.B.

Zgodnie z przepisem art. 523 §1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

Natomiast wystąpienie Pana Senatora Czesława Ryszki oparte zostało na stanowisku przedstawionym przez Pana B.B., a które w istocie sprowadza się do kwestionowania ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd meriti, zaaprobowanych przez Sąd odwoławczy, na podstawie których Pan B.B. skazany został prawomocnie orzeczeniami ww. Sądów.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego nie można w ramach postępowania kasacyjnego podnosić „zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych tak wprost, jak i dla obejścia regulacji z art. 523 §1 k.p.k.”, pod pozorem zarzutu obrazy przepisów prawa – postępowania czy materialnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 r, IV KK 117/18, LEX nr 2498029).

Badając akta o sygn. II K 383/16 nie stwierdzono, aby opisane wyżej orzeczenia dotknięte były uchybieniami określonymi w art. 439 k.p.k. stanowiącymi bezwzględne przyczyny odwoławcze, bądź też innym rażącym naruszeniem prawa, mogącym mieć istotny wpływ na ich treść, a jedynie takie uchybienia – w myśl art. 523 §1 k.p.k. – mogą stanowić podstawę wywiedzenia kasacji.

Z wyrazami szacunku

Robert Hernand

**Oświadczenie senatora Waldemara Sługockiego**

skierowane do minister edukacji narodowej Anny Zalewskiej

Szanowna Pani Minister!

Do mojego biura senatorskiego zgłosili się przedstawiciele placówek oświatowych z Ziemi Lubuskiej, którzy wyrażają swoje zaniepokojenie organizacją nauczania indywidualnego uczniów w miejscach oddalonych od szkoły macierzystej. Zgodnie z §5 rozporządzenia ministra edukacji narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży, zajęcia indywidualnego przygotowania przedszkolnego lub zajęcia indywidualnego nauczania prowadzi się w miejscu pobytu dziecka lub ucznia, w szczególności w domu rodzinnym, placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, u rodziny zastępczej, w domu rodzinnym dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (DzU z 2017 r. poz. 697 i 1292). Za organizację nauczania indywidualnego odpowiedzialny jest zaś dyrektor szkoły macierzystej.

Najwięcej problemów stwarza sytuacja, gdy uczeń przebywa w szpitalu lub innym miejscu, w którym odbywa się nauczanie indywidualne, a jest ono oddalone od placówki szkolnej o ponad 150 km. W takim przypadku nauczyciele muszą pokonywać bardzo długą drogę do miejsca nauczania. Dyrektorzy, szukając rozwiązania, starają się zatrudnić nauczycieli okolicznych szkół, jednak bardzo często spotykają się z odmową. W przypadku, gdy pedagog zgodzi się przyjąć takie zadanie, dyrektor szkoły zobowiązany jest dopilnować wszelkich formalności związanych z zatrudnieniem, co wiąże się z koniecznością wyjazdu i spędzenia całego dnia poza szkołą.

Szanowna Pani Minister! Jeżeli chodzi o sytuację, gdy uczeń przebywa przez dłuższy czas w znacząco oddalonej placówce, to zasadne byłoby wprowadzenie rozwiązań pozwalających na przyjęcie go do szkoły bądź przedszkola znajdujących się w danym obwodzie. Takie rozwiązanie byłoby korzystne zarówno dla dyrektorów szkół, jak i dla uczniów wymagających nauczania indywidualnego. Uprzejmie proszę o ustosunkowanie się do przedmiotowej sprawy i udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy Ministerstwo Edukacji Narodowej analizowało funkcjonowanie przedmiotowych przepisów wspólnie z przedstawicielami placówek oświatowych oraz z rodzicami uczniów? Jeśli tak, to proszę o przedstawienie wyników tych analiz.

2. Czy Ministerstwo Edukacji Narodowej przeznacza dodatkowe środki dla szkół na pokrycie kosztów dojazdów nauczycieli do uczniów na zajęcia indywidualne? Jeśli tak, to proszę o upublicznienie zasad ich przyznawania oraz kosztorysu takich rozwiązań.

3. Czy kierowany przez Panią resort planuje dokonać zmiany w istniejących przepisach dotyczących nauczania indywidualnego? Jeśli tak, to proszę o przedstawienie planu konsultacji społecznych z przedstawicielami placówek oświatowych oraz kalendarium ich wprowadzania.

Z poważaniem  
Waldemar Sługocki

## Odpowiedź

Warszawa, 15 marca 2019 r.

Pan Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,  
składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie Pana Senatora Waldemara Sługockiego złożone podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego 2019 r.

Szanowny Panie Senatorze,  
za organizację indywidualnego nauczania<sup>1</sup> odpowiada dyrektor szkoły, w porozumieniu z organem prowadzącym<sup>2</sup>. Zajęcia indywidualnego nauczania są prowadzone z uczniem przez nauczycieli szkoły, którym dyrektor szkoły powierzy prowadzenie tych zajęć, z tym że prowadzenie zajęć indywidualnego nauczania z uczniami klas I–III szkoły podstawowej powierza się jednemu lub dwóm nauczycielom. W uzasadnionych przypadkach dyrektor może powierzyć prowadzenie zajęć indywidualnego nauczania nauczycielowi zatrudnionemu w innej szkole, np. szkole znajdującej się bliżej pobytu ucznia.

Zajęcia indywidualnego nauczania realizowane są przez nauczycieli w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć (pensum) lub godzin ponadwymiarowych.

W podziale części oświatowej subwencji ogólnej uwzględniono wagę  $P_{35} = 1,00$  dla uczniów objętych indywidualnym nauczaniem<sup>3</sup>. Przepisy oświatowe nie regulują natomiast kwestii zwrotu kosztów dojazdu nauczyciela do domu ucznia nauczanego indywidualnie.

W zakresie spraw wynikających ze stosunku pracy, nieuregulowanych przepisami ustawy *Karta nauczyciela*<sup>4</sup>, mają zastosowanie przepisy *Kodeksu pracy*<sup>5</sup>. Zatem, w przypadku podróży służbowej odbywanej przez nauczyciela zastosowanie mają przepisy art. 77<sup>5</sup> *Kodeksu pracy*<sup>6</sup> oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej<sup>7</sup>.

Zgodnie z art. 77 §1 *Kodeksu pracy*, pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy lub poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową.

Dojazd nauczyciela na zajęcia indywidualnego nauczania z uczniem jest podróżą służbową, o ile nauczyciel realizuje ją w ramach swojego czasu pracy (zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz) poza stałym miejscem pracy określonym w umowie o pracę lub akcie mianowania.

Zatem, w celu określenia sytuacji, kiedy nauczyciel będzie w podróży służbowej, kluczowym jest ustalenie jego miejsca pracy.

<sup>1</sup> Na podstawie orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania wydanego przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej.

<sup>2</sup> Zgodnie z przepisami art. 127 ust. 16 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).

<sup>3</sup> Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2019 (Dz.U. z 2018 r. poz. 2446).

<sup>4</sup> Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta Nauczyciela* (Dz. U. z 2018 r. poz. 967, z późn. zm.).

<sup>5</sup> Zgodnie z art. 91c ust. 1 ww. ustawy.

<sup>6</sup> Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy* (Dz.U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.).

<sup>7</sup> Dz. U. z 2013 r. poz. 167.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że zgodnie z przepisami ustawy – Prawo oświatowe<sup>8</sup> w przypadku, gdy uczeń przebywa w podmiocie leczniczym, za organizację kształcenia odpowiada dyrektor szkoły zorganizowanej w podmiocie leczniczym. Natomiast szczegółowe kwestie dotyczące organizacji kształcenia w podmiocie leczniczym zostały uregulowane w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. *w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej*<sup>9</sup>.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia  
MINISTRA  
EDUKCJI NARODOWEJ  
Marzena Machałek  
Sekretarz Stanu

<sup>8</sup> Art. 128 ustawy *Prawo oświatowe*.

<sup>9</sup> Dz. U. poz. 1654.



**Oświadczenie senatora Waldemara Sługockiego**

skierowane do minister finansów Teresy Czerwińskiej

Szanowna Pani Minister!

Do mojego biura senatorskiego zgłosili się przedstawiciele Izby Rzemieśniczej w Łodzi (IR) oraz Polskiej Izby Motoryzacyjnej (PIM), wyrażając swoje zaniepokojenie projektem ustawy o świadczeniu usług w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wynikających z czynu niedozwolonego. Przedstawiciele obu instytucji zwrócili moją uwagę przede wszystkim na art. 9 projektu ustawy, który mówi o zakazie cesji wierzytelności. Skutkiem wprowadzenia tych zmian będzie brak możliwości zbycia roszczeń pochodzących z czynu niedozwolonego. Jak słusznie oni zauważają, takie rozwiązanie doprowadzi do pozbawienia obywateli przysługujących im praw w dochodzeniu swoich roszczeń wobec zakładów ubezpieczeniowych. Aktualny stan prawny zezwala osobom, którym należy się odszkodowanie za poniesione straty, na wybór rozwiązania, które najbardziej je satysfakcjonuje. Do wyboru mają one upoważnienie wybranego warsztatu do otrzymania ubezpieczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela lub wykonanie cesji swojej wierzytelności na warsztat. Rozwiązanie pierwsze wiąże się z tym, że w przypadku niesatysfakcjonującej decyzji towarzystwa ubezpieczeniowego w sprawie wysokości odszkodowania poszkodowany sam musi ponieść resztę kosztów na rzecz warsztatu i sam musi dochodzić swoich praw przed sądem. Cesja z kolei sprawia, że w takiej sytuacji to warsztat wstępuje na drogę prawną i nabywa pełnię praw związanych z należnością z ubezpieczenia.

Likwidacja możliwości wyboru cesji wierzytelności przez obywatela spowoduje, że poszkodowani będą bardziej narażeni na nieuczciwe postępowanie odszkodowawcze, a co za tym idzie, na długotrwałe dochodzenie roszczeń przed wymiarem sprawiedliwości. Jak podkreślają przedstawiciele IR i PIM, sytuacja ta wpłynie również negatywnie na stan polskiego budżetu, ponieważ zmniejszeniu ulegną wpływy, chociażby z podatku VAT.

Zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie, która niewątpliwie dotyka co roku setek tysięcy, jeśli nie milionów Polaków, oraz o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy kierowany przez Panią Minister resort prowadził konsultacje z przedstawicielami różnych instytucji, zarówno ubezpieczeniowych, jak i motoryzacyjnych, w celu zaopiniowania planowanych reform? Proszę, jeśli to możliwe, o upublicznienie raportu z przedmiotowych konsultacji.

2. Czy Ministerstwo Finansów dysponuje statystykami o sposobie, w jaki szkody, zwłaszcza komunikacyjne, zostały rozstrzygnięte przez obywateli? Jeśli tak, to proszę o przedstawienie odpowiednich danych.

Z poważaniem  
Waldemar Sługocki

**Odpowiedź**

Warszawa, 12 marca 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z otrzymanym pismem z dnia 28 lutego br. (sygn. BPS/043-74-2138/19), przy którym zostało przekazane oświadczenie złożone przez Pana senatora Waldemara Sługockiego podczas 74. posiedzenia Senatu w dniu 26 lutego 2019 r., uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Wskazane przez Pana senatora wątpliwości odnoszą się do projektu ustawy o świadczeniu usług w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wynikających z czynu niedozwolonego. Należy podkreślić, że projekt tej ustawy nie jest projektem rządowym, ale inicjatywą senacką – w dniu 26 października 2018 r. Senat Rzeczypospolitej Polskiej podjął uchwałę w sprawie wniesienia tego projektu do Sejmu. Z posiadanych przez resort finansów informacji wynika, iż w głosowaniu nad przyjęciem projektu ustawy i skierowaniem go do Sejmu brało udział 73 senatorów, przy czym za przyjęciem projektu opowiedziało się 72 głosujących, z jednym głosem wstrzymującym.

Następnie w dniu 16 stycznia br. przedmiotowy projekt (druk sejmowy nr 3136) został skierowany do I czytania w Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. W dniu 13 lutego br. projekt stanowił przedmiot prac sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Mając na uwadze fakt, iż wspomniany projekt został opracowany z inicjatywy senackiej, stanowisko Rządu do przedmiotowego projektu ustawy zostanie przedstawione na etapie dalszych prac parlamentarnych. Jednocześnie, z uwagi na przedmiot regulacji zawartych w tym projekcie ustawy, resortem wiodącym w zakresie opracowania stanowiska Rządu jest Ministerstwo Sprawiedliwości.

Z poważaniem

z upoważnienia  
MINISTRA FINANSÓW  
Podsekretarz Stanu  
Leszek Skiba

**Oświadczenie senatora Waldemara Sługockiego**

skierowane do ministra inwestycji i rozwoju Jerzego Kwiecińskiego

Do mojego biura senatorskiego zgłosili się przedstawiciele Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa (PIIB), wyrażając swoje zaniepokojenie projektami ustawy o architektach, ustawy o inżynierach, ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o architektach oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o inżynierach budownictwa. W ich opinii zgłaszane przez środowisko inżynierów istotne uwagi do projektów są pomijane, na co nie można się zgodzić. Szczególnie krytycznie oceniany jest pomysł podziału środowiska inżynierów i architektów, z jednoczesnym umniejszeniem roli tego pierwszego zawodu, oraz stworzenia 2 odrębnych ustaw: o inżynierach i o architektach. Jak słusznie zauważają przedstawiciele PIIB, oba zawody ściśle ze sobą współpracują w ramach procesu budowlanego, a powstałe odrębne ustawy mają w dużej mierze podobne przepisy. Dlatego rozdzielenie ustawy o samorządach zawodowych architektów i inżynierów nie jest niczym uzasadnione. W tym miejscu należy zaznaczyć, że to wyłącznie architekci zgłaszali potrzebę osobnych regulacji. Niepokój PIIB budzi fakt, że projektodawca bierze pod uwagę jedynie zdanie środowiska architektów, marginalizując przy tym inżynierów budowlanych.

Projekt ustawy zakłada także podporządkowanie zawodu inżyniera Okręgowej Izbie Architektów, na co nie godzi się środowisko inżynierów. Przedstawione regulacje ograniczają ich możliwości sporządzania projektów architektonicznych oraz wyraźnie faworyzują zawód architekta. Tymczasem między zawodami zaufania publicznego powinna zostać zachowana równowaga, pozwalająca na samodzielne wykonywanie zawodu. Zdaniem Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa art. 17 ust. 1 konstytucji stanowi, że zawód inżyniera budownictwa jest zawodem zaufania publicznego, i należy podkreślić ten fakt w przepisach ustawy o inżynierach budownictwa.

Szanowny Panie Ministrze, środowisko inżynierów budownictwa alarmuje o wielu problemach i zgłasza wiele uwag i protestów do projektów ustaw. Niestety, nie poprawia to ich trudnej sytuacji. Obecnie proponowane przepisy wyraźnie faworyzują architektów oraz godzą w interesy inżynierów budownictwa. Dlatego uprzejmie proszę o ustosunkowanie się do przedmiotowej sprawy oraz o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju prowadziło konsultacje z przedstawicielami Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa w celu zaopiniowania wprowadzanych zmian w przepisach? Proszę, jeśli to możliwe, o upublicznienie raportu z przedmiotowych konsultacji.

2. Czy kierowany przez Pana resort planuje dokonanie zmian w projektach ustawy o architektach, ustawy o inżynierach, ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o architektach oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o inżynierach budownictwa?

Z poważaniem  
Waldemar Sługocki

**Odpowiedź**

Warszawa, 3 kwietnia 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na ww. oświadczenie w sprawie prac legislacyjnych dotyczących zawodu inżyniera budownictwa i zawodu architekta uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Celem przygotowywanych w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju projektów: ustawy o architektach, ustawy o inżynierach budownictwa oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o architektach oraz ustawę o inżynierach budownictwa jest zapewnienie rozwiązań uwzględniających potrzeby obu samorządów przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa inwestycji, prawidłowości przebiegu procesu inwestycyjnego oraz uwzględnieniu interesów zwykłego obywatela. Działania zmierzające do opracowania przedmiotowych projektów ustaw odbywają się we współpracy zarówno z Polską Izbą Inżynierów Budownictwa (PIIB) jak i Izbą Architektów Rzeczypospolitej Polskiej (IARP).

Odpowiadając na pytanie nr 1 w pierwszej kolejności podkreślić należy, iż podstawę przygotowania projektów ustawy o architektach, ustawy o inżynierach, a także ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o architektach oraz ustawę o inżynierach budownictwa, które poddane zostały uzgodnieniom międzyresortowym i szerokim konsultacjom publicznym stanowiły ustalenia z obiema Izbami. Robocze projekty ustawy o architektach oraz ustawy o inżynierach budownictwa zostały w ramach prekonsultacji przekazane do Krajowych Rad obu samorządów zawodowych jeszcze przed ich upublicznieniem w celu poznania stanowiska przedstawicieli obu zawodów. Następnie w celu uzyskania jak najbardziej rzetelnej opinii publicznej na temat przedmiotowej reformy projekty te zostały poddane szerokim konsultacjom publicznym, w tym zostały ponownie przekazane do IARP oraz PIIB. Wszystkie uwagi zgłaszane przez przedstawicieli obu zawodów w czasie trwających prac legislacyjnych są dokładnie analizowane i omawiane.

W odpowiedzi na pytanie nr 2 informuję, iż projekty ustaw o zawodzie architekta i inżyniera budownictwa są przedmiotem dalszych prac legislacyjnych w resorcie. Podkreślić należy, iż w celu wypracowania najlepszych rozwiązań, w pracach nad przedmiotowymi projektami w dalszym ciągu czynnie uczestniczą przedstawiciele Krajowych Rad obu samorządów zawodowych.

W związku z tym, iż niektóre z zagadnień są wciąż przedmiotem uzgodnień z obiema Izbami, publikacja materiałów (w tym uwag zgłoszonych do projektów ustaw w ramach konsultacji publicznych wraz z odniesieniami) na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny nastąpi po ostatecznych rozstrzygnięciach i ustaleniu końcowych brzmień przedmiotowych projektów ustaw.

Z poważaniem

MINISTER  
z up. Artur Soboń  
Sekretarz Stanu

**Oświadczenie senatorów Antoniego Szymańskiego  
Małgorzaty Kopiczko, Czesława Ryszki,  
Rafała Ślusarza, Artura Warzocha,  
Jerzego Czerwińskiego, Jana Marii Jackowskiego,  
Zbigniewa Cichonia, Andrzeja Kamińskiego  
oraz Tadeusza Kopcia**

skierowane do minister edukacji narodowej Anny Zalewskiej

Podpisana przez prezydenta Warszawy Rafała Trzaskowskiego deklaracja „Warszawska polityka miejska na rzecz społeczności LGBT+” (Karta LGBT+) stała się przyczyną społecznych kontrowersji oraz ogromnego niepokoju rodziców dzieci uczęszczających do szkół. Wymaga to zajęcia stanowiska szczególnie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Przygotowany program organizacji LGBT+ w części dotyczącej oświaty rości sobie prawo realizacji w szkołach jako zajęcia o tolerancji.

W szerokim odbiorze społecznym jest to przyjmowane jako promocja homoseksualnego stylu życia. Deklaracja odwołuje się do raportu Światowej Organizacji Zdrowia WHO pt. „Standardy edukacji seksualnej w Europie. Podstawowe zalecenia dla decydentów oraz specjalistów zajmujących się edukacją seksualną”. W drugiej części raportu (str. 38–51) zatytułowanej „Matryca edukacji seksualnej” znajduje się obszerna tabela, a w niej informacje i umiejętności, jakie powinny zdobyć dzieci w określonym wieku, oraz postawy, jakie mają przyjmować.

Dokument zamieszcza zalecenia, aby przekazywać informacje o miłości osób tej samej płci i zachęcać dzieci do traktowania homoseksualizmu jako stylu życia równorzędnego małżeństwu kobiety i mężczyzny.

Zapowiadana przez prezydenta Warszawy Rafała Trzaskowskiego edukacja seksualna, która ma wejść do warszawskich szkół, to wychowanie do permissywizmu seksualnego i zachęta do eksperymentowania z własną płcią.

Realizowany obecnie w polskich szkołach model edukacji seksualnej, w ramach przedmiotu „wychowanie do życia w rodzinie”, zachęca młodzież do niepodejmowania współżycia pozamałżeńskiego oraz do wierności jednemu partnerowi przez całe życie. Badania naukowe pokazują, że nastolatki, którym proponuje się taką drogę, rzadziej decydują się na przedwczesną inicjację seksualną, rzadziej zachodzą w nieplanowaną ciążę, rzadziej decydują się na aborcję i rzadziej zapadają na choroby przenoszone drogą płciową, w tym AIDS.

Ze względu na ochronę uczniów w warszawskich szkołach przed możliwymi zagrożeniami oczekujemy od Ministra Edukacji Narodowej zajęcia stanowiska w sprawie deklaracji „Warszawska polityka miejska na rzecz społeczności LGBT+” oraz zaleceń „Standardów edukacji seksualnej w Europie” według WHO. Wnosimy również o informację, czy rozważane są zmiany w prawie oświatowym, które uniemożliwiłyby wprowadzanie do szkół ideologicznych zajęć sprzecznych z dobrem dzieci i młodzieży.

Antoni Szymański  
Małgorzata Kopiczko  
Czesław Ryszka  
Rafał Ślusarz  
Artur Warzocha  
Jerzy Czerwiński  
Jan Maria Jackowski  
Zbigniew Cichon  
Andrzej Kamiński  
Tadeusz Kopeć

## Odpowiedź

Warszawa, 29 marca 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie złożone przez Państwa Senatorów: Antoniego Szymańskiego, Małgorzatę Kopiczko, Czesława Ryszkę, Rafała Ślusarza, Artura Warzochę, Jerzego Czerwińskiego, Jana Marię Jackowskiego, Zbigniewa Cichonia, Andrzeja Kamińskiego i Tadeusza Kopcia na 74. posiedzeniu Senatu w dniu 26 lutego 2019 r., dotyczące zajęcia stanowiska przez Ministra Edukacji Narodowej w sprawie deklaracji „Warszawska polityka miejska na rzecz społeczności LGBT+” oraz zaleceń „Standardów edukacji seksualnej w Europie” według WHO.

Szanowni Państwo Senatorowie,

Minister Edukacji Narodowej zapewnia, że celem działań resortu jest ochrona uczniów przed treściami mogącymi zaburzyć ich harmonijny rozwój, a także zagadnieniami stojącymi w sprzeczności z oczekiwaniami rodziców.

W każdej szkole obowiązuje program wychowawczo-profilaktyczny – uchwalany przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną w oparciu o diagnozę potrzeb. Jego celem jest wspieranie wychowanków we wszechstronnym rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Zatem, to środowisko szkolne decyduje o działaniach wychowawczych, które powinny być realizowane w danej szkole. Prezydent miasta, jako organ prowadzący szkoły, nie posiada kompetencji, by narzucać rodzicom wartości, w duchu których mają być wychowywane ich dzieci. Ustawowym obowiązkiem organu prowadzącego jest budowa, remont i doposażanie szkół w stopniu pozwalającym najpełniej realizować zadania dydaktyczno-wychowawcze, określone w podstawie programowej. Organ prowadzący szkoły i placówki ma obowiązek działania na podstawie prawa i w zakresie prawa.

Wychowanie dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka oraz rozwijanie postaw obywatelskich i społecznych uczniów jest stałym zadaniem szkoły i integralnym elementem kształcenia ogólnego, realizowanym na bieżąco w ramach działalności edukacyjnej i wychowawczej szkoły. Zadania szkoły w tym obszarze mają umocowanie w systemie prawa oświatowego: ustawie – Prawo oświatowe<sup>1</sup> oraz aktach wykonawczych do tej ustawy, w szczególności rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla poszczególnych typów szkół.

Podstawowym celem szkoły jest zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim uczniom. Czuwają nad tym kuratorzy oświaty, którzy w sytuacji zagrożenia mają prawo reagować. Zgodnie z §3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego<sup>2</sup> kuratorzy oświaty realizują nadzór pedagogiczny poprzez wykonywanie zadań i czynności określonych w art. 55 ustawy – Prawo oświatowe w trybie czynności planowych lub doraźnych. Działania doraźne są prowadzone w przypadku, gdy wystąpi potrzeba podjęcia działań nieprzewidzianych w planie nadzoru pedagogicznego<sup>3</sup>. Prawidłowo prowadzony przez kuratorów nadzór pedagogiczny jest gwarantem, że niewłaściwe treści nie przedostaną się do szkół, wbrew woli rodziców.

Warto przypomnieć, że organizacje pozarządowe mogą prowadzić działalność w szkołach tylko za zgodą dyrektora szkoły po uzyskaniu pozytywnej opinii rady ro-

<sup>1</sup> Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).

<sup>2</sup> Dz. U. z 2017 r. poz. 1658.

<sup>3</sup> §3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

dziców. Jest to możliwe, jeżeli celem statutowym działających w szkole stowarzyszeń i organizacji jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły lub placówki.

Na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej została zamieszczona informacja przypominająca dyrektorom szkół o obowiązujących w tym zakresie przepisach ustawowych. Podkreślono, że obowiązkiem dyrektora szkoły jest uzyskanie zgody rodziców na działalność stowarzyszeń i organizacji na terenie szkoły. Jeśli rodzice wiedzą o tym, że dziecko w szkole uczestniczy w wydarzeniu niezgodnym z ich wartościami, mają prawo wyrazić swój stanowczy sprzeciw dyrektorowi szkoły lub placówki.

Jeżeli okaże się, że interwencja nie przyniesie oczekiwanego efektu, należy zwrócić się do właściwego terytorialnie kuratora oświaty, który podejmie adekwatne do zgłaszanego problemu działania nadzorcze.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia  
MINISTRA  
EDUKACJI NARODOWEJ  
Marzena Machałek  
Sekretarz Stanu

**Oświadczenie senatorów Antoniego Szymańskiego,  
Rafała Ślusarza, Jerzego Czerwińskiego,  
Andrzeja Kamińskiego, Jana Marii Jackowskiego  
oraz Artura Warzochy**

*skierowane do ambasador Izraela w Polsce Anny Azari*

*Szanowna Pani Ambasador!*

*Podczas zorganizowanej w Warszawie w dniach 13–14 lutego konferencji ministerialnej w sprawie budowania pokoju i bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie premier Izraela Benjamin Netanjahu udzielił dziennikarzom wywiadu, który wywołał nie tylko szereg kontrowersji medialnych, ale również silne reakcje dyplomatyczne oraz niepotrzebne napięcie w stosunkach Polski i Izraela.*

*Nie tego spodziewaliśmy się po wizycie premiera zaprzyjaźnionego państwa.*

*Według najbardziej optymistycznej interpretacji wypowiedzi premiera Izraela z czwartku 14 lutego 2019 r. chodziło o podkreślenie, że w Polsce, mimo ustawy o IPN, funkcjonuje wolność słowa. „Polacy kolaborowali z nazistami i nie znam nikogo, kto zostałby pozwany za takie stwierdzenie” – miał według portalu Haaretz powiedzieć Benjamin Netanjahu.*

*Opiniotwórczy „Jerusalem Post” znacząco zradycalizował sens wypowiedzi Benjamina Netanjahu, uwypuklając fakt, że użył on określenia, iż Polacy „kolaborowali z nazistami”. Wkrótce dokonano na łamach dziennika stosownej poprawki. Niezależnie od tego pozostaną reperkusje dyplomatyczne, a także głęboki niesmak wywołany wypowiedzią szefa rządu zaprzyjaźnionego państwa. Czy było to potrzebne?*

*Przede wszystkim pragniemy zwrócić uwagę na czas, w którym padły te przykre słowa. Dokonało się to w trakcie warszawskiej konferencji na temat budowania pokoju i bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie (13–14 lutego 2019 r.). Współorganizatorem konferencji był polski rząd. Nie było to łatwe zadanie zarówno ze względów logistyki i bezpieczeństwa, jak i z powodów dyplomatycznych. Przypominamy, że w związku z przygotowaniem konferencji chargé d'affaires RP w Iranie został wezwany, by wyjaśnić założenia konferencji, którą Teheran uznawał za wroga wobec siebie.*

*Czy wydarzenie, poprzez które Polska w sposób zdecydowany wyraziła wsparcie dla sojuszników, było właściwym dla izraelskiego premiera miejscem, by budować kontrowersję i serwować mediom wieloznaczne stwierdzenia?*

*Drugi aspekt, który należy brać pod uwagę, to miejsce. Trudno znaleźć miasto w Polsce, a pewnie i na świecie, które byłoby tak wyrazistym symbolem walki narodu polskiego z niemieckim okupantem. Miasto to było świadkiem niezliczonych aktów heroizmu, poprzez który Polacy, narażając się na śmierć, pomagali Żydom i ratowali ich podczas II wojny światowej. Wcześniej przez wiele wieków zgodnie z nimi współistnieli, żyli i pracowali. Jest to powód do podziękowań i wyrażenia wzajemnej solidarności, czego zabrakło.*

*Oczekiwalibyśmy, by premier sojuszniczego państwa, który przyjeżdża do Polski na konferencję, odbywającą się w znacznej mierze w interesie tego państwa, okazał więcej uwagi i szacunku dla naszej wrażliwości. Miał zgłębić i uwypuklać przypadki negatywne, powinien podziękować Polakom za wieki dobrego współistnienia i pomoc, jakiej udzielali Żydom w czasie ostatniej wojny, i w ten sposób pracować nad wzmocnieniem naszych wzajemnych relacji, pozostając jednocześnie w zgodzie z prawdą historyczną.*

*Antoni Szymański  
Rafał Ślusarz  
Jerzy Czerwiński  
Andrzej Kamiński  
Jan Maria Jackowski  
Artur Warzocha*



**Oświadczenie senatora Przemysława Termińskiego**

skierowane do ministra energii Krzysztofa Tchórzewskiego

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z wejściem w życie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zwracam się z prośbą o odpowiedź na następujące pytania.

1) Artykuł 25 dyrektywy stanowi: „Aby zwiększyć stosowanie energii odnawialnej w sektorze transportu, każde państwo członkowskie wprowadza obowiązek, by dostawcy paliw do 2030 r. zapewni co najmniej 14-procentowy udział energii odnawialnej w końcowym zużyciu energii w sektorze transportu (zwany dalej «udziałem minimalnym»), zgodnie z orientacyjnym kursem ustalonym przez dane państwo członkowskie i obliczonym według metody określonej w niniejszym artykule oraz w art. 26 i 27. [...] Ustanawiając obowiązek, o którym mowa w akapitach pierwszym i czwartym, w celu zapewnienia osiągnięcia wyznaczonego w nich udziału, państwa członkowskie mogą to uczynić, między innymi za pomocą środków dotyczących wielkości, wartości energetycznej lub ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, pod warunkiem że zostanie wykazane, że udziały minimalne, o których mowa w akapitach pierwszym i czwartym, zostały osiągnięte”. Proszę o informację, czy Polska zapewni realizację tego obowiązku ciążącego na dostawcach paliw w drodze ustalenia prawnie wiążących celów dla tych dostawców (np. w ramach mechanizmu zbliżonego do mechanizmu Narodowego Celu Wskaźnikowego) i czy niewykonanie tych celów będzie niosło za sobą karę finansową dla zobowiązanych podmiotów.

2) Jaki mechanizm weryfikacji realizacji tego obowiązku oraz sankcji za niewykonanie tego obowiązku zostanie wprowadzony? W szczególności, czy cele dla dostawców paliw prowadzące do osiągnięcia do 2030 r. udziału minimalnego, o którym mowa w artykule 25 dyrektywy, będą ustalone jako cele roczne i będą również rozliczane corocznie, czy też planowany jest inny mechanizm zapewnienia osiągnięcia udziału minimalnego?

3) W dalszej części artykułu 25 dyrektywy stanowi: „W ramach udziału minimalnego, o którym mowa w akapicie pierwszym, wkład zaawansowanych biopaliw i biogazu wyprodukowanych z surowców wymienionych w załączniku IX część A jako udział w końcowym zużyciu energii w sektorze transportu ma wynieść co najmniej 0,2% w 2022 r., co najmniej 1% w 2025 r. oraz co najmniej 3,5% w 2030 r.”. Proszę o informację, czy Polska zapewni realizację tego obowiązku ciążącego na dostawcach paliw w drodze ustalenia dla tych dostawców prawnie wiążących celów dotyczących wskazanego wkładu zaawansowanych biopaliw i biogazu (np. w ramach mechanizmu zbliżonego do mechanizmu Narodowego Celu Wskaźnikowego) i czy niewykonanie tych celów będzie niosło za sobą karę finansową dla zobowiązanych podmiotów.

4) Jaki mechanizm weryfikacji realizacji tego obowiązku w zakresie wkładu zaawansowanych biopaliw i biogazu oraz sankcji za niewykonanie tego obowiązku zostanie wprowadzony? W szczególności, czy cele dla dostawców paliw dotyczące wkładu zaawansowanych biopaliw i biogazu będą ustalone jako cele roczne i będą również rozliczane corocznie, czy też planowany jest inny mechanizm zapewnienia osiągnięcia udziału minimalnego?

5) W związku z brzmieniem artykułu 25.1 pkt b oraz motywem (89) preambuły dyrektywy proszę o informację, czy Polska zamierza uwzględnić pochodzące z recyklingu paliwa węglowe w minimalnym udziale energii odnawialnej w końcowym zużyciu energii w sektorze transportu.

Z wyrazami szacunku  
Przemysław Termiński

**Odpowiedź**

Warszawa, 29 marca 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie Pana Senatora złożone na 74. posiedzeniu Senatu w dniu 26 lutego 2019 r. skierowane do Ministra Energii pragnę wyjaśnić, że na dzień dzisiejszy trudno jest udzielić jednoznacznych odpowiedzi na pytania Pana Senatora ze względu na brak finalizacji prac nad aktami prawnymi dotyczącymi poruszanych kwestii.

Pragnę zwrócić Pańską uwagę, iż Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (dalej: „dyrektywa 2018/2001”) została opublikowana 21 grudnia 2018 r., natomiast państwa członkowskie mają obowiązek wprowadzenia w życie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych związanych z ww. dyrektywą do dnia 30 czerwca 2021 r.

Celem dyrektywy 2018/2001 jest uregulowanie funkcjonowania rynku energii wytworzonej ze źródeł odnawialnych, w tym wykorzystywanej w transporcie po roku 2020. Aby zwiększyć rolę energii odnawialnej w sektorze transportu dyrektywa 2018/2001 wprowadza m.in.: (1) udział energii z Odnawialnych Źródeł Energii w końcowym zużyciu energii w transporcie dla każdego państwa członkowskiego o wartości min. 14% w 2030 roku, (2) udział biopaliw zaawansowanych, tj. wytworzonych z surowców wskazanych w zał. IX dyrektywy 2018/2001, obowiązkowy dla każdego państwa członkowskiego na poziomie min. 3,5% do 2030, oraz (3) ograniczenie dotyczące stosowania biopaliw konwencjonalnych, tj. wytworzonych z surowców spożywczych lub paszowych, na poziomie maks. +1 pkt procentowy od poziomu wykorzystania tych surowców w 2020 r., ale nie więcej niż 7% w 2030 roku.

Ministerstwo Energii podjęło działania w zakresie opracowania kompleksowej strategii w celu właściwego przygotowania do wyzwań jakie zostały sformułowane w przepisach dyrektywy 2018/2001. Z uwagi na interdyscyplinarny charakter poruszanych zagadnień przewiduje się współpracę w ramach powołanych zespołów doradczych, zajmujących się zagadnieniami: docelowej struktury Narodowego Celu Wskaźnikowego, obowiązkowego blendingu, benzyn silnikowych E10 i wykorzystania biometanu do celów transportowych. Efektem przeprowadzonych działań będzie przygotowanie rekomendacji dla rozwiązań prawnych umożliwiających efektywne wdrożenie i wykorzystanie dostępnych rozwiązań technicznych. Wypracowane rozwiązania będą w przyszłości uwzględniane w kolejnych nowelizacjach ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, szczególnie w zakresie, w którym będą one stanowiły wdrożenie do krajowych przepisów dyrektywy 2018/2001.

Odpowiadając na pytanie Pana Senatora dotyczące paliw węglowych pochodzących z recyklingu (*recycled carbon fuels*), to na dzień dzisiejszy wyżej wymienione paliwa nie są pozyskiwane na skalę przemysłową. Ministerstwo Energii przystąpiło do analizy rynku i jest w stałym kontakcie z jednostkami badawczymi takimi jak Instytut Nafty i Gazu czy też Przemysłowy Instytut Motoryzacji, które dysponują najbardziej aktualną wiedzą na temat rozwoju technologii służących do produkcji *recycled carbon fuels*. Spośród nowatorskich propozycji można wymienić technologię LanzaTech, polegającą na biologicznej konwersji węgla zawartego w gazach wylotowych z procesów technologicznych oraz konwersję CO<sub>2</sub> do metanolu.

Wymienione technologie, znajdują się jednakże obecnie w fazie laboratoryjnej lub demonstracyjnej, a ich wdrożenie do skali przemysłowego wykorzystania jest ograniczone ze względu na wysoki koszt i nieopłacalną (wciąż niedopracowaną) technologię produkcji. Jednocześnie przyjmuje się, że tego rodzaju paliwa mogą mieć w przyszło-

ści rosnące znaczenie oraz wykorzystanie w transporcie – zaś ich wdrożenie wymaga zastosowania instrumentów wsparcia. Limity emisji dla *recycled carbon fuels* zostaną ustalone przez Komisję Europejską najpóźniej do dnia 1 stycznia 2021 r. w drodze aktu delegowanego, natomiast kraje członkowskie Unii Europejskiej mają obowiązek wprowadzenia w życie przepisów wykonawczych dostosowujących obowiązki nałożone przez dyrektywę 2018/2009 do dnia 30 czerwca 2021 r. Dopiero po tym terminie będzie możliwa realna ocena wykorzystania tych technologii w przyszłości.

z upoważnienia  
MINISTRA ENERGII  
Grzegorz Tobiszowski  
Sekretarz Stanu

### Oświadczenie senatora Przemysława Termińskiego

skierowane do ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej Marka Gróbarczyka

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z rozpoczęciem prac mających na celu budowę kanału wodnego przebiegającego przez Mierzęję Wiślaną zwracam się z prośbą o odpowiedź na następujące pytania.

1. Czy Pan Minister przewiduje wstrzymanie prac do czasu złożenia wyjaśnień dotyczących przede wszystkim rzeczywistego oddziaływania inwestycji na środowisko, czego zażądała Komisja Europejska?

2. Jakie jest planowane etapowanie prac oraz terminy ich realizacji?

3. Kiedy i w jakim trybie zostanie rozpisany przetarg na realizację właściwego przekopu przez Mierzęję Wiślaną?

4. Czy Urząd Morski w Gdyni, będący głównym inwestorem, przeprowadził uprzednio badania terenu, który jest przeznaczony pod przekop, w kontekście struktury czy składu potencjalnych kopalin, w tym bursztynów? Jeżeli tak, to proszę o przedstawienie ogólnych warunków ww. analiz.

5. Czy w związku z doniesieniami medialnymi o znajdujących się na obszarze budowy dużych ilościach bursztynu ministerstwo zamierza wprowadzić do kryteriów przetargu sposób gospodarowania wydobytym materiałem?

6. Czy przewiduje się, że jedynym dysponentem wydobywanych podczas inwestycji bursztynów będzie wykonawca wyłoniony w drodze przetargu?

7. Czy Pański resort prowadzi analizy pod kątem oszacowania potencjalnej ilości bursztynu, który może zalegać w pasie przekopu, i czy wobec znacznej wartości rynkowej bursztynu przewiduje się jego pozyskanie na rzecz Skarbu Państwa?

Z wyrazami szacunku  
Przemysław Termiński

### Odpowiedź

Warszawa, 26 marca 2019 r.

Pan  
Stanisław Karczewski  
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Przemysława Termińskiego podczas 74. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 lutego 2019 r., w sprawie *budowy kanału wodnego przebiegającego przez Mierzęję Wiślaną*, niniejszym przedstawiam stosowne informacje.

**Ad 1.** Uprzejmie informuję, że przedstawiciele Komisji Europejskiej nie zwrócili się do rządu polskiego z wnioskiem, o którym mowa w przedmiotowym pytaniu.

**Ad 2.** Przedsięwzięcie dotyczące budowy kanału wodnego przebiegającego przez Mierzęję Wiślaną zostanie zrealizowane w 3 etapach, które będą realizowane w ramach 3 przetargów:

- na wykonanie przekopu przez Mierzęję wraz ze śluzą i portem zewnętrznym oraz wyspą na Zalewie Wiślanym – przewidywany termin otwarcia ofert to kwiecień 2019 r.

- na prace na rzece Elbląg, polegające na obudowie brzegów oraz robotach czerpalnych – planowane ogłoszenie przetargu – II kwartał 2019 r. – planowany termin realizacji do końca 2022 r.
- na roboty pogłębiarskie na Zalewie Wiślanym – planowane ogłoszenie przetargu – II kwartał 2019 r. – planowany termin realizacji do końca 2022 r.

**Ad 3.** Realizacja „właściwego przekopu przez Mierzęję Wiślaną” będzie realizowana w ramach I etapu prac – wykonanie przekopu przez Mierzęję wraz ze służą i portem zewnętrznym oraz wyspą na Zalewie Wiślanym w obszarze województwa pomorskiego. Przetarg na wykonanie tych robót został uruchomiony w dniu 31 grudnia 2018 r. i dotyczy właściwego przekopu.

**Ad 4.** W ramach przygotowania inwestycji Urząd Morski w Gdyni zlecił wykonanie Analizy oszacowania ilości złóż bursztynu na terenie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską.

Dokumentacja geologiczna złóż bursztynu „Kąty Rybackie” została zatwierdzona przez Ministerstwo Środowiska. Dokumentacja zawiera informację o prawdopodobnym występowaniu zasobów geologicznych bursztynu.

Zarówno ww. dokumentacja, jak i jej zawartość nie może być na obecnym etapie udostępniona ze względu na trwające postępowanie przetargowe i konieczność zapewnienia równego dostępu do informacji dla wszystkich potencjalnych wykonawców.

**Ad 5.** Badania zleczone przez Inwestora – Urząd Morski w Gdyni, wykazały występowanie złóż bursztynu w rejonie planowanej inwestycji.

W obecnej chwili nie możemy informować o zamiarach Zamawiającego – Urząd Morski w Gdyni z uwagi na obowiązujące przepisy *Prawa zamówień publicznych*, w tym konieczność zapewnienia równego dostępu potencjalnych oferentów do informacji. Wszyscy potencjalni oferenci mają prawo uzyskać informacje o zmianach w opisie przedmiotu zamówienia w tym samym czasie, tj. w chwili gdy pojawi się ewentualna zmiana na stronie zamówienia.

**Ad 6.** Odnosząc się do przewidywań dotyczących dysponenta wydobywanych podczas inwestycji bursztynów, uprzejmie informuję, że dysponowanie kopaliną będzie realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz warunkami określonymi w przetargu.

**Ad 7.** W gestii Inwestora – Urzędu Morskiego w Gdyni było zlecenie wykonania robót na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż bursztynu. Prace zostały zakończone w grudniu 2018 r.

Na podstawie prac dotychczas zleconych przez Inwestora, w miejscu planowanej inwestycji stwierdzono złoża w rejonie wykopu. Jak wcześniej wskazano dysponowanie kopaliną będzie realizowane zgodnie z zobowiązującymi przepisami prawa oraz warunkami określonymi w przetargu.

Z poważaniem

w zastępstwie  
Grzegorz Witkowski  
Podsekretarz Stanu